

556

H 67

KW 556

H67

~~IV R. 21~~

VERZAMELING

V A N

STUKKEN,

Betrekkelijk de

ROTTERDAMSCHÉ

STAATSCOMMISSIE.

Vde. DEEL, IIde. STUK.

A A N D E N B I N D E R.

De bij dit Stuk afgegeven Bladen gepagincerd
218 *a* — 218 *dd*, moeten, bij het te fa-
men-binden der beide Stukken, achter
bladzijde 218. gevoegd worden, wanneer
dezen Tijtel met dien van 't *Vijfde Deel*,
Eerste Stuk, weggeworpen en den Alge-
meenen *Tijtel* en *Inhoud* van 't VIJFDE
DEEL, vooraan wordt geplaatst.

VERZAMELING
VAN
STUKKEN,

Betrekkelijk tot het zenden eener
COMMISSIE

VAN
HUNEDELE GROOT-MOGENDEN, DE HEE-
REN STATEN VAN HOLLAND EN
WESTVRIESLAND,

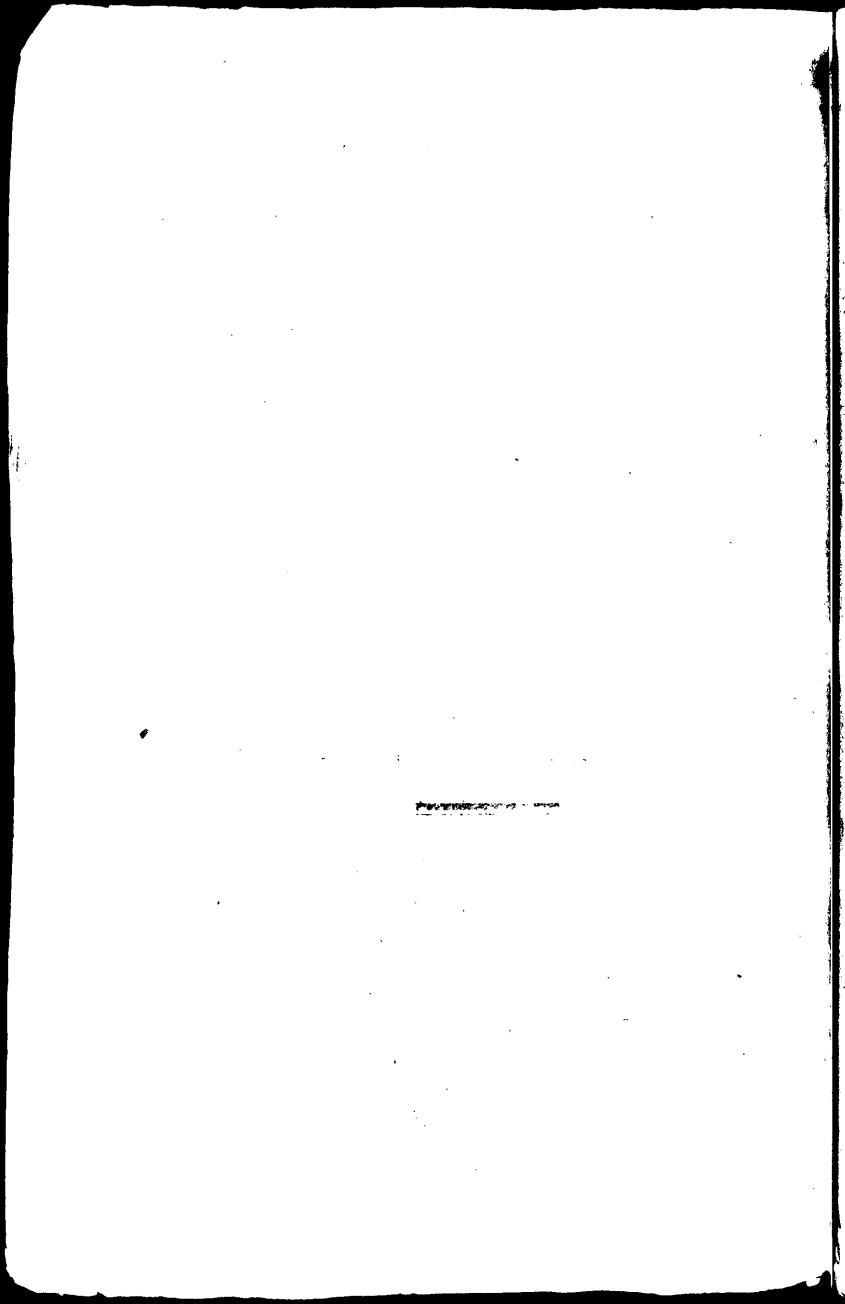
NAAR
ROTTERDAM.

*Tot het onderzoek naar de oorzaken van de
aldaar plaatshebbende onëenigheden en het
wantrouwen, en tot het beramen van
gepaste middelen ter herstelling
van de openbare rust : in
den jare 1784.*

VIJFDE DEEL.

Te DORDRECHT,
By A. BLUSSÉ EN ZOON,
en te ROTTERDAM,
By J. KRAP, A.Z.
M D C C L X X X V I I.

I N H O U D

V A N H E T

V Y F D E D E E L.

Bladz.

I. MISSIVE <i>van Collonellen en Capitei- nen der Rotterdamsche Schutterij aan de Wethouderschap aldaar</i>	I
II. NADERE CONSIDERATIEN <i>van Collonellen en Capiteinen</i>	5
III. REQUEST <i>van de Meerderheid der Lieutenants en Vaendrigs van de Rot- terdamsche Schutterij, aan de Wethou- derschap aldaar</i>	94
IV. NADERE CONSIDERATIEN <i>van dezelve</i>	96
BYLAGE No. 1. Verklaring <i>van den Vaan- drig J. de Buck.</i>	192
* 2	B Y-

BYLAGE No. 2. Aanteekening van den Colonel J. J. Elfevier.	196
---	-----

BYLAGE No. 3. Lijst van Burgemees- teren, Schepenen en Vroedschappen	197
---	-----

V. EXTRACT uit de Resolutien van de Vroedschap der Stad Rotterdam, van 19. December 1785	198
--	-----

VI. MISSIVE van de Vroedschap aan de Wethouderschap der Stad Rotterdam	203
---	-----

VII. MISSIVE van de Wethouderschap aan de Vroedschap te Rotterdam	207
--	-----

VIII. MISSIVE van Vijf Schepenen aan de Vroedschap te Rotterdam	211
--	-----

IX. NADERE CONTRA-AANTEE- KENING van Elf Vroedschappen	214
---	-----

X. RAPPORT van Gecommitteerden uit de Gecombiëerde Vergadering, rakende de Schutterij	218 a
---	-------

Bladz.

XI. ONTWERP *van eene verbeterde Schut-
terij te Rotterdam* 219

XII. EXTRACT *uit de Resolutien der
Heeren Staten van Holland en West-
Vriesland, van den 11. Jan. 1786.* 239

XIII. Idem. 247

XIV. MISSIVE *van Burgemeesteren der
Stad Rotterdam, aan Hun Edele Groot
Mogenden* 249

XV. EXTRACT *uit de Resolutien van
Hun Edele Groot Mogenden, van den
9. Februarij 1786.* 257

XVI. MISSIVE *van de Vroedschap der
Stad Rotterdam, aan Hun Edele Groot
Mogenden, van den 6. Februarij 1786.* 258

XVII. MEMORIE *van denzelven* 260

BYLAGE No. 1-7, *in de Noot* 337

— — 8. MISSIVE *van
Zes Schepenen aan
de Vroedschap der
Stad Rotterdam* 337

BYLAGE No. 8. EXTRACT uit
de Resolutie van
de Wethouderschap
der Stad Rotterdam,
van den 28,
29, 30. en 31.,
December 1785. 342

9. PRO-MEMO-
 RIA van de Sche-
 penen Havart en
 de Mirell. 370

Litt. A. EXTRACT uit *de Reso-*
lutien van de Vroedschap
der Stad Rotterdam, van
12. Decemb. 1506, 12 Ju-
nij 1510. en 7. Feb. 1511. 389

— B. Idem van 3. Februarij 1536. 391

— C. Idem van 3. Januarij, 29.
April en 1. Meij 1537. 391

— D. Idem van 19. Januarij 1549. 392

— E. Idem van 24. Januarij 1557. 394

Litt.

Litt. F. Idem van 7. <i>Meij</i> 1557.	395
— G. Idem van 29. <i>August.</i> 1576.	396
— H. Idem van 13. en 22. <i>Ju- lij</i> 1597.	398
— I. Idem van 13. <i>Januarij</i> en 10. <i>April</i> 1580.	399
— K. Idem van 19. <i>October</i> 1587.	402
— L. Idem van 23. <i>Jan.</i> 1617.	403
— M. Idem van 15. <i>Meij</i> 1617.	405
— N. Idem van 9. <i>October</i> 1617.	406
— O. Idem van 15. <i>November</i> 1618, en 30. <i>December</i> 1619.	412
— P. Idem van 11. <i>Junij</i> 1622.	413
— Q. Idem van 26. <i>Junij</i> 1651.	414
— R. Idem van 16. <i>Februarij</i> 1652.	414
— S. Idem van 16. <i>Junij</i> 1652.	416

V. II I N H O U D.

'Bladz.

Litt. T. Idem <i>van</i> 12. <i>Augus.</i> 1652.	416
— U. Idem <i>van</i> 23. <i>Febr.</i> 1654.	418
— V. Idem <i>van</i> 30. <i>Meij</i> 1672.	419
— W. Idem <i>van</i> 5. <i>Meij</i> 1673.	421
— X. Idem <i>van</i> 16. <i>Februaij</i> 1702.	422
— Y. Idem <i>van</i> 9. <i>April</i> 1714.	424

DE GRONDE.

VER.

EXTRACT uit de Reso-
lutien van de Heeren Staten
van Holland en West-Vries-
land , in Hun Ed. Groot
Mogenden Vergaderinge geno-
men op

Donderdag den 9 Februarij 1786.

Ontvangen een Missive van de Raden en Vroedschappen der Stad *Rotterdam* , geschreven aldaar den 6 dezer , waarbij , tot voldoening aan het verzoek aan Gedeputeerden derzelve Stad , bij gelegenheid der Propositie , op den 11 der voorleden maand , nopens zeker redres en reforme van de Schutterije aldaar , gedaan ; om de Memorie en Bijlagen , bij die Propositie gemeld , uiterlijk voor den 8 dezer te exhibeeren , dezelve Memorie en Bijlagen suppediteeren , waaromtrent op het ernstigste de attentie van Hun Ed. Gr. Mog imploreerden.

Waarop gedelibereerd zijnde , is goedgevonden en verstaan , dat de voorsz. Memorie en Bijlagen bij de voorsz. Propositie onder de Notulen van den 11 der voorleden maand zullen worden gevoegd.

Accordeert met de voorsz. Resolutien.

V. DEEL

A

MIS

MISSIVE *van de Raden en
Vroedschappen der Stad Rot-
terdam , met een Memorie
en Bijlagen , behorende tot de
Propositie , wegens de Stad ,
nopens zeker redres en reforme
van de Schutterij , op den 11.
Januarij 1786 , ter Vergade-
ring gedaan.*

EDELE GROOT MOGENDE HEEREN!

Uit U Edele Groot Mogenden hoogst gere-
specteerde Resolutie van den 11 Januarij laatstle-
den , genomen op de Propositie ten gemelden da-
ge door de Heeren onze Gedeputeerden ter Ver-
gadering van U Ed. Gr. Mog. uit onzen naam
gedaan , hebbende gezien , dat de voornoemde
Gedeputeerden daarbij zijn verzogt om de Memo-
rie en Bijlagen , bij de Propositie gemeld , uiter-
lijk voor den 8 dezer maand Februarij te exhibee-
ren: Zoo hebben wij de eer daaraan , met exhibi-
tie der Memorie en Bijlagen , hier nevens gaande ,
te voldoen , en nemen voorts de vrijheid van de

af:

attentie van U Ed. Gr. Mog. op de zaken en re-
denen daarbij gededuceerd, op het ernstigste en
respectueufte te imploreeren.

Waarmede wij U Ed. Gr. Mog. bevelen in de
bescherminge Godes en blijven.

Edele Groot Mogende Heeren!

(onder stond)

U Edele Groot Mogenden dienst-

Rotterdam

willige Dienaren.

den 6 Februarij

De Raden en Vroedschap-
pen der Stad *Rotterdam*.

1786.

(Lager stond)

Ter Ordonnantie van
dezelven.

(Was geteekend)

J. v. Zuylen van Nyevelt.

MEMORIE tot nader ad-
fluctie van de Propositie van
de Heeren Gedeputeerden der
Stad Rotterdam, op den 11
Januarij 1786, ter Vergade-
ring van Haar Edele Groot
Mogenden, uit naam van de
Vroedschap der voornoemde
Stad, gedaan.

N adien het niet mogelijk is geweest om in het kort bestek eener Propositie te vervatten, alle de argumenten en bewijzen, welke tot justificatie van het beklag en het verzoek, bij dezelve Propositie gedaan, kunnen en moeten dienen, en uit welke over de merites der zaken in dezelve ver- vat, behoorlijk kan worden geoordeeld, heeft de Vroedschap der Stad Rotterdam hoognodig ge- acht, omme dezelve bij deze Memorie, onder het oog van Hun Ed. Gr. Mog. te brengen.

En tot dat einde gemeend, bij dezen wat na- der te moeten betogen.

Voor eerst, dat de Vroedschap der gemelde Stad, volgens het constitutioneele Recht en Re-
gees

geeringsform in de Steden van Holland, niet kan of mag worden voorbij gegaan in het beramen, maken, of invoeren van Veranderingen en nieuwe Keuren, Reglementen, of Ordonnantien, in, of op het werk van de Schutterij en Burgerwacht binnen de voornoemde Stad, met den aankleeven van dien.

Ten Tweeden, Dat de Vroedschap der gemelde Stad van ouds is geweest, en als nog dadelijk is in de voorz. Posfessie.

In de derde plaats, Dat desnietteenstaande bij de Heeren Hun Ed. Gr. Mog. Gecommitteerden, zich thans binnen de voorz. Stad bevindende, en sommige Leden van de Wethouderschap, geheel onbevoegdelijk is geprocedeerd tot het beramen, reguleeren en instellen van een geheele ordre en reforme, tendeerende tot een totale disfolutie van het Corps der Schutterije, aldaarexteerende, en te niet doening van alle de Resolutien, Keuren en Ordonnantien daaromtrent door de Vroedschap, of met derzelver advis en toestemming geëmaneeerd, zonder zich eenigzins aan dezelve Vroedschap te bekreunen, of derzelver advis of toestemming daar toe te hebben gerequireerd of verkregen; nietteenstaande de minnelijke en ernstige pogingen, om zulks te verhoeden, door de gemelde Vroedschap gedaan.

En laatstelijk in de vierde plaats; dat men om de voorz. disfolutie en zoogenaaamd redres door-

tedingen en te introduceeren heeft konnen goedvinden, om met zes Leden van het Collegie van de Weth; twee van de zes overige Leden, uit welke twaalf het geheele Collegie van de Wethouderschap is gecomponeerd, op eene zeer irreguliere en illegale wijze, op frivole voorwendzels, pretensiefelijk te secludeeren van de Deliberationen in hetzelfde Collegie door het gemelde Plan van redres en desolutie van de Schutterij, en daar door alzoo de praetense Meerderheid van stemmen, tot goedkeuring van het voorsz. Plan, in het voorschreve Collegie van de Wethouderschap te verkrijgen.

Wat dan *voor eerst* betreft het voorsz. recht, aan de respective Collegien van Vroedschappen in de Steden dezer Provincie constitutioneel en volgens derzelver Regeeringsform competeerende, kan de Vroedschap der gemelde Stad zich naauwlijks verbeelden, dat dit bij iemand, veel minder bij een van de Collegien van Raden of Vroedschappen der Steden, en vooral van die, welke mede integreerende Leden zijn van de Souveraine Staats-Vergadering dezer Provincie, bij overweging van het gunt dienaangaande bij de voorsz. Propositie is geavanceerd, in twijfel kan getrokken worden. ———

Dan zoo men evenwel daartoe eenig nader be-
wijs, met voldoende autoriteit gestaafd, zoude
mogen begeeren, kan daartoe hunnes bedunkens,
geen

geen sterker noch vollediger worden geproduceerd, als het begrip van de Heeren Staten van Holland en West-Vriesland zelve, zoodanig als zulks is geënonceerd in derzelver Manifest of Placaat, uitgegeeven den 16. October 1587, waarin hoogstdezelfen de constitutie der Regeerings-form van deze Provincie voor een iegelijk hebben opengelegd en aangewezen: dat de waaragtige gelegenheid, zoo als hoogstdezelfen zich daarin uitdrukken — van de Regeering der Steden van Holland onder anderen deze is:

Dat dezelve hebben een Collegie van Raden ofte Vroedschappen, geconstitueerd zijnde van de notabelste uit ten midden van de gantsche Burgerij.

Dat de Collegien van dezelve zoo oud zijn als de Steden, ofte immers, dat geen Memorie en is van hare beginselen.

Dat bij deze Collegien alleen is de magt omme te adviseeren, resolveeren en disponeeren van alle zaken, concerneerende den staat van den Lande en der Stede, respective.

Dat, wat het zelve Collegie adviseert, resolveert ende disponeert, bij de gantsche Burgerije wordt gevolgd.

Dat daar tegen nooit EENIGE INBREUK of oppositie van de Burgeren is gevallen.

En eindelijk, dat bij deze Collegien — van Raden of Vroedschappen — jaarlijks worden

*gekooren de ordinairis Magiſtraten, te weten;
Burgemeesteren en Schepenen.*

Zijn dan die Collegien van Raden of Vroedschappen geconstitueerd van de notabelste uit het midden van de gantsche Burgerij, zijn die zoo oud als de Steden, of dat geen Memorie is van haar begin, en competeert aan dezelve alleen de zoo even gezegde magt, zoo spreekt het immers ook van zelfs, dat 'er geen deugdelijke en wettige Ordonnantien of Reglementen op de Burgerwacht en Schutterij, binnen de gemelde Steden kunnen worden beraamd, vastgesteld of gepromulgeerd en ingevoerd, als met toestemming of advis van het Collegie van Raden of Vroedschappen, inzonderheid mede, om dat de geheele Stad daarin is geconcerneerd; dat de geheele Burgerij, uit welkers midden het Collegie van Vroedschappen is geconstitueerd, en door welke, en wel door hun alleen, het gantsche Corpus der Burgerij wordt gerapresenteerd, daarin een algemeen belang heeft; en dat het, noch met de natuurlijke, noch met de Burgerlijke Rechten en Vrijheden, zoude kunnen worden overeengebragt, dat vrije Burgers en Inwoonders, zouden worden onderhevig gemaakt aan eenige lasten, of ordres en Reglementen, bij welke, aan dezelve eenige verplichtingen of diensten, zonder hunne toestemming, of — het geen het zelfde is — zonder advis en avon van hunne Repräsentanten, zou-

zouden worden opgelegd; als welke, bij defect van die toestemming, notoir illegaal en nietig zouden zijn.

Waarom ook de Heeren Staten bij het gemelde Vertoog te regt, en zeer opmerkelijk zeggen en erkennen, *dat bij deze Collegien van Vroedschappen alléén de magt is, om te adviseeren, resolveeren en disponeeren van alle zaken, concerneerende den staat der Steden* met deze alle ins notable bijvoeging. —

Dat wat het zelve Collegie adviseert, resolveert en disponeert, bij de gantsche Burgerij wordt gevolgd, zonder dat daar tegen ooit EENIGE INBREUK, of oppositie van de Burgeren is gevallen. —

Welke bewoordingen, *aan de eene kant* het voorz. regt en magt der gemelde Collegien van Raden of Vroedschappen, niet alleen confirmceeren en buiten alle contestatie stellen, maar ook *aan de andere kant*, aanduiden de verplichting en dadelijke erkenenis, dat de Burgerije gehouden is, en zich ook nooit onttrokken heeft, om zoodanige Ordonnantien, Keuren en Reglementen, als hier boven zijn gemeld, wanneer het advies van de Vroedschap daarover is gehoord, en dezelve daarin heeft ingestemd, te moeten agtervolgen en nakomen.

Al het welke des te sterker plaats vindt in zaken, rakende de Schutterije, uit hoofde, dat de

belangen der Stedelijke Financien , over welke door niemand anders , dan door de Vroedschappen , of met derzelver Consent en concurrentie , gedisponeerd kan worden , daarin merkelyk zijn geïnteresseerd , en dat alzoo door het maken van diergelijke beschikkinge of reformes , als men hier in het oog heeft , zonder toestemming of advis van het Collegie van Raden of Vroedschappen , de geheele Stedelijke Huishouding , en ordre van Financierie , zoude worden gerenverseerd , en de dispositie daarvan , met 'er daad aan het Lichaam der Burgerije , of aan derzelver eenige wettige Repræsentanten zoude worden ontnomen , en overgebracht aan zoodanige Perfoonen en Departementen , welke , en geene Repræsentanten zijn van het geheele Corps der Burgerije , en zomtijds wel eens een geopposeerd interest in dit point , met opzicht tot de Directie en Dispositie in en over zaken de geheele Burgerije specteerende , en in het bijzonder omtrent het gebruik en emploij van Stads Penningen met het Corpus der Burgerije , en dus met het Collegie van Raden of Vroedschappen , zouden kunnen hebben. — Welke inconsequentie men ook aan de kant van Heeren Burgemeesteren en eenige met hun gevoegde Leden uit de Vroedschap dezer Stad , schijnt te hebben gepenetreerd , en in effecte heeft erkend , bij derzelver Misfiveto tot pretense provisioneele elucidatie op de voorgemelde Propositie , ten zelven dage , dat de voorschre-

schreve Propositie is gedaan , ter Vergadering van Hun Ed. Gr. Mog. ingekomen , dan welke inconsequentie men heeft zoeken te verbloemen onder voorwendzel : dat in dit verschil het Financiewezen , of eenig pecunieel belang van de Stad , geenzins zoude zijn geconcerneerd , nadien in het Plan bij de Gecombineerde Vergadering van Hun Ed. Gr. Mog. Gecommitteerden en den Magistraat derzelve Stad , op den 30. December laatstleden gearresteerd , soigneus in het oog zoude zijn gehouden , dat daar uit geen *nieuw* of *meerder* bezwaar dan bevoorens voor Stads Financien zoude profluereen.

Welke allegatie ten sterkste bevestigt de gemelde adfertie van de Vroedschap , dat namenlijk de Stads Financien in het werk der Schutterije niet alleen zijn geconcerneerd , maar ook dat over dezelven niet mag worden gedisponeerd , en dus ook geene Ordonnantien op het werk der Schutterije mogen worden gemaakt , *zonder praelable toestemming of advis van de gemelde Vroedschap* , waar van de volstreckte noodzakelijkheid niet kan worden ontgaan , onder voorwendfel , dat uit de nieuw te maken Keuren of Ordonnantien , geen *nieuw* of *meerder* bezwaar , dan bevoorens voor Stads Financien zoude profluereen.

Want eenmaal vaststaande , dat over de gemelde Financien niet mag worden gedisponeerd , als *met toestemming of advis van de Vroedschap* , zoo
moet

moet daar uit van zelfs volgen, dat de Vroedschap ook *alleen* bevoegd is, om te beoordeelen niet alleen, of 'er *nieuwe* of *meerdere* bezwaren, bij eenige nieuwe Keuren of Ordonnantien, zouden worden gelegd op de Financien van de Stad, maar in het generaal, of en *in hoe verre* dezelve daarin zijn geconcerneerd, en zich dus geenzins kan vergenoegen met een bloote adfertie van eenige Leden van de Wethouderschap, dat uit het Plan van reforme, het geen men voor de Vroedschap altoos zeer zorgvuldig heeft gecacheerd en geheel aan derzelver kennis heeft onthouden, geen *nieuw* of *meerder* bezwaar dan bevorens, voor Stads Financien zoude profluereen, na dit onderzoek *van de Vroedschap alleen*, en niet van anderen en specialijk niet van de Leden van de Wethouderschap, afhangt. Welke onder diergelijke specieuse prætecten, de Vroedschap van dat onderzoek geheel zouden uitsluiten.

De Vroedschap acht het derhalven ook geheel onnodig en ongepast, om alhier te onderzoeken, of en *in hoe ver* de voorsz. allegatie Conform de waarheid zij, nademaal zij vertrouwt, uit het zoo even gededuceerde palpabel te zijn, dat, hoe of het daar mede ook *in facto* zoude mogen gelegen zijn, in alle geval, het onderzoek en beoordeelen daar van competeert *aan de Vroedschap alleen*. Vooral en te meer nog, om dat het zelfs te samen zoude kunnen gaan, dat 'er ten aanzien van de
form.

omme of de jaarlijksche nitschot, geen veranderingen, echter naar de tijds omstandigheden en actueele Staat der Stads Financien — die niet altoos dezelve, noch even luculent is — mitsgaders de wijze hoe, de zaken waarvoor dat die uitschotten zouden moeten worden gedaan, en diergelijke meer, eenfmerkelijk en nieuw bezwaar voor dezelve in het beoogde nieuw Plan, gelegen zouden kunnen zijn, over welke de Leden van de Weth, als welke van den Staat der Stads Financien geheel onkundig zijn, en van dezelve ook geene ouvertures mogen hebben, ten eenemaal onbevoegd en buiten staat zijn, om daarover te oordeelen, veel meer noch, daar over te beslissen.

Al het welk de Vroedschap dus vertrouwt volkomen te strooken met de voorz. door de Heeren Staten opengelegde Constitutioneele forme van Regeering in de Steden van Holland, en ook inzonderheid met het gunt daaruit hier voor, omtrent de oudheid der gemelde Collegien van Raden of Vroedschappen is aangehaald; want zijn die Collegien, zoo als de Heeren Staten in hun gemeld Vertoog zeggen: *zoo oud als de Steden, immers dat geen Memorie en is van hare beginselen. en dat bij dezelve alleen is de magt om te adviseeren, resolveeren en disponeeren van alle zaken, concerneerende den Staat van den Lande en der Steden* respective, zoo zijn notoir de Wethouderschap,

schap, en anderen Stads Collegien niet alleen jonger, maar ook alle de magt die aan dezelvev omtrent de Stedelijke Politie zoude mogen zijn gedeferceerd, *originair* voort gevloeid uit den Boezem van de Vroedschap, en dus ook in het hoofdzakelijke en in alles, het gunt aan die jongere Collegien niet specialijk is gedeferceerd, omtrent het bestuur der Stads zaken en Regeeringe, en dus ook inzonderheid omtrent de bestellinge over Stads Schutterije, ondergeschikt gebleven aan de Advisen, Resolutien en Dispositien van de Collegien van de Vroedschap, ten minste niet geëximeerd geworden van daar op te moeten voor af innemen het advis van de gemelde Collegien die met de Steden te gelijker tijd gebooren, ook van ouds de bestellinge daar over alleen hebben gehad, en dezelve, immers niet in de Stad *Rotterdam* nooit aan anderen hebben overgegeven, of zich van dat radicale, en als ingebooren recht ontdaan.

Het gunt ook *virtualiter* door welgemelde Heeren Staten, bij het gemelde Vertoog, wordt geindigiteerd met deze ronde woorden: *dat bij de meergemelde Collegien van Raden of Vroedschappen, jaarlijks worden gekooren de ordinairis Magistaten, te wecten, Burgemeesters en Schepenen, tot een evident bewijs, dat de gansche Stedelijke Regeering, eigenlijk en primario huisvest bij het Collegie van Raden of Vroedschappen en dat de*
Ori-

Origine, en magt der andere Collegien van Stads bewind, in de aan hun gedemandeerde zaken, uit dat Collegie van Raden of Vroedschappen is ontleend, het geen de Vroedschap vertrouwt rijkelyk te kunnen opwegen het geallegueerde bij de Misfivē van Heeren Schout, Burgemeesteren en Schepenen, aan de Vroedschap der gemelde Stad, in dato 24. December 1785, als eene Bijlage nevens de Misfivē van welgemelde Burgemeesteren aan Hun Ed. Gr. Mog. van den 10. Januarij 1786. gevoegd: *dat namenlyk in het nabuurig Delft, de Vroedschap nu onlangs zoude hebben geconfirmeerd het geadviseerde van hare Ministers, dat de Vroedschap en Wethouderschap zijn twee van den anderen geheel en al independente Collegien.*

Want, behalven dat de Wethouderschap van *Rotterdam*, zeer kwalijk naar de gedagten van de Vroedschap, zoude slagen, wanneer dezelve op zich zoude willen nemen, om te betoogen, dat het advis van Ministers der Stad *Delft*, of schoon geconfirmeerd bij de Vroedschap der laatstgemelde Stad, zoude uitleveren een rigtsnoer, naar welke het Collegie van Vroedschappen van *Rotterdam*, *vis a vis* van de Wethouderschap der laatstgemelde Stad, zoude moeten of behooren te reguleeren. — Zoo zoude men in zekere zin ook kunnen toegeven, dat het Collegie van de Wethouderschap is *independent* van het Collegie van de Vroedschap & *vice versa*, of met andere woorden,

den, dat het Collegie van de *Wethouderschap* niet is het Collegie van de *Vroedschap*, dan waar uit nog geenzins zoude volgen, dat de Wethouderschap zoude bevoegd zijn, om, met voorbijgang, en in — weerswil van de Vroedschap te dispo- neeren, of bestellingen en Ordonnantien te ma- ken, over zaken concerneerende de Stads Schut- tererije, de Financien, en andere meerder Stede- lijke zaken, het Stadsbestuur, of Oeconomie con- cerneerende, van welke de Vroedschap nooit af- stand heeft gedaan, en tot hier toe is gebleven in Posfessie; gelijk zulks ook duidelijk bij de voor- fchreye Misfivè van Heeren Burgemeesteren, aan Hun Ed. Gr. Mog. en specialijk met opzigt tot Stads Financien is erkend, gelijk hiervoor is aan- getoond, en waaruit dus klaar genoeg is op te maken, in hoe ver, en in welke zin, die gealle- geerde *independentie* der gemelde twee Collegien van den anderen, te verstaan zijn, en hoe ver- keerd dezelve, in dit geval, bij de voorfz. Mis- fivè is geapliceerd.

De Vroedschap van *Rotterdam*, onkundig zijnde, van het gunt door de Ministers van de Stad *Delft* zoude zijn geadviseerd, en van het gunt daar toe aanleiding zoude mogen gegeven hebben, of daarop bij de Vroedschap der gemelde Stad ge- refolveerd en nog veel meer van de gronden, waar op die Advifen van derzelver Ministers zouden hebben berust, zal het dan ook hier bij laten,

verz

vertrouwende dat al het gunt men verder uit dat geval tegen hun gefustineerd; en, zoo als zij vermeent, volkomen bewezen en gewettigd recht, zoude willen eliciceren; door het zoo even gemarkueerde op dit respect, geheel en al van zelfs zal vervallen; En mitsdien als nu overgaan om, *in de tweede plaats*, aantetoonen dat de Vroedschap der Stad *Rotterdam* van ouds is geweest, en ook als nog ——— dadelijk is, in de voorz. Posfessie.

Het zoude zeer wijd uitloopen, en deze Memorie merkelyk doen uitdijgen, wanneer de Vroedschap *alle* hunne Actens. Posfessoir van welke de bewijzen vóór handen zijn, van stuk tot stuk, zoude willen detailleeren, en zij zal mitsdien om dit tardieus recit van Faiten zoo veel mogelijk te menaggeeren, alhier eenige derzelven van de vroegste tijden af, voor zoo veel die thans nog voor handen zijn, tot heden toe, opgeeven, onder de reserve en aanbod, om dezelve, wanneer zulks noodzakelyk gevonden, of van hun gerequireerd mogt worden, nader te mogen aanvullen; het geen dezelve vertrouwt tot bewijs hunner voorz. Posfessie, bij Hun Ed. Gr. Mog., immers voor tegenwoordig, voldoende te zullen geoordeeld worden.

Daar omtrent is zeer notabel dat de zoogenaamde zilvere St. Joris- of Schutters-Brief, van den 18. Meij 1418, te vinden onder de Bijlagen der

V. DEEL: S Chro-

Chronijke, of korte Beschrijving der Stad *Rotterdam*, door *J. Lois*, behelzende verscheide dispositien omtrent de doemalige Schutters der gemelde Stad, en onder anderen, rakende derzelver Monture, Wapening, Dienst, Exercitie, en de Boeten en Breuken, door de onwillige of nalatige te verbeuren, reeds het duidelijste kenmerk der voorsz. aloude Posfessie van de Raden en Vroedschap, op het Voorhoofd draagt, in deze bewoordingen: *Wij Schout, Schepenen en RADEN der Poorte van Rotterdam, maken kond allen Luiden, dat wij BIJ GEMEENE GOEDDUNKEN DER VROEDSCHAP, mits dezen, Brieven gegeven hebben, en geeven mits dezen Brieven den Veertig Schutters in de Poorte voorsz., &c.*

Van die Posfessie blijkt al verder uit Vroedschaps Resolutien dezer Stad, van den 12 September 1506, 12 Julij 1510 en 7 Februarij 1511, hier nevens gevoegd, onder de Letter A., te weeten: dat de gemelde Vroedschap heeft goedgevonden en gestatueerd, voor eerst: *dat men de Sint Sebastiaans Schutters geeven zoude 's jaars elk een Rijns-Gulden en de Visfcherij van de Nieuwe Vest, des dat elk Schutter gehouden soude weesen te hebben een Staale Boog, ende een omme gaande Tuijg.* —

Ten anderen: *dat de Handboog-Schutters souden hebben de Plaats; daar die oude Raame placht te staan.*

En

En voorts, dat men binnen de Stad zetten zoud-
den *Vier Schutterijen, de Voetboog, de Handboog,*
een Haakbus - Schutterije en een Clover - Schutte-
rije. —

Uit de Vroedschaps Resolutie van den 3 Febru-
arij 1536., ten dezen annex — sub B., blijkt al
verder, het geen zeer notabel is, dat, daar bij
den voorgemelden zilveren St. Joris- of Schutters-
Brief, onder anderen, aan de Schutterij was toe-
gestaan: *Dat zij alle jaar zouden kiezen twee Hoofd-*
mans, en dat zij voort alle goede Ordonnantien on-
der hen zelve setten ende ordineeren mogen bij ha-
re Hoofdmans en altoos bij den Gerechte van der
Poirte aanbrengen, en bij de Gerechte afende aan
doen den geenen, die nut of onnutte zijn, dat zij
de Poorte voorz., eeren, met ten Boge bewaren
mogen; nu, bij deze Resolutie, door de Vroed-
schap is verstaan, met de meeste stemmen, dat
men niet alleen de drie — toen in wezen zijn-
de — Schutterijen verlaten souden en in bekwa-
me tijden, als 't den Burgemeesteren met den Ge-
rechte goeddunken sal, twee uit de drie maken sou-
de, en dat men die Schutterijen soude vrijen van
der Steden wegen en die Gage aan die Stede hou-
den, ter tijd toe dat se gekiest zijn, wanneer men
hun een Gage soude toeschikken bij goeddunken van
de Heeren van de Weth, maar dat de Vroedschap
bij dezelve Resolutie de gemelde Schutterijen

HEEFT VERLAATEN VAN HET KIEZEN

VAN DE HOOFDMANNEN EN VERSTORVEN EN VERVALLEN SCHUTTERS, — het geen hun bij gemelde zilveren St. Joris-Brief was geconcedeerd en goedgevonden, DAT DIE BIJ DEN GERECHTE ALTIJD GEORDONNEERD ZOULDEN WORDEN, het geen ook blijkt alzoo tot effect te zijn gebragt, uit de Vroedschaps Resolutien van den 3. Januarij, 29. April en 2. Meij 1537, hier nevens gevoegd sub C., inhoudende: *Dat men de Schutterijen haar Wedden op zeggen zoude, zoo dat wie in de Weth komen zullen weezen, de Schutterijen binnen veerthien dagen zouden vernieuwen, en dat men de Schutterijen zoude verlaaten — of afschaffen — en twee daar uit maken elk van tagtig Perfoonen, waar of St. Joris-Schutters — gebruiken zoude de Cloemer en die van Sint Sebastiaan die* HAAKBOSCH. —

Terwijl al verder uit de Resolutie van 19. Januarij 1549, alhier geannexeerd sub D., is te zien: *Dat dezelve Vroedschap heeft geordonneerd honderd Perfoonen tot Schutters met halve Haaken. —*

Niet minder notabel en decifoir is de autorisatie en qualificatie van de Vroedschap op Burgemeesteren, zoo afzonderlijk als met Wethouders en den Officier, welke men vindt in de Resolutie van den 24. Januarij 1557, ten dezen annex sub E., bij welke de Vroedschap heeft geresolveerd, *dat de Burgemeesteren en Wethouders onder hen, met den* Of

Officier zouden maken zekere Ordonnantien penael dat de Schutters 's nagis wakende, niet en souden op de Wachte mogen drinken, ofte dronken daar op komen, noch ook omme gaande aan Huisen kloppen &c., ten waare zij onraad 'er vernamen het welk zij gehouden souden weesen den Hoofdman aan te brengen, die daar in als dan soude doen, als hem belast was. — En dat voorts elke Schutterij soude worden geaugmenteerd, bij advis van de Burgemeesters alleen, en niemand anders, tot vijftig toe, ende dat van den allerbekwaamsten en geschiksten, die men daar toe sou kunnen vinden, dat van toen voorts dan GESTELD SOUDEN WORDEN IN ELKE SCHUTTERIJ SES HOOFDMANS, die haar leven lang souden worden geperpetueerd, daar de Burgemeesters het seggen af hebben souden als boven, en welke augmentatie tot vijftig toe ook, ingevolge de evengemelde Resolutie van de Vroedschap, is gedaan, zoo als conteert uit het Extract der Vroedschaps Resolutie van den 7. Mei deszelven jaars, sub. F.

Blijkende al wijders uit een Extract uit de Resolutien van de Vroedschap in dato 29. Augustij 1576, ten dezen gevoegd onder de Letter G.

Dat, op een Request, bij de Hoofdmans van de Schutterije gepraesenteerd, nopende het onderhoud van een goede Wachte, Provoost en zijne Dienaars, mitsgaders Sloteldrager en Trommelslagers; bij de gemelde Vroedschap aan de voorn. Schutterije is

geconfenteerd het Pondgeld *mits dat sij daar mede de voorsz. Provoost en zijne Dienaars, Trommelfters ende Wachtmeesters, of Sloteldrager, souden betalen, en ook de extr. ordinaris ende andere kosten, die de Schutterije doende zijn.*

Terwijl uit de hiernevens gevoegde Bijlage, sub H., in datis 13. & 22. Julij 1579. is te zien, dat de *Vroedschap* onder anderen, ordre heeft gesteld dat de *Capiteins der Stede* voortaan de loofse van haare *Wachte*, souden haalen uit monde van den *Burgemeesteren deser Stede* — Zoo als tot den huidigen dag toe, nog door den Major der Stads-Schutterije wordt gedaan, — dat *beroevende de Wachten bij de Burgemeesteren in de Poorte gesteld, dezelve aldaar soude blijven den tijd van acht of thien dagen, ende soo verre binnen denselven tijd, ofte ook daar na eenige faulte in deselve wachters bevonden wierd men deselve van hun Officie soude deperteeren, ende ook corrigeeren, naar gelegenheid der saken; en wat daar meer volgd, waar toe alhier wordt gerefereerd.* En van welke generale en particuliere bij de *Vroedschap* gestelde ordres op de Schutterij en Wacht, insgelijks doorsteekende bewijzen worden gevonden, in de ten dezen gevoegde *Vroedschaps-Resolutien* den 13. Januarij en 10. April 1580, getekend met de Letter J., van den 19. October 1587, sub. K., en van 23. Januarij 1617., sub. L., tot welkers lecture alhier kortheidshalven wordt gerefereerd.

Zijn.

Zijnde ook niet minder opmerkelijk het geen men vindt in de hier bijgevoegde Resolutie van den 15 Mei 1617, onder de Letter M., namelijk, dat, bij de gemelde Vroedschap zijn gecommiteert en geauthoriseert Burgemeesteren twee uit de Schepenen, bij het Collegie te benoemen, mitsgaders vier uit de Vroedschappen, onder anderen, tot het resumereen ende arresteeren der Ordonnantie op het stuk van de Wucht, maand gelden, en van de Dag en Nachtwakers; in gagie van de Stad zijnde, en het getal derselve te mogen vermeerderen of veranderen en voorts daar in te doen en resolveeren, als de nood en dienst van de Stede vereischen soude.

Waar bij verder wel verdient ingezien te worden de in dit respect, mede zeer notabele Resolutie van de Vroedschap, in dato 9. October van dat zelve jaar 1617, geteekend met de Letter N., uit welke onder anderen consteert:

1. Dat het Collegie van de Vroedschap daar bij heeft gelaudeerd en geapprobeerd de reformatie van de Schutters ende haare Wacht, bij de Gedeputeerden daar toe gecommiteert, gedaan en verstaan hoognodig te zijn, de goede hand daar aan te houden.

2. Dat men de Waardgelders daar van de Stad van oude tijden omme derselve tot defensie der Stad en soulagement van de Burgerij te gebruiken, altijd in posseste zijn geweest, soude continueeren, en sig daar van bij geene middelen, ofte inductie van anderen te laten deposideeren.

3. DAT GEDEPUTEERDEN OP HET RE-
PRES VAN DE WACHT, BIJ DE VROED-
SCHAP zijn gelast te letten, of 'er eenig nader
middel van verzekering der Stad soude mogen zijn
ende so deselve eenig nader middel daar toe vinden,
het selve te werk te stellen naar haar sulden discre-
tie, ende exigentie van saken.

En 4. Dat, na dat de Heeren Schepenen waren
verzocht te komen in de Vergadering van de Vroed-
schap en dezelve aldaar waren gecompareerd, bij
Bailluw, Burgemeesteren en Schepenen zijn voor-
gelezen de respectie Eden VOOR DE CAPITEL-
NEN ENDE SCHUTTERS, den Capitein van
de Waardgelders en de Waardgelders, en dat de-
zelfde Eeden in die Vergadering, na dat daar op
behoorlijk was gelet, en dezelve rijpelijk geexa-
mineerd, als wel gesteld, zijn gelaudeerd bij een-
drachtige stemmen.

Zoo bevindt men al wijders uit de Vroedschaps
Resolutie van den 15. November 1618; onder de
Letter O., dat, na dat het volle Collegie van Scha-
penen in de Kamer van Vroedschappen ware versche-
nen, na gedaane omvraag, met Meerderheid van
stemmen is verstaan, dat men met den eersten zou-
de Procedeeren tot electie van twaalf Stads-Capi-
teinen in plaats van ses, en dat daar toe met den
aankleeven van dien, een Commissie uit de Vroed-
schappen, neffens het Collegie van de Weth is gede-
cerneert. En dat die selve Vroedschap op den 30.

De.

December 1619, meede agter het voorfz. ftuk, onder de Letter O, te vinden; heeft verftaan:

Dat de twaalf Capiteinen van de Schutterije wederom fouden worden vermindert tot ſes, ende generale reformatie gedaan in het ftuk van de Wachte, ende die onwillig waren op redelijk maandgeld gefteld, en daar toe een Commiffie heeft gedecerneerd.

Dat verder op den 11. Junij 1622, — blijkens de Refolutie van de Vroedschap ten dezen annex ſub Littera P., is voorgelagen *de Capiteinen te verminderen van ſes op vier en dat men ſe alle, of het meerendel van dien uit de Vroedschap foud kiezen.*

Ingelijke is op den 26. Junij 1651. — zoo als blijkt uit het hier bijgevoegd ftuk, ſub Q. — een Commiffie gedecerneerd *van vier Vroedschappen, om te examineeren een verzoek van de Brandmeesters, om van het Maandgeld ontfagen te zijn en of defelve in de Wacht zullen worden getrokken?* als mede om te befogneeren, *op het afſlaan van de Maandgelders, en op het heele ftuk van de Wachten, het vergrooten van de Wacht en van de Burgerije.*

Van welk befogne op den 16. Februarij 1652., aan de Vroedschap is uitgebragt het Rapport ten dezen gevoegd, onder de Letter R., en conform herzelve *bij de Vroedschap verftaan en gerefolveerd, dat de Heeren Burgemeesteren en de Ge-*

committeerders van de Vroedschap voornoemt absolutelijk zijn geauthoriseert, op het voorsz. heele stuk van verbetering van de Wacht, en de vergroo-
ting van de Burgerije &c., bij de voorsz. Resolutie van 26. Junij 1651. gemeld, te besogneeren met de Heeren Schepenen en dat de ordre met deselve CON-
JUNCTIM te beraamen, soude gaan en gesteld worden op de naam van Bailliuw, Burgemeesteren en Schepenen, MET advis van de Vroedschap waar uit, in het voor bij gaan, kan worden geremar-
queerd, dat met advis van de Vroedschap niet is te te zeggen, dat daar van eenvoudig kennis zoude worden gegeven aan de Vroedschap tot derzelver informatie, gelijk men dit bij sommige, tegen-
woordig gaarne zoo zoude interpreteren; maar dat daar door wel degelijk moet worden verstaan, dat de te stellen Ordres en te maken Ordonnon-
nantien, conjunctim met de Vroedschap, na daar over gehouden besognes en deliberatien; met Burge-
meesteren en Schepenen moeten worden beraamd.

Zijnde wijders op den 16. Julij 1652, — vol-
gens het annexe stuk, sub S. — bij de Vroed-
schap in ernstige overweeging genomen het vergroo-
ten en verbeteren van de Burgerije en de goede or-
dre te stellen op het stuk van de Wacht, in alle
voorvallende gelegenheid tot verseekering, en de rust
der Stad; en bij d'elve verstaan, en gesolveert,
dat sonder onderscheid, alle Manspersoenen, In-
wooners derselver Stad, die boven de twintig en be-
ne-

weeden de festig jaaren oud zijn , en sulks mede de Advocaaten en Doctoren in de Medicijnen , in de Wacht fouden worden getrokken.

Ten Tweede: *dat over de Wacht defer Stede een bekwaam en gequalificeerd Perfoon , ingebooren Burger defer Stede , als Major foudc worden gcfeld.* —

En laaftfelijk 'dat op den toen eerftkomende Maandag tot die aanftelling , Igelijk mede tot verkiezing van twee Collonels uit de Vergadering van de Vroedfchap zoude worden geprocedeerd , dan , welke aanftelling , door toeval is uitgefled , en niet eerder heeft plaats gehad als op den 12. Augustus daar aanvolgende , zoo als te zien is uit de Vroedfchaps-Refolutien van denzelven datum fub Litt. T, bij welke , te gelijker tijd is gereguleerd wat functie de Collonels fouden hebben , waar in hunne bedieninge foudc beftaan en hoe lang de felve fouden dienen.

Zijnde voorts met opzigt tot het fubfidie aan Capiteinen van de Burgerije . en de gagie van den voorfz. aangefielden Major bij de Vroedfchap , op den 23. Februarij 1654. — Zoo als te zien is uit de Bijlage U , — goedgevonden het voorfz. fubfidie en gagie refpective , te adfigneeren op den gaarder van het Maandgeld.

Het gebeurde in den jare 1672 , en volgende tijden , leeverr geene mindere bewijzen op van de voorfz. poffefie van de Vroedfchap en derzelver
ge-

genome Resolutien en gedane bestellingen, omtrent de Wacht en Schutterij binnen dezelve Stad, en der Oordonnantien, daar op met hunne concurrentie of advis gemaakt.

Zijnde daar omtrent onder anderen notabel, dat — volgens het geen men vindt in de annex Bijlage sub V. — op den 30. Mei van het gemelde jaar 1672, door Heeren Burgemeesteren in de Vroedschap is bekend gemaakt dat de Heeren van de Weh een besoigne hebbende aangelegd om het stuk van de Wacht in een goede Ordre en Reglement te brengen, van opinie waren, dat zulks best zoude kunnen worden geëffectueerd en tot een gewenscht oogmerk gebragt, bij aldien de Leden van de Vroedschap haar tot Capiteins van de Burgerij *ad vitam* zouden willen laten employeeren, met dien verstaande als aldaar breeder is gemeld, — verzoekende daar op te verstaan de intentie van de Vroedschap en of de Leden van de zelve zich tot de voorsz. functie als Capiteinen zouden willen laten employeeren. En op welke communicatie, alvorens daar op te resolveeren bij de Vroedschap een Commissie is gedecerneerd, om het voorsz. werk door een Besoigne met de Heeren Commisarisfen uit DE WET — en dus conjunctim en met concurrentie van de Vroedschap — nader te examineeren, en de Vroedschap daarop te dienen van hunne consideratien en advis, om bij deselve, rapport gehoord, daar op gedelibereert en

ge-

geresolveert te worden , sulks men naar exigentie van saken soude bevinden te behooren.

Desgelijks is ook in het volgend jaar 1673 — uitwijzens de Bijlage onder de Letter W., — bij de *Vroedschap*, na voorgaande deliberatien of niet dienstig zoude zijn, dat het getal van de *Capiteinen* van de *Burgerij* in plaats van twaalf tot vier- en- twintig, of meerder getale, soude worden vergroot, zulks, dat iedere *Compagnie*, boven de *Officieren*, zoude groot zijn ten minste honderd, of honderd en tien *Koppen*, geoordeelt en goedgevonden, dat het voorsz. getal der *Capiteinen* door de *Heeren* van de *Weth* soodanig soude worden vergroot dat ijder *Compagnie* soude zijy op honderd of honderd en tien *koppen*.

In den jare 1702, den 16. Februarij is ook al mede bij de *Vroedschap* beraamd en gearresteerd een vaste voet, omtrent het aanstellen, continueren of discontinueren van de *Collonellen* en andere *Officieren* van de *Burgerij*, dieuit hunne *Vergaderingen* werden geëlligeerd, Zoo als uit de *Resolutie* ten zelven dage bij de *Vroedschap* genomen en ten dezen gevoegd onder de Letter X., ten vollen blijkt.

En op den 9. April 1714 is bij dezelve, zoo als consteerd uit de Bijlage, gequoteerd Y., goedgevonden, dat het *Tractament* van vijftien honderd *guldens* 's jaars, aan *Collonellen* en *Capiteinen* bij de *Vroedschaps-Resolutie* van den 10. Februarij

1653. toegelegd 's jaars op drie honderd guldens soude worden verhoogd, met dien verstande dat nooit eenige extraordinaris subsidie onder wat pretezt het mogte weesen, aan de Collonellen en Copiteinen soude worden toegefaan.

Doch wat is het noodig deze en andere speciale Actens posfesfoir van de Vroedschap der Stad *Rotterdam*, met opzicht tot het beramen, vaststellen en introduceeren van generale en particuliere Ordres, Reglementen en Ordonnantien voor de Schutterij aldaar, met den aankleeve van dien, breeder uit te halen, dewijl dezelve vertrouwt, dat men niet in staat zal zijn, om eenige Ordonnantie op de Burgerwacht der gemelde Stad, in welke het geheele werk en huishouden der Schutterije is beraamd en gereguleerd, en naar welke dezelve zich tot hier toe altoos heeft gedragen, en tot welkers nakominge de Schutterije ook door gepaste middelen gehouden is, voor den dag te kunnen brengen, welke is geëmaneerd, anders, *dan met advis van de gemelde Vroedschap*, offchoon ingerigt op naam van Schout, *Burgemeesteren en Schepenen.*

De jongst gepubliceerde Ordonnantien op de Burgerwacht van den 30. April 1760 en 30. April 1783., welke alomme voor handen zijn, bevestigen dit volkomen, en ten allerduidelijkste, en de Vroedschap vertrouwt mitsdien, hier mede het bewijs van derzelver voorz. posfesfie volledig te hebben voldongen, Een

Een posfessie, die *nec vi, nec clam, nec precario* is gepleegd, maar opentlijk en ten aanzien van een iegelijk, zonder eenige contestatie daar in te hebben ontmoet, en waar van de wettigheid door een iegelijk is erkend, waarin de Vroedschap van de oudste tijden af is geweest, en die mitsdien, op zich zelve beschouwd, aan de Vroedschap naar rechten geeft een *jus acquisitum* waar van zij, door geene middelen, zoo min als private Perfoonen in gelijken geval, kan noch mag worden ontzet: En in welke zij dan ook vertrouwt door hun Ed. Groot Mogenden, te zullen werden gemaintineerd.

Het *derde Hoofdpoint*, tot welkers verhandeling men vervolgens als nu zal toetreden, bestaat hier in:

Dat, niettegenstaande het voorsz. incontestabel regt, mitsgaders immemori, als wettige en erkende posfessie van het Collegie van de Vroedschap der Stad Rotterdam, bij de Heeren Hun Ed. Gr. Mog. Gecommitteerden, zich thans binnen de voorsz. Stad bevindende, en sommige Leden van de Wethouderschap geheel onbevoeglijk is geprocedeerd tot het beraamen, reguleeren en instellen van een geheele nieuwe Ordonnantie en reforme, tendeerende tot een totale disolutie van het Corps der Schutterij, aldaar exteerende, en tot te niet doening van alle de Resolutien, Keuren en Ordonnantien, daar omtrent door de Vroedschap of met derzelver advies en toestemming geëmaneeerd, zonder-

der zich eenigzins aan dezelve Vroedschap te bekreunen, of derzelver advis of toestemming daarop te hebben gerequireerd of verkregen, offchoon door de gemelde Vroedschap verscheide minnelijke en ernstige pogingen zijn in het werk gesteld om zulks te verhoeden, en alle verwijdering onder de Leden der Regeering voortekomen.

Tot betoog van dit Point acht de Vroedschap noodig om vooraf, *quod ad factum* te moeten voordragen: Dat zoo ras, als men bij publicque gerugten vernam, dat deze materie bij de Wethouderschap in deliberatie was gelegd, en die gerugten, mede ter ooren waren gekomen van de Leden uit de Vroedschap, componeerende de Rekenkamer dezer Stad, dewelke tot alle befoignes, zoo voor 's Lands als Stads zaken van eenig belang, gewoonlijk nevens Heeren Burgemeesteren worden gecommiteerd, en dus een van de voornaamste Departementen, proflueerende uit de Vroedschap dezer Stad, bekleeden, deze zich verplicht hebben geoordeeld om van Heeren Burgemeesteren de noodige ouvertures dien aangaande te verzoeken, zoo als dan ook op den 19. September laatstleden is gedaan, met instantie dat Heeren Burgemeesteren welke te gelijk en Leden van de Vroedschap en van de Wethouderschap zijn, zich wel zouden gelieven te engageeren om in die zaak, bij de Wethouderschap niets ter conclusie te brengen, zonder alvorens, volgens het

constant gebruik, *het advis van de Vroedschap daarop* hebben ingenomen, dan dat Heeren Burgemeesteren, *onder protestatie, dat de inquisitie daar over opgevat ontijdig en ongegrond was*, hebben gedifficulteerd, om daaraan te voldoen, waar uit geproflueerd is dat de voorz. Leden, componeerende de gemelde Rekenkamer, ten gemelde dage aan de Vergadering van de Vroedschap hebben voorgeslagen, dat, daar in het importante werk der Schutterij, binnen weinige dagen, mischien een Rapport zou worden uitgebragt, tendeerende tot totale disolutie van de Schutterij, zoo als de uitkomst ook heeft bevestigd, Heeren Burgemeesteren zouden worden verzogt, en des noods gelast, om het Rapport, het geen dien aangaande stond te worden gedaan; ter deliberatie der Vergadering van de Vroedschap te brengen, alvorens deze zaak wierde geconcludeerd; en op welke voordragt, ten zelven dage in de Vroedschap *met concurrentie van Heeren Burgemeesteren* een Resolutie is genomen, waar bij Heeren Burgemeesteren zijn verzogt en; des noods, gelast *dat 'er geen verandering in de Schutterije dezer Stad werde gebragt ter conclusie, dan na dat dezelve alvorens zoude zijn gebragt ter kennisse van de Vroedschap* — zie Bijlage No. 1. — de Vroedschap zich hier op verlatende, was dus niet weinig bevreemd; acht dagen daarna, bij wege van een Declaratoir, door Heeren Burgemeesteren op

V. DEEL. T 86

de voorfz. Refolutie in de Notulen van de Vroedschap gedaan inferereen, hier nevens gevoegd, sub No. 2., te vernemen; *dat, hoe zeer dezelve zich wel hadden willen conformeeren met de voorfz. Refolutie, om het Rapport, het geen door de daartoe gedecerneerde Commisfie in de gecombineerde Vergadering van de Heeren Hun Ed. Gr. Mog. Gecommitteerden en de Magiftraat, omtrent de Requête over de Schutterij aan die Vergadering geprefenteerd, zou worden ingebracht, te brengen ter kennis van de Vroedschap, zij echter, ter voorkoming van verdere discussien nu, te weten op den 26. September, en dus agt dagen later, moesten declareren daar mede niet anders te verftaan, en geene andere intentie te hebben, DAN HET DOEN VAN EEN ENKELE KENNISGEVING, OM TE DIENEN TOT INFORMATIE VAN DE VROEDSCHAP, MAAR GEENZINS OMDAAR-
OVER IN DE VROEDSCHAP EENIGE DE-
LIBERATIEN TE DOEN HOUDEN, VEEL MIN ZICH DAAR MEDE IN TE LATEN, OF ZICH NAAR DEN UITSLAG DER ZELVE TE GEDRAGEN; gelijk dit in het breede is te zien uit de Bijlage, sub No. 2.*

Welk Declaratoir, als dienende om de evenge-
melde Vroedschaps - Refolutie, tegens deszelfs
klare en gemanifesteerde zin en intentie, volftrekt
illufoir en kragteloos te maken, dus heeft geoc-
casionneerd dat hetzelfde op den 3. October daar

aan volgende is gerescontreed, door eene Contra-Aanteekening van twaalf als doen praesent zijnde Leden, welke tot het nemen der voorz. Resolutie van den 19. September, — wanneer 'er een en twintig Leden praesent waren geweest, van welke zich niemand tegen dezelve Resolutie directelijk had geopposeerd, en negentien derzelve zich met die Resolutie zonder eenige exceptie hadden geconformeerd — mede hadden geconcurreerd, bij welke het captieuze en wanstaltige van het voorz. Declaratoir en handelwijze van Heeren Burgemeesteren, ten opzicht van hun gedrag, met relatie tot de gemelde Resolutie van den voorz. 19. September gehouden, ende de zeer verkeerden interpretatie welke Heeren Burgemeesteren bij het voorz. Declaratoir hadden gezogt aan de voorz. Resolutie te geven, heeft moeten worden gedeevelopeerd, en te gelijker tijd, op dat de Wethouderschap geïnformeerd zoude zijn van het ware gevoelen van de Vroedschap is geproponeerd geworden, aan dezelve bij Misfivē wegens de Vroedschap te verzoeken, om geene nieuwe Keure of Ordonnantie op het stuk der Schutterije te arresteeren, *zonder dat alvorens daarop zoude ingenomen zijn het advis van de Vroedschap, gelijk zulks altijd en onafgebroken gebruikelijk was geweest*; met dat gevolg dat de gemelde Propositie bij de Meerderheid van de Vroedschap is geapprobeerd en dien conform het schrijven

ven der voorgeslagen Misfivc aan de Wethouders-
schap geresolveerd en gearresteerd, zoo als uit de
Bijlage No. 3. breeder blijken kan.

Edoch deze demarche was voor de Vroedschap
al weder van geen beter uitslag bij de Meerder-
heid van de Wethouderschap, als hunne voorigc
Resolutie, nadien dezelve op den 17. October
laatsleden in hunne Vergadering ontving *tweeder-*
lei rescriptie, de *eene* op den naam van *Schout*,
Burgemeesteren en Schepenen, gedateerd den 11.
en de *andere* geteekend door *vijf Schepenen*, in
dato den 15. October, beide hiernaevens gevoegd,
onder Num. 4. en 5., uit welke bleek. — 1. Dat
Heeren Burgemeesteren zich bij eene afzonderlijke
Misfivc aan de Wethouderschap hadden gead-
dresceerd, ten einde dezelve te informceeren, dat
zij tot het arrestceeren van de voorz. Misfivc van
de Vroedschap niet hadden geconcurrceerd, maar
dezelve expresfelijk desavoneerden, en zoo veel
hun aanging, hielden als niet gefchreven; en 2.
dat *de Meerderheid van de Wethouderschap* van ge-
dagten was, dat, *in het present* geval, aan het ver-
langen van de Vroedschap niet kan worden vol-
daan. Welke beide Misfives de Vroedschap zich
op den voorz. 17. October vergenoegde te ma-
ken Commisforiaal, verwagtcnde dat Heeren Bur-
gemeesteren, in aanmerking nemende den ernst
waarmede de Vroedschap zich deze zaak toonde
aantctrekken, de befoignes hierover zouden heb-
ben

ben geaceellereerd en bij die gelegenheid, wel zouden hebben gelieven de eene of andere voorflag tot conciliatie der verschillende sentimenten te doen. Dan in deze verwagting heeft de Vroedschap zich almede te leur gesteld gevonden; en vernam eerst, met de uitterste surpris, bij publicque gerugten, dat 'er bij de Meerderheid van Gecommitteerden uit de gecombineerde Vergadering een rapport was gedaan, tendeerende tot niets minder, dan tot de geheele disfolutie der thans subsisterende Stads-Schutterije, en erectie van een geheel nieuwe, met remotie van alle de Leden van Regeering uit dezelve, doch als nog willende menageeren allen schijn van præcitance, en geneegen, om op de gewoone wijze, bij wege van Besoignes met Heeren Burgemeesteren deze zaak tot onderling genoeg te reguleeren, wierden door eenige Leden van de Vroedschap op den 19. December laatstleden, in eengehouden besogne, het geen zij van Burgemeesteren hadden verzogt en geobtaineerd, wel alle pogingen en minnelijke instantien gedaan, om Heeren Burgemeesteren te persnadeeren tot een conciliatoire en harmonieuse afkomst van zaken, en dezelve in de Vergadering van de Vroedschap met alle ernst en nadruk herhaald, en Heeren Burgemeesteren verzogt, het in de Weth daar heen te dirigeeren, dat als nog mogt worden voldaan aan het verzoek van de Vroedschap, bij derzelver voorz. Misfiv

van den 3. October laatstleden, om namelijk *geen nieuwe Keure of Ordonnantie op het stuk der Schutterij te arresteeren, zonder advis van de Vroedschap*, aan de Heeren van de Weth gedaan, doch alles zonder de minste vrugt.

Waarop de Vroedschap vervolgens te rade wierd op denzelve 19. December, om andermaal, bij eene nadere Misfive, die achter de Misfive van Burgemeesteren aan Hun Ed. Gr. Mog. gedrukt te vinden is, onder protestatie van voor geene oorzaak van verwarringen en confusien, welke uit de meergemelde informeele handelwijze zouden kunnen resulteren, te willen gehouden worden, bij de Wethouderfchap te insteeren, dat dezelve het Collegie van de Vroedschap niet wilde ontzetten van eene immemoriale posfessie, om te adviseeren in Ordonnantien op de Burgerwacht, of tegens het advis van Collonellen en Capiteinen, tegen dat van den grooten Krijgsraad, buiten bewilliging van de Vroedschap, en tegen het gemanifesteerd gevoelen van een groot aantal hunner Mede-Burgeren, zoodanig eene totale disfolutie der Stads-Schutterije in te voeren; en even daar door verscheide Resolutien van de Vroedschap, op het stuk der Schutterije kragteloos te maken, en buiten effect te stellen; met verder Declaratoir dat de Vroedschap de Schutterij, die zonder hun advis en concurrentie mogt gecreëerd worden, niet zoude kunnen erkennen, dat zij de te geven de

demisfien, zoo aan Collonellen, *bij de Vroedschap aangesteld* wordende, als aan Capiteinen, zoo *uit de Vroedschap* als uit de Schepensbank, ingevolge eene Ordonnantie, *op advis van de Vroedschap*, ge-
arresteerd, fungeerende, voor onwettig zouden moeten houden, en gevolglijk niet zoude kunnen consenteeren in eenige Belastingen, of pecuniele uitgave voor eene Schutterije in dier-
voegen, buiten hun advis gecreëerd. Zoo als van dit alles uit de hier bij gevoegde Resolutie van de Vroedschap van den 19. December 1785, onder Num. 6., en de voorz. Misfivè van denzelven datum consteeren kan.

Dan ook deze Misfivè had geen gunstiger lot, als de vorige, de Vroedschap ontving op den 27. December 1785, wel *twee* Misfives, *eene* van de *Meerderheid* der Wethouderfchap, in dato den 24. dito, almede achter de voorz. Misfivè van Bur-
gemeesteren gedrukt, en de *andere* van de *Min-
derheid*, gedateerd den 27. dito, hier nevens ge-
voegd onder No. 7. uit welke *eerstgemelde* het aan de Vroedschap wel cenigzins zoo voorkwam, als of de voornoemde Meerderheid balanceerde, of
zij bij hun vorig antwoord volstrekt wilde perfi-
steeren, dan wel nader over deze materie delibe-
reeren, immers dat de Vroedschap zich mogt vleij-
jen, dat de Wethouderfchap zoo als de bewoor-
dingen der voorz. Misfivè luiden: *hun werk zou-
den maken om die gewigtige materie met alle scru-*

puleuse attentie te wikkē en wegen, alvorens over te gaan TOT HET HELPEN NEMEN EN TER UITVOER BRENGEN eener finaale Resolutie: en gevolglijk in deze met geen de minste præcipirance zoude voortgaan.

Weshalven beide die Misfives ten gemelden dage in de Vroedschap alleenlijk wierden gemaakt commissoriaal.

Doch op den volgenden dag den 28. December 1785., vernamen niet te min sommige Leden van de Vroedschap, dat men bij de Wethouderschap de voorz. deliberatien had doorgezet, en op een zeer irrèguliere wijze met de helfte der Leden van dat Collegie, tegen de Advisen en Protesten der wederhelft, had geconcludeerd en gerefolveerd, dat de Schutterij, ingevolge van zeker Concept-Plan, bij het rapport van eene Commissie der Gebineerde Vergadering, zoo als men van ter zijden wierd geïnformeerd ——— gevoegd, dog welk *nooit ter kennis van de Vroedschap* ——— offchoon Heeren Burgemeesteren zich daar toe solemneel hadden geengageerd bij hun voorz. Declaratoir, van 26. September 1785, — *was gebracht*, maar voor dezelve verborgen gehouden, zoude worden gedisfoveerd, het geen ook naderhand, uitwijzens de Misfive van zes Schepenen, in dato 2. Januarij 1786., en daar nevens overgelegde Resolutie, bij de Wethouderschap op gemelden 28. December prætenfeijk genomen, en hier aan, sub

No.

No. 8., geannexeerd, — alzoó bevonden is en op welke informatien die Leden van de Vroedschap, welke mede waren gecommitteerd, om de gemelde daags te voren ingekomen twee Misfives te examineeren, en de Vroedschap daar op te dienen van hunne confideratien en advis, benevens nog eenige andere Leden van de Vroedschap nog des avonds van denzelfen 28. December, aan de Heer Præsident Burgemeester *Boogaert* dedden een verzoek om het Befoigne over de voorfz. ingekomen Misfives van de Wethouderfchap te convoceeren, tegens den volgenden dag, en teffens als dan een Vroedschaps Vergadering te beleggen, ten einde te prævenieeren, dat deze zaak niet verder uit haar geheel gebragt wierd.

Maar, aangezien dat dit verzoek niet eerder, dan des avonds circa negen uren of een weinig later kon gefchieden, begreep de Heer Præsident Burgemeester dat het te laat was, om daar aan te voldoen: het welk tot gevolg had, dat elf Leden van de zich in de Stad bevindende Vroedschappen zich des anderen daags, den 29. December, verwoegd hebben ter Kamer van Heeren Burgemeesteren, en, op de discreetste wijze mogelijk, hebben aangedrongen de noodzakelijkheid, om, door minnelijke Conferentien, en het houden van het gedecerneerd Befoigne over de ingekomen Misfives van de Wethouderfchap, de ontfane difficulteiten te applaneeren. Met verder verzoek dat bij

zoo verre Heeren Burgemeesteren niet mogten goedvinden daaraan te defereeren, dezelve als dan wel zouden gelieven aantenemen, om te effectueeren, dat de deliberatien bij het Collegie van de Wethouderschap niet verder buiten haar geheel wierden gebragt, voor en al eer *aan de Vroedschap* gelegenheid zoude zijn gegeven, om zoo over het voorgevallene bij de Wethouderschap des daags te voeren, als over de voorz. twee Misfives van de Leden van dat Collegie *aan de Vroedschap* geschreven, te kunnen debereeren: met dat gevolg, dat Heeren Burgemeesteren daarop aan die Leden, welke zich als *Leden van de Vroedschap*, en geenzins als *Parteculiere Persoonen, of invidues* — zoo als Burgemeesteren dezelve thans bij hunne Misfive aan Hun Ed. Gr. Mog. tragten te doen voorkomen, op het convoceeren van het Besoigne en beleggen der Vergadering van de Vroedschap, en vervolgens nader op het houden van het Besoigne en voortzetten der Deliberatien, bij Heeren Burgemeesteren hadden geïnfteerd, en ook door Heeren Burgemeesteren, tot dier tijd, als zoodanige zijn geconfidereerd geworden, gelijk uit het straks te melden antwoord, het geen anderzins geheel ongepast en *extra oleas* zoude zijn geweest, volkomen manifest is, — hebben toegevoegd woordelijk dit antwoord: *Heeren Burgemeesteren kunnen, terwijl gisteren in de Weth een Resolutie omtrent de Schutterij genomen is, niet af-*

afgaan, om dat votum in de Gecombineerde Vergadering in te brengen, — maar willen wel aannemen, om met de executie daar van te supercedeeren tot de bijeenkomst van de Vergadering van Holland, ten einde aan de Vroedschap occasie te geven van deze zaak ter Tafel van Hun Ed. Groot Mogenden te brengen.

Zoo als de Vroedschap dan ook zich verplicht geoordeeld heeft, de voorgemelde Propositie te moeten doen: te meer om dat dezelve door de voornoemde zes Schepenen, uitmakende de Gerechte helft van het Collegie van Wethouderen, bij derzelver voorz. Misfivè, sub No. 8., ten sterkste is geïnterpelleerd geworden, als Lid der Souveraine Vergadering van Hun Ed. Gr. Mog. om gepaste middelen te beramen, door welke de executie van de pratenfè Resolutien, bij de Wethouderschap in de voorz. zaken genomen, zoodanig, als uit die Misfivè en Bijlagen daar nevens gevoegd, is te zien, zoude kunnen worden geëvenieerd, waartoe aan de Vroedschap geene andere noch gepaster zijn voorgekomen — voor handen te zijn, als de verzoeken, tot dat einde bij de gemelde Propositie aan Uw Ed. Gr. Mog. gedaan, doch welk adres al mede het ongeluk heeft gehad aan Heeren Burgemeesteren te mishagen, dermate, dat dezelve, zoo het schijnt, hun geduld niet hebbende konnen uittrekken tot dat Hun Ed. Gr. Mog. het voorz. geproponeerde

zou-

zouden hebben gesteld in handen van de Leden der Wethouderschap der Stad *Rotterdam*, om Hun Ed. Gr. Mog. daarop te dienen van berigt, bij welk berigt dezelve Burgemeesteren gelegenheid genoeg zouden hebben gehad, om hunne belangen en confideratien op het voorsz. geproponeerde aan Hun Ed. Gr. Mog. te suppeditieren, en voortedragen, en perseverende, om de deliberatien over deze zaak, zoo veel immer mogelijk te præcipiteeren, zich, in aller ijl bij Misfive ten zelve dage, wanneer de voorsz. Propositie op last en uit naam van de Vroedschap is gedaan, ter Vergadering van Hun Ed. Gr. Mog. ingekomen, en in welke men bij het Slot den Hoofd-Officier *Gevers* en Schepen *Hubert*, nevens de Vroedschappen *Elzevier*, *Reepmaker* en *van Hoogstraten*, als Mede-Verzoekers heeft doen paroisfeeren, aan Hun Ed. Gr. Mog. *quasi provifoneel* en ongevraagd, en dus, bij wege van antidotaal te elucideeren, omtrent de merite der Propositie, welke de Gedeputeerden der gemelde Stad, als vooren gelast waren ter Vergadering van Hun Ed. Groot Mog. voortedragen, als om te bewerken, dat de Surcheance bij de bovengemelde Propositie verzoegt, niet, of immers niet *dan voor een zeer korten en bepaalden tijd mogt* worden verleend, maar onverminderd Hun Ed. Gr. Mog. deliberatien, over den verderen inhoud van die Propositie, door Hoogstdezelve, nog in die Vergaderinge,

in

in effecte , — offchoon met andere bewoordin-
gen — zoodanige Verklaringen zoude worden
gedaan , dat met de disfolutie der Schutterij , en
het invoeren van het daartoe geformeerd en præ-
tenfelijk gearresteerd Plan , bij de gefustineerde
Meerderheid van de Wethouderfchap , inmiddels
zoude hebben moeten worden voortgegaan — en
alzo de *principale quaestie* , bij eene *provisioneerle* dis-
positie , zonder verhoor van de refpective Partijen
geheel zoude zijn gedecideerd — mits zich ab-
ftineerende van alle difpofitien , welke zouden
ftrekken tot een nieuw of meerder bezwaar van
Stads Financien en zonder dat daar door , *quafi* ,
de Collegien der Vroedfchap en Wethouderfchap ,
refpective zouden worden gepræjudicieerd in alle
zoodanige Rechten of Posfessionen , als elk derzel-
ven , tegen den anderen *in toekomende tijden en*
gevallen zouden mogen fustineeren , dan welke
Misfive bij Hun Ed. Gr. Mog. is gemaakt Com-
misforiaal , in een groot Befoigne , en alzo voor
eerst gehouden buiten verdere difpofitie : waar-
door dus aan de Vroedfchap ook , gelijk dezelve
van de æquiteit van Hun Ed. Gr. Mog. met re-
den mogt verwagten , gelegenheid is gegund , om
die provifioneerle elucidatoire en informatoire Mis-
five , zoo ten opzicht van de allegatien daarin ver-
vat , als het verzoek daarbij gedaan , nog een wei-
nig nader te kunnen ophelderen en nagaan.

Onder die allegatien vindt men *in de eerfte plaats*
een

een zoogenaamde *informatie*, wezenlijk strekkende, om Hun Ed. Gr. Mog. zelfs, voor dat die Propositie in de Vergadering van Holland wierd gedaan, tegen dezelve te pravenieeren met zoodanige denkbeelden, als dienen konden, om dezelve onhebbelijk te doen voorkomen, en langs dien weg te doen seponneeren, hier in bestaande: *dat de last, welke aan de voorn. Gedeputeerdens is gegeven tot het voordragen der voorsz. Propositie, eigenlijk maar afkomstig zoude zijn van de elf Vroedschappen, bij die Misfive met namen genoemd, terwijl op den 9. Januarij, toen de voorsz. last en Propositie is gearresteerd, de vijf Medevroedschappen, aldaar insgelijks genoemd, absent, zouden zijn geweest, en Burgemeesteren met nog vier Vroedschappen in die Misfive genoemd, tot die Resolutie niet geconcurrerd, noch zich daarover in eenige Deliberatien hadden ingelaten, en dat dus de voorn. elf Heeren zouden uitmaken, de MINDERHEID VAN HET GEHEELE COLLEGIE VAN DE VROEDSCHAP, WELKE TOT HET DELIBEREEREN OVER DAT ONDERWERP, NIET EXPRESSELJK, VEEL MIN MET BESCHRIJVING, DER IN COMMISSIE EN ELDERS ABSENT ZIJNDE LEDEN, WAS GECONVOCEERD GEWEEST.*

Waar van de Vroedschap zich genoodzaakt ziet; het *abusive en notoir Captieuse* om geen harder
woord

woord te gebruiken, te moeten aantoonen; het geen haar weinig moeite kosten zal.

Het is dan, in de *eerste plaats*, volstrekt abusief, dat de voorz. last *eigenlijk maar afkomstig zoude zijn van elf Vroedschappen*, en dus van de *Minderheid van het Collegie* van de Vroedschap.

Dit kan ontegenzeggelijk blijken, uit de Registers der Resolutien van de Vroedschap zelfs, in welke de præsente Leden, bij elke Vergadering, door den Stads Secretaris, die dezelve adfisteert, met namen genoteerd worden; en in welke men bevindt:

1. Dat op den 2. Januarij dezes jaars præsent zijn geweest 19. Leden — zijndetoeen absent geweest de Heeren Burgemeesteren van *Alphen* en *vander Goes*, mitsgaders de drie Vroedschappen van *Berkel*, *J. P. Boogaert* en *d'Escurij*.
2. Dat als doen, na gehoord rapport van Heeren Burgemeesteren en verdere Gecommitteerden, van het gehouden Befoigne, over de hier voorgemelde twee Misfives van de Meerderheid en Minderheid der Wethouderschap, den 27. December 1785, in de Vroedschap ingekomen, concerneerende de Deliberatien over de rapporten, door Commisfarissen in de Gecombineerde Vergadering van Heeren Gecommitteerden van Hun Ed. Gr. Mog. en de Wethouderschap uit-

uitgebracht en het overgeleeverd Plan no-
pens het redres der Schutterije is goedge-
vonden en verstaan, dat over de voorz.
zaak en materie, een adres van wegens de
Vroedschap ten spoedigste zoude worden ge-
daan, aan Hun Ed. Gr. Mog., en dat
ten dien einde door den Pensionaris zoude
worden gecoucheerd een ontwerp, om op
toen aanstaanden Maandag, ter delibera-
tie van de Vroedschap te worden gebragt,
en daarop finaal geresolveerd, zoo als bevon-
den zoude worden te behooren.

3. Dat conform het advis van dertien, der
toen praesente Leden, dus de *Meerderheid*
van het *geheele* Collegie van de Vroedschap,
het doen van het voorz. adres aan Hun Ed.
Gr. Mog. is gearresteerd en geresolveerd,
terwijl alleen de zes overige, toen praesent
zijnde Leden, te weten: de twee Burge-
meesters *Bogaert* en *Vingerhoedt*, met de
vier Vroedschappen *Gevers*, *Elsevier*, *Reep-*
maker en van *Hoogstraten*, hebben ver-
klaard, tot die Resolutie niet te hebben
geconcurréerd.

4. Dat het voorz. ontwerp van het invoe-
gen voorz., met de *Meerderheid* van het
geheele Collegie van de Vroedschap gere-
solveerd, te maken adres aan Hun Ed. Gr.
Mog., op den 9. of volgende Maandag,
door

door den Pensionaris, in forme van Propositie, ter Vergadering van de Vroedschap geëxhibeerd en, Commisforiaal gemaakt zijnde, ten zelven dage is geaprobeerd, met last en qualificatie op de Gedeputeerden ter Dagvaart, om de voorz. Propositie nog in die week ter Vergadering van Hun Ed. Gr. Mog. te doen.

Dat, wel is waar, op den gemelden 9 Januarij, negentien Leden præsent zijn geweest, als hebbende de Heeren Vroedschappen *van Berckel*, *J. P. Boogaert*, *van der Staal*, *de Grooten* en *d' Escurij* die Vergadering niet bijgewoond, gelijk het mede een waarheid is, dat de vier Heeren Burgemeesteren, mitsgaders de hier voor reeds genoemde vier Vroedschappen *Gevers*, *Elsevier*, en *van Hoogstraten*, hebben gedeclareerd tot die Resolutie niet te hebben geconcurreerd, en dat dus die Resolutie als doen is geresolveerd door elf Leden tegens agt, dan dat die Resolutie, niets anders behelzende dan eene approbatie van een Ontwerp en Address aan Hun Ed. Gr. Mog., het geen agt dagen bevorens met dertien Leden — zoo als getoond is — en dus met *de Meerderheid van de geheele Vroedschap* was geresolveerd, dat aan Haar Ed. Gr. Mog. gedaan en het ontwerp daar van agt dagen daar na in de Vergadering van de Vroedschap, ter examen en conclusie zoude worden geëxhibeerd; mitsdien dan ook daar door is gedemon-

V. DEEL. V steerd,

steerd, dat de voorz. Last en gedane Propositie *eigenlijk* afkomstig is, *niet* van elf, maar van *dertien* Leden van de Vroedschap — bij welke de Heer *d'Escurij* in de eerste daar op gevolgde Vergadering van de Vroedschap op den 16. Januarij laatstleden heeft gedeclareerd zich te voegen, en alzoo te samen veertien Leden — en dus *ver de Meerderheid van het geheel Collegie van de Vroedschap* uitmakende.

Waarbij *laatsfelijk* nog moet worden geremarqueerd, dat bij de voorz. Misfve van Heeren Burgemeesteren, wel is geposeerd, conform de waarheid, dat het Collegie van de Vroedschap tot het deliberceeren over dat onderwerp, *niet expresfelijk* — waar mede men wil zeggen, zoo het schijnt, dat in de Convocatie Billietten niet was nitgedrukt, dat het voorz. Concept Adres of Propositie, een onderwerp van deliberatie van dien dag zoude zijn — *en 'ook niet bij beschrijving der in Commissie en elders absent zijnde Leden, is geconvoceerd geweest*, dan dat in de voorz. Misfve nergens is geposeerd, veel min bewezen, dat zoodanige expresse Convocatie en Beschrijving, iets omtrent de *wettigheid of onwettigheid*, der op de gewoone wijze geconvoceerde en gehouden Vergadering van de Vroedschap, zoude geven of nemen, of als een point van ordre zoude worden gerequireerd, behalven dat ook het convoceeren of beleggen van de Vroedschap, zijnde van het

De:

Departement van Heeren Burgemeesteren, en dagelijks door dezelve daartoe de nodige ordres gegeven wordende, die Captie dan ook niet met de beste Gratie uit de Pen van Burgemeesteren schijnt ontvallen te zijn: boven en behalven, dat men niet kan zien, welke verandering dit in den voorschreven staat der zaake, daar het doen van een Adres aan Hun Ed. Gr. Mog. ter zaake bovengemeld, bij de Vroedschap met eene groote Meerderheid van het geheele Collegie was gerefolveerd; en van de overige elf Leden, de Heer Vroedschap *van Berckel*, zich in Noord-America bevond, en dus zeker niet gevoeglijk tot het bijwoonen van de voorsz. Vergadering konde zijn beschreven geworden, zoude hebben kunnen geven.

Het zal 'er dus almede niet toe doen, *of 'er onder de voorsz. Meerderheid zich bevonden vier Leden, die als actueele Collonel en Capiteinen der tegenwoordige Schutterij zich tegen de geprojecteerde reforme derzelve reeds ten sterksten zouden hebben verzet en zich dus — naar de gedagten van Burgemeesteren, in de voorsz. Misfive voorkomende — buiten hun geheel hadden gesteld, om over die Materie met de vereischte Neutraliteit te kunnen delibereren.*

Nadien de Vroedschap zich met alle fiducie verbeelt, dat, wel verre dat de qualiteit van Collonel en Capitein, de Leden van de Vroedschap, wel en wettig met die Emploijen bekleed, zoude uit-

fluiten, om in de deliberatien van het Collegie van de Vroedschap, over een te maken verandering in de Ordonnantie, op een te introduceeren reforme van de Schutterije, offchoon zij zich daarover, in hunne qualiteit als Collonellen of Capiteinen gevraagd zijnde, reeds op de eene of andere wijze zouden mogen hebben geëxpliceerd, in qualiteit als Vroedschappen, mede te kunnen adviseeren en voteeren, in tegendeel, die respectieve qualiteiten, als in welke dezelve de meeste en beste kundigheden van de gesteldheid der Schutterije en de nuttigheid of schadelijkheid der geprojecteerde reformes, kunnen hebben en aan den dag leggen, hun des te meer bevoegdheid geven, om daar over, *als Mede-Vroedschappen* te adviseeren en voteeren, en hunne Mede-Leden van de ware gesteldheid der Schutterij te kunnen informeren en daar omtrent te elucideeren: ja zelfs als noodzakelijk maken, dat derzelver Advisen in de deliberatien van de Vroedschap over diergelijken materie werden gehoord, en mede geteld. — Zoo als de Vroedschap ook niet bewust is, dat aan Leeden van de Vroedschap, in diergelijke omstandigheden zich bevindende, ooit bevorens is gecontesteerd.

Met even veel regt zoude men dan ook, als diergelijke argumentatien doorgingen, kunnen sustineeren, dat in andere gevallen, bij voorbeeld, wanneer 'er over schikkingen of reformes, in het
be-

bestuur van Stads Thesaurie of Financien, de Wisselbank, en diergelijke, zouden zijn geprojecteerd, die Leden van de Vroedschap welke zijn gecommiteerd tot Thesauriers, Rekenmeesteren, Commisfarissen van de Wisselbank en wat des meer is, uit de deliberatiën van de Vroedschap over de Plans en Redresfen, tot dat einde geprojecteerd, als uit hoofde hunner gemelde Commissien daar in pretenselijk eenig belang hebbende, zouden moeten worden uitgesloten, daarmede echter altoos tot hier toe in het tegengesteld denkbeeld heeft gestaan, en de noodzakelijkheid van de Advijfen der gemelde Leden in voortgelijke gevallen zoo wel heeft gepenetreerd, dat dezelve — evengelijk als de Leden van de Vroedschap, *Collonellen* en *Capiteinen* zijnde, bij de Besognes over zaken, *rakende* de *Schutterije*, door de Vroedschap altoos zijn geadjungeerd, — ook tot de besognes en deliberatiën van dien aart, altoos zijn geadjungeerd, en mede geroepen; en in hunne qualiteit als Vroedschappen daar over hebben geadviseerd en gestemd,

Behalven, dat zoo het verzetten der voornoemde vier Leden in hunne qualiteiten van *Collonellen* en *Capiteinen* tegen de voorsz. geprojecteerde reforme, een voldoende reden zoude kunnen opleeveren, om dezelve uit de gemelde deliberatiën, als Leden van de Vroedschap te secludeeren die zelfde reden in een tegengestelde zin niet min-

der van applicatie zoude zijn, op twee andere Leden van de Vroedschap, de eene Colonel en de andere Sergeant Major van de Schutterij, te weten de Heeren *Reepmaker* en *van Hoogstraten*, dewelke reeds getoond hebben bij hunne declaratoiren, den 28. December laatstleden aan de Wethouderschap gedaan, en te vinden in de Bijlage No. 8., hoe zij de geprojecteerde Veranderinge zijn toegedaan, en vooral op *Heeren Burgemeesteren* zelve, als welke zich, gelijk al mede uit de voorz. Notulen van de Wethouderschap onder No. 8. kan blijken en *passum* in het geheele be- loop der zake doorsteekt, zich bij de deliberatien van de Weth buiten gemeen sterk voor die geprojecteerde reforme hebben geïnteresseerd, en met allen ijver en præcipitance, waar van hunne voor- schreve Misfve aan Hun Ed. Gr. Mog. zelfs geen gering kenmerk draagt, getragt dezelve intevoe- ren, en dus uit dien hoofde dan ook in dezen, als geheel niet neutraal, zouden moeten worden ge- confidereerd.

En gelijk de Vroedschap vertrouwt hier mede, de *wettigheid* hunner genomen Resolutien en ge- geven last, aan Heeren Gedeputeerden ter Dag- vaart tot het doen der voorz. Propositie — hoe- wel ten overvloede en ongehouden — te hebben bewezen, en volkomen te hebben gezuiverd van de ingratieufe en captieufe reflexien, die men bij de voorz. Misfve van Heeren Burgemeesteren, heeft

heeft goedgevonden daarop te maken; zoo meent de Vroedschap, alvorens hier van af te stappen, met recht te mogen vragen, van waar doch Heeren Burgemeesteren te pratenfe bevoegdheid en qualificatie hebben ontleend om, *ongevraagd en ongelast*, Hun Ed. Gr. Mog. in derzelver deliberationen over de voorz. Propositie te pravenieeren en ware het mogelijk tegen den inhoud derzelve te præoccupeeren en een bij het Collegie van de Vroedschap genomen besluit te taxeeeren, en in een geheel verkeerd en allezins ongunstig daglicht, aan Hun Ed. Gr. Mog. voortedragen.

De Vroedschap zal, om het hatelijke, zoo veel doenlijk, te vermijden, deze reflexie niet verder pousseeren, maar gerustelijk aan de overweging van Hun Ed. Gr. Mog. overlaten, of zoodanige handwijze cordaat en fedelmoedig kan worden genaamd, en met de goede ordre van Regeering kan worden over een gebracht, en welke notabele confusien, mistrouwen, verwarring en kleinachting voor het geheele Collegie van de Vroedschap en de gansche Regeering der Stad *Rotterdam*, even, als of dezelve nog niet genoeg van hunne autoriteit en achtbaarheid was gedepouilleerd, uit zulke onvoorbeeldige demarches noodwendig, zoo in het bestuur en beleid der zaken als den invloed, welke dit op het geheele lichaam der Burgerije moet maken, zeer waarschijnlijk kunnen resultereeren.

En zal vervolgens, na dit, gepremitteerde *in fac-
ta* met opzigt tot het voorz. *derde Hoofdpunt* de-
zer Memorie, als nu nog wat nader *de jure* moe-
ten aantonen, dat Heeren Gecommitteerden van
Hun Ed. Gr. Mog. tot het beramen, reguleeren
en instellen der voorz. reforme en Plan van dis-
solutie der tegenwoordige Schutterij, met en be-
nevens eenige Leden van de Wethouderschap in
de gecombineerde Vergadering, — onder reve-
rentie — ten eenemaal zijn geweest onbevoegd:

Om dit ten klaarsten te doen zien, zal alleenlijk
noodig wezen:

Voor eerst, in het oog te houden dat de voorz.
zake, is *mere Stedelijk, Huishoudelijk en Dome-
sticq*; En *in de tweede plaats*, nategaan, waartoe
de Commissie, aan welgemelde Heeren Gecom-
mitteerden en de Wethouderschap der Stad *Rotter-
dam, combinatum* door Haar Ed. Gr. Mog. gede-
mandeerd, binnen de gemelde Stad zich bepaalt,
en hoe ver de magt, daar bij aan dezelve toege-
voegd, zich in dezen uitstrekt.

Dat het beramen van Ordonnantien op de Schut-
terij, met den aankleeven van dien, is geheel
Stedelijk, Huishoudelijk en Domestiq, is bij de
verhandeling van het eerste Lid dezer Memorie —
zoo men vermeent — zoo klaar bewezen, en
uit den aart der zaak zoodanig evident, dat men
het zelve alhier vermeent te mogen houden voor
gedemonsteerd.

Dan

Dan wat aangaat de Commissie door Hun Ed. Gr. Mog. aan derzelven Heeren Gecommitteerden ende Wethouderschap der Stad *Rotterdam*, *combinatum* gedemandeerd, en de magt aan dezelve toegevoegd, zoo zal zulks eenig nader onderzoek meriteeren.

Dezelve Commissie en Magt, is, gelijk men weet, te vinden in Hun Ed. Gr. Mog. bekende Resolutie van 10. Augustus 1784., en strekt volgens dezelve, bepaaldelijk, ten *einde gesamenlijk onderzoek te doen na de sources, uit de welke het voorgevallene in de Stad Rotterdam, en het aldaar subsisteerend ongenoegen en wantrouwen was veroorzaakt, en de rust en het vertrouwen binnen de voorschreven Stad wederom te herstellen, en daartoe te samen de bekwaamste middelen te helpen beramen en ter uitvoer te brengen. En voorts van hunne verichtingen aan Hun Ed. Gr. Mog. omstandig Rapport te doen, 'om daar op, door Hun Ed. Groot Mog. als dan verder te worden geresolveerd, als bevonden zal worden te behoren; met deze zeer notabele bij gevoegde nadere explicatoire verklaring nochtans:*

Dat de intentie van Hun Ed. Gr. Mog. daar bij geen andere is, als om zich alleenlijk op eene politique wijze, omtrent de — toen subsisterende oneenigheden te doen informeeren, om vervolgens, daar op nader te kunnen deliberceeren en zoodanige ordres te stellen, als na gelegenheid der zake, zoude mo-

gen geoordeeld worden te behooren: zonder daarmede in het oog te hebben, om hier door eenige kleinigheid aan de Regeering der Stad Rotterdam toe te brengen, of zich in eenige hunner Huishoudelijke zaken of bestuur te willen immisceeren, veel min, om daardoor aan de wel herbragte Privilegien, vrij- en gerechtigheden van de respective Steden en Leden van Hun Ed. Gr. Mog. Vergadering, en in het bijzonder van de Stad Rotterdam, eenige atteinte of præjudicie toe te brengen. —

Uit welke verklaring van Hun Ed. Gr. Mog. dien volgende *ad oculum* consteert; dat de voorselreve Gecombineerde Commissie van Hun Ed. Gr. Mog. Gecommitteerden en de Wethouderschap der Stad Rotterdam, zich *nullo modo* vermag te immisceeren in eenige Huishoudelijke zaken, of bestuur van de Regeering der Stad Rotterdam; veel minder noch eenige deliberatien aanleggen, of besluiten nemen, door welke aan de wel herbragte Privilegien vrij- en gerechtigheden der gemelde Stad, eenige atteinte of præjudicie zoude worden toegebracht.

Deze exceptien, door Hun Ed. Gr. Mog. zoo expresief in hunne voorz. Resolutie ingelast, meende de Vroedschap — onder Correctie — dat zoo men dezelve niet als loutere niets beduidende woorden en klanken wil doen pasfeeren, de volstrekte *onbevoegdheid* van de voorz. gecombineerde Vergadering, tot het onderzoeken, bera-

men

men, instellen, en arresteeren van zoogenaamde Plans, tot reforme of redres van de subfisteerende Schutterij, en veel meer nog om dezelve daadlijk in de gemelde Stad te introduceeren, als zijnde *eene mere Domestique en Huishoudelijke zaak*, volgens de wel herbragte constitutioneele Regeeringsform en gerechtigheden der voornoemde Stad, alleen aan de *Stads-Regeering en geene andere competeerende*, op de aller evidentste wijze doet zien; en alzoo ook hier mede de daar uit van zelfs proflueerende *nulliteit* van derzelver daar toe prætenselijk genomen Resolutien, volkomen te hebben bewezen.

En welke onbevoegdheid nog des te sterker in het oog loopt, wanneer hier bij verder wordt in aanmerking genomen; dat volgens de klare woorden der voorsz. Resolutie, de intentie van Hun Ed. Gr. Mog., geene andere is geweest, als om zich alleenlijk op een politicque wijze *omtrent de subfisteerende oneenigheden* — dat is die oneenigheden, welke op den voorsz. 10. Augusti 1784. *exzeerden*, wanneer 'er nog geen de minste quaëstie was over een disfolutie of generaal redres der subfisteerende Schutterij, te doen informeeren, om vervolgens daarop nader te kunnen delibereeren, en geenzins om die Commissie te qualificeeren, om op alle voorvallende zaken van Regeering, binnen de voorsz. Stad in het vervolg, onderzoek te doen, en op dezelve, wanneer onder de

Le.

Leden van Regeering daar over eenige verschillen-
de sentimenten mogten ontstaan , politiquement
en als *ex plenitudine potestatis*, met voorbijgang
van de Vroedschap, in Domestique en Huisbou-
delijke zaken, als deze, ordres te stellen en Ste-
delijke Ordonnantien te maken en intevoeren.

Het blijkt ook dat men zich hier mede merke-
lijk verlegen heeft gevonden, en daarom bij de
meergemelde Mislive van Heeren Burgemeesteren
getragt daaraan te geven dezen glimp: *Dat de
questie over het gesustineerd Recht van de Vroed-
schap, om over ALLES wat de Schutterij concer-
neert te moeten adviseeren, zich THANS niet zou-
de uitstrekken tot het geen BIJ VERVOLG VAN
TIJD zoude moeten plaats hebben, maar voor TE-
GENWOORDIG ALLEEN EN BEPAALDE-
LIJK zoude rouleeren over de bevoegdheid van de
Magistraat, met en benevens de Heeren Gecommi-
teerdens door Hun Ed. Gr. Mog. aan dat Collegie
geadjungeerd, OM VOOR DEZE MAAL ZOO-
DANIGE VERANDERINGE INDE SCHUT-
TERIJ TE MAKEN, EN IN TRAIN TE
BRENGEN, ALS DIE GECOMBINEERDE
VERGADERING, RAADZAAM EN DIENS-
TIG ZOUDE ACHTEN.*

Doch, hoe of men ook moge hebben getracht,
om de zaak hier mede te verbloemen, men heeft
niet kunnen vermijden om daar mede *tacite* te
agnosceeren de gefundeerdheid van het gesustii-
neerd

neerd recht van de Vroedschap — *niet om over ALLES wat de Schutterije concerneert*, zoo als Burgemeesteren zich uitdrukken, dan welke absurde sustenue nooit bij de Vroedschap is ingevoerd, maar — om over alle innovatie in de Ordonnantie op de Schutterije, en vooral over een disolutie en creatie van een geheel nieuwe Schutterije, waarover de Vroedschap zich ten dezen Nominatim heeft beklagd, te moeten adviseeren, zoo als uit de voorsz. gemaakte uitvlugt, *dat die verandering, innovatie en disolutie, quasi, maar voor tegenwoordig en alleen voor deze maal, buiten kennis en advis van de Vroedschap, offchoon deze regulatiter daarin gekend, en derzelver advis daar over gevraagd behoorde te worden, zoude worden gemaakt, op een manifeste wijze doorstraalt.*

De objectie hiertegen bij die Misfivie aangedrongen, dat die pretense bevoegdheid van de voorsz. gecombineerde Vergadering tot het stellen van zoodanige Huishoudelijke ordres, en het maken en in train brengen van zoodanige innovatie en alteratie in de Schutterij, als die Vergadering raadzaam en dienstig zoude achten, gegrond zoude zijn *op de Commissie, welkers uitvoering door Hun Ed. Gr. Mog. aan dezelve gecombineerde Vergadering zoude zijn gedemandeerd, om, namelijk de rust en het vertrouwen, binnen de Stad Rotterdam, weder te herstellen, en daar toe de bekwaamste middelen te beramen en ter uitvoer te brengen;*

is

is, naar het oordeel van de Vroedschap — onder reverentie — van zulken verren, wijd uitgestrekt en gedugt uitzigt, dat zij zich over die zorgelijke allegatie, uit de Pen van Heeren Burgemeesteren gevloeid, ten hoogste heeft moeten verwonderen, en niet kan ontveinzen, door die allegatie als in twijffel te zijn geraakt, wat of dan het oogmerk van de gecombineerde Vergadering met de bij dezelve gearresteerde disolutie van de Schut-terij tog zoude mogen zijn, en of het zelve volgens die generaale extensie, welke Burgemeesteren aan de voorz. Commissie kwamen te geven, niet wel een voorbode van nog meerder en sterker voorgenomen veranderingen bij het gecombineerd Collegie in het Stedelijk Huishouden en bestuur der Regeering hunner Stad, zoude kunnen zijn, tot welke de gecombineerde Vergadering zich uit hoofde der voorz. generale extensie hunner Commissie *tot het beramen en ter uitvoer brengen van al het geen*, naar hunne idées, al ware het een geheele omkeering en vernieuwing der ordre van Regeering, *de rust en het vertrouwen binnen de voorz. Stad, zoude kunnen herstellen*, gequalificeerd schijnt te houden.

En in geval de magt der voorz. Gecombineerde Vergadering zich, volgens de aan hun gedemandeerde Commissie, zoo ver en zoo universeel zoude uittrekken, zoo dat alle Stads-Rechten en Privilegien, gedurende het subsisteeren der voorz.

gecombineerde Vergadering, als het ware zouden moeten slapen, en niet eerder als na het vertrek van Hun Ed. Gr. Mog. Gecommitteerden, wederom zouden kunnen revivifeeren, zou het zeker te vergeefs zijn om Hun Ed. Gr. Mog. langer over deze zoo gewigtige materie bezig te houden, en zoo voor de Vroedschap, als verdere Leden van Regeering der Stad *Rotterdam*, niets anders overig blijven, als zich al het geen de gecombineerde Vergadering, onder voorwendfel van herstel van rust en vertrouwen, zoude mogen goedvinden, binnen de gemelde Stad te ordonneeren, en ter uitvoer te brengen, blindelings te onderwerpen.

Dan gelijk dit geheel en al aanloopt tegen het voorfz. gedeclareerd begrip en intentie, van Hun Ed. Gr. Mog. en dat de Vroedschap zich vleit, van de æquiteit en wijsheid van derzelve Souveraine Vergadering, met recht te mogen verwachten, dat hoogstdezelve tot zoodanige gevaarlijke en voor ieder van derzelve, *in abstracto* allezins te apprèhendeeren fustennee geenerlei voet zullen willen leggen, zoo zal de Vroedschap zich dan ook abftineeren om de absurditeit van de voorfz. gehafardeerde objectie, bij de Misfivè van Heeren Burgemeesteren, breeder te betoogen.

En als nu overgaan tot *het vierde en laatste Hoofdpoint*, welk zij zich ter verhandeling bij deze Memorie had voorgesteld.

Na-

Namelijk, om aantetoonen: Dat men, om de voorfz. disfolutie en zoogenaamde Redres, doortedringen en te introduceeren heeft konnen goeden vinden, om met zes Leden van het Collegie van de Weth, twee van de zes overige Leden, uit welke twaalf het geheele Collegie van de Wethouderschap is gecompofeerd, op eene zeer irreguliere en illegale wijze, op frivole voorwendfels, pretenfelijk te fecludeeren van de deliberatien in het zelve Collegie over het gemelde Plan van redres en disfolutie der Schutterije, en daar door alzo de pratenfe Meerderheid van ftemmen tot goedkeuring van het voorfz. Plan, in het voorfchreve Collegie van de Wethouderschap, te verkrijgen.

De wegen, die men om dit oogmerk te bereiken heeft ingeflagen, en de middelen die tot dat einde zijn van gebruik gemaakt, zijn zoo vreemd en wonderlijk, dat die wel verdienen wat nader onder het oog van Hun Ed. Gr. Mog. te worden gebragt; dewelke eerbiediglijk verzogt worden tot dat einde te willen inzien, de Misfivè van de voorn. zes Schepenen, gedateerd den 2. Januarij laatstleden, met de Bijlagen daar nevens gevoegd, en bij de Vroedschap ten zelve dage ontvangen, bij deze Memorie overgelegd, onder No. 8., uit welke zal conftceeren.

1. Dat, niet tegenftaande de Adrefsen, door de Vroedschap, zoo op den 3. October, als

als 19. December laatstleden, bij Misfives aan de Wethouderschap gedaan, en hier voor breeder reeds gemeld, ten einde voor te komen, dat 'er geene veranderingen of innovatien in de Ordonnantien op de Burgerwacht, *zonder advis van de Vroedschap* mogten worden gemaakt, de Wethouderschap echter, zonder zich des te bekreunen, had goed gevonden dag te stellen tegens den 28. December, om te deliberereen en Adviseeren over de Rapporten, door Commisfarisfen in de gecombineerde Vergadering van Heeren Gecommitteerden, van Hun Ed. Gr. Mog. en de Wethouderschap uitgebragt, en het overgeleeverd Plan nopens het redres en disfolutie der Schutterij.

3. Dat zich *juist op dit tijdstip, en als op het moment, dat de voorsz. deliberatien over het gemelde Plan, een aanvang stonden te nemen*, zich in het gemelde Collegie hebben vertoond, *twee*, vooral in dien staat van zaken, wonderlijke en vreemde verschijnsels, namentlijk: het *eene* de apparitie van eenige Heeren Capiteinen, of, om accurater te spreken, van een Collonel, een Sergeant Major en twee Capiteinen van de Stads Schutterije, en de *andere* van eenige Burgeren, die zich respectivelijk even

te voren ter Kamer van Heeren Burgemeesteren hadden gefifleerd, met verzoek van te mogen worden geadmitteerd in de Weth, en welker namen uit het Request aan Hun Ed. Gr. Mog. over de pretenfe incompatibiliteit van sommige Ampten en Bedieningen met die van Vroedschap en Schepen der Stad *Rotterdam*, reeds bekend zijn geworden.

3. Dat de *Meerderheid* van de Wethouders-
schap, goedgevonden hebbende, dat, *ende*
voorz. Burger-Officieren, en de gemelde
Burgers *nog voor het aanvangen der delibe-*
ratien, zouden worden toegelaten in de
Weth, de voornoemde vier Heeren Officie-
ren van de Schutterij ter faciliteering van
de deliberatien en wegneming van eenige
bedenklijkheden, die zij waanden dat bij
sommigen welligt tegen de geprojecteerde
disfolutie der Schutterij zouden kunnen op-
rijzen, hebben gedaan een ampel declara-
toir, allezins op den leest der denkebeelden
van Heeren Burgemeesteren over deze zaak
geschoeid, en breeder in de gemelde Bijla-
ge No. 8., onder den datum van 28. De-
cember te vinden, waar toe alhier wordt
gerefereerd, en het welk bij het voorz.
Collegie is aangenomen voor Notificatie,
en de gemelde Heeren daar voor solemneel
bedankt geworden.

4. Dat voorts daarop, door de voornoemde Burgers, en onder dezelve*n* de *Vader van den aldaar praesent zittenden Schepen Hubert*, mitsgaders de *Zoon van den mede aldaar tegenwoordig zijnden Burgemeester Boogaert*, eerst mondeling is voorgedragen, en vervolgens in Geschrifte overgegeven een verzoek, in zijn geheel mede in de voorsz. Bijlage No. 8., onder den gemelden 28. December 1785., vervat en daartoe strekkende:

Dat op de vraag: of 'er eene generale disolutie van de Stads Schutterij behoord*e* plaats te hebben, en de tegenwoordige Heeren Capiteinen, daarinne mede behooren te worden gecomp*re*hendeerd, dan of die Heeren zouden behooren te continueeren? niet mede uitgebragt of immers niet mede gecomp*u*teerd zouden worden, de stemmen dier beide Heeren Schepenen, die teffens actueele Capiteinen waren, op fundament quasi, dat hunne voorsz. betrekking tot de tegenwoordige Schutterij dezelve*n* naar alle rechten en de gezonde reden, onbevoegd maakte, om in deze als, praetenselijk, hunne eige zaak mede te helpen disponeeren.

5. Dat het voorsz. verzoek door de Heer Hoofd-Officier Gevers is aangehomen, en gedeclareerd, dat hij hetzelfde in delibera-

tie zoude brengen , ten einde daarop bij de Vergadering van de Weth zoude worden gerefolveerd , zoo als bevonden zoude worden te behooren. — In welk antwoord de gemelde Verzoekers hebben verklaard , volkomen te berusten , en dat vervolgens , na dat dezelve waren vertrokken , alvorens het gemelde verzoek in deliberatie te brengen , door de Heer *Gevers* aan de Schepenen *Havart* en *de Mirell* , is voorgeslagen , om aan het voorz. verzoek te voldoen , en mitsdien aftezien , om in de deliberatien over de disolutie der Schutterij te adviseeren en te stemmen. — Dan ! dat daar in door gemelde twee Schepenen is gedifficulteerd en verklaard : zich in een zaak van die natuur , niet op staande voet te kunnen determineeren , maar tijd verzogt , om zich deswegens behoorlijk te explicceeren.

6. Dat hoe ongegrond en æquitabel dit verzoek in een zaak van dien aart ook was , hetzelve nogtans bij de Meerderheid der Leden van de Wethhouderfchap is afgeslagen ; en daar tegen het verzoek der voorn. Burgers terstond in deliberatie gelegd , en door voorn. Heer *Gevers* , mitsgaders de vier Heeren Burgemeesteren en den Schepen *Hubert* gedeclareerd : dat zij van gedagten waren , dat de voorn. twee Sche-

penen niet behoorden te worden geadmitteerd, om in het werk, concerneerende de Schutterij, derzelver vota uit te brengen, dan dat bij vier Schepenen zijnde geïnsteeerd, dat het voorz. point, volgens de ordre der Vergadering van de Weth mogt worden gemaakt Commisforiaal, bij de voorn. Heeren *Gevers*, benevens de vier Burgemeesteren, en de Schepen *Hubert*, is goedgevonden en verstaan, dat het voorgemelde verzoek van recufatie, door eenige Burgers als vooren gedaan, zoude worden geëxamineerd bij de Heeren *Gevers*, Schout, *Vingerhoedt*, Burgemeester, ende Schepenen *de Loches*, — als in dezen vervangende den Schepen *de Mirell*, dan het geen door deze is geweigerd — en *Hubert*, mits daarop, nog staande Vergadering te dienen van derzelver confideration en advis.

7. Dat de voorn. twee Schepenen *Havars* en *de Mirell*, al wijders voor het aangaan van het in voegen voorz. bij zes Leden gedecerneerd Befogne wel hadden verklaard, dat indien het konde strekken, tot wegneming der bezwaren hunner Mede-Leden, zij zich zouden voegen bij het hier voorgemelde Declaratoir van den Collonel *Reepmaker* Cumfuis, ten zelven dage gedaan.

Doch dat op het voorsz. allezins overbodig? Declaratoir, egter bij de zes andere Leden geen re-guard genomen zijnde, voorts op een prätens uitgebragt rapport van de Heeren *Gevers* Schout, *Vingerhoedt* Burgemeester, en den Schepen *Hubert*, even informeel bij zes Leden van het voorsz. Collegie van Wethouderen, namelijk: de Heeren *Gevers*, *Boogaert*, *van Alphen*, *Vingerhoedt*, *van der Goes* en *Hubert*, onaan gezien de Declaratoiren, zoo bij de vier Schepenen *de Loches*, *van Tzendoorn*, *Suermond* en *Hoog*, van ongereed te zijn, om op dit Point ilico te adviseeren, als bij de twee Schepenen *Havart* en *de Mirell*, andermaal gedaan, van bereid te zijn, om zich te voegen bij het voorsz. Declaratoir van den Colonel *Reepmaker* Cumfuis, is genomen een prätense Resolutie, inhoudende, dat de voorn. twee Schepenen, uit hoofde — quasi — van derzelver qualiteiten als Capiteinen, zouden worden geëxcludeerd, om in de Vergadering van de Weth te voteeren, op de Rapporten en het Plan, con cerneerende het werk der Schutterij, dan tegens welke Resolutie door de voorn. zes andere Schepenen, behoorlijk is geprotesteerd van nulliteit en illegaliteit; zoo als uit de voorsz. Bijlage No. 8., almede blijken kan.

De stemmende Leden van het Collegie van Wethouderen, als zoo langs dien weg *vooraf*, naar het begrip der wederhelft, van twaalf nu prätense-

felijk door de seclufie der voorfz. twee Schepenen uit de gemelde deliberatie , zijnde gereduceerd tot tien : zoo zijn daarop dan ook aanftonds , bij de- zelve in deliberatie gelegd de Rapporten , benee- vens het Plan der diffolutie van de Schutterij , ter Gecombineerde Vergadering uitgebragt en over- genomen , en bij de meergemelde zes Leden daar op pratenfelijk goedgevonden en verftaan , dat ter Gecombineerde Vergadering , voor advis zoude worden uitgebragt : dat de Vergadering van de Weth zich , onder beneficie van eene geringe ver- andering en reserve , — conformeerde met het Rapport van de Meerderheid der Befoignes en het Plan daar bijgevoegd , dan tegen welke Refolutie de voorn. pratenfelijk overftemde zes Schepenen , almede ten kragtigfte hebben geprotesteerd , zoo als uit de voorfz. Bijlage No. 8. , onder den voorfchreve datum , van 28. December 1785. , al- mede is te zien.

Waaruit dus , in het voorbijgaan , kan worden geremarqueerd , dat bij de in het hoofd dezès ge- melde Propofitie , uit naam van de Vroedschap , ter Vergadering van Hun Ed. Gr. Mog. gedaan , wel en te recht conform de waarheid is geposeerd , —
**DAT HET MEERGEMELDE PLAN , TOT
 DISSOLUTIE DER SCHUTTERIJE DOOR
 EENE PRÆTENSE MEERDERHEID MET
 ZES LEEDEN IN HET COLLEGIE VAN DE
 WETH WAS GOEDGEKEURD GEWORDEN.**

De voorz. prætense Resolutie, in voegen voorschreve opgemelden 28. December laatstleden bij de Weth genomen, *doch de resumptie nog niet gepasseerd* zijnde, zoo hebben 's daags daar aan eenige andere Burgers zich aan het Collegie van de Weth doen aandienen, met verzoek om binnen te staan, voor dat het geresolveerde van den 28. December, zoude worden geresumeerd. — Dan waarop, alhoewel daags te vooren eenige andere Burgers *voor het aanvangen der deliberatien* bij de Meerderheid van de Weth, na voorgaande deliberatie, waren geadmiteerd geworden — de Meerderheid, nu 's daags daaraan goedvond te resolveeren, *dat deze, niet eerder dan na dat de resumptie zoude zijn afgelopen, ter Vergadering zouden worden geadmitteerd* — om welke reden, zal uit het vervolg niet moeilijk te raden zijn. —

De voorz. resumptie vervolgens, doch niet anders, dan onder nader Protest en Declaratoir van de twee prætenselijk gefecludeerde Schepen, zoo als in de Bijlage No. 8., kan worden gezien, zijnde gedaan, zoo zijn in de voorschreve Vergadering gecompareerd: de Oud-Schepen *de Groot en van Cattenburch*, verzeld vannog twee Burgers, *Buijs en Groeneveldt*, zoo voor zich zelven, als voor een groot aantal van Burgers en Ingezetenen, verzoekende om redenen, door hun geallegueerd, en in geschrift overgegeven,

ven, dat al het geen 's daags te vooren, op instantie en verzoek van de eerstgemelde als doen terstond in de Weth geadmitteerde Burgers, door de meergemelde recufatie was geresolveerd, mogt worden gesteld buiten effect, en mitsdien gehouden als of 'er ten aanzien van het bewuste Plan, der Schutterij, geene de minste Resolutie ware genomen. — Welk verzoek ook wel in overweging is genomen; doch door de ontstane contestatien over de forme en wijze, hoedanig het onderzoek daar over zoude behooren te geschieden: e na diverse wederzijdse Declaratoiren en Protesten, als doen en tot nu toe bij de Wethouderschap — voor zoo veel aan de Vroedschap bekend is, — verder buiten deliberatie is gebleven.

Vervolgens is op den 30. December bij het Collegie van de Weth in deliberatie gelegd een *Concept-Publicatie*, door de Heeren Gecommitteerden van Hun Ed. Gr. Mog. op dien zelven dag — zoo als mede uit de voorz. Bijlage No. 8. kan blijken — *geconcipieerd tot dissolutie van de Stads-Schutterij*, en het moment was vervolgens reeds daar, dat dezelve waarschijnlijk werkstellig zoude zijn gemaakt, indien niet op de Communicatie door den Burgemeester *Boogaert* gedaan, dat op instantie van een aanmerkelijk aantal — niet van *individues*, zoo als men die, bij de Misfiv van Burgemeesteren, heeft gelieven te baptiseeren, maar

van *Raden in de Vroedschap* der gemelde Stad, daags te vooren, door Burgemeesteren was aangenomen, van te zullen zorgen, dat met de executie van het geresolveerde, nopens het werk der Schutterij niet zoude worden voortgegaan, voor dat aan dezelve gelegenheid zoude zijn gegeven, om zich deswegens te kunnen adresseeren aan de Vergadering van Hun Ed. Gr. Mog.; de deliberationen over het doen der voorsz. Publicatie, met welke echter de meergemelde zes Leden van de Weth toen reeds declareerden, zich volkomen te kunnen conformeeren, en mitsdien van adviſe te zijn: dat dezelve *te zijner tijd* alzoo zoude kunnen worden gepubliceerd, onder inhæſie van vorige Protesten der zes meergemelde disſentieerenden Schepenen, waren blijven ſteken.

Uit dit naar waarheid gededuceerd beloop der verrichtingen en deliberationen van de Wethouderschap, vertrouwt de Vroedschap volkomen evident en bewezen te zijn, de *irreguliere en illegale wijze*, op welke bij hetzelfde Collegie, zoo tot de prætenſe recufatie en ſecluſie van twee hunner Mede-Leden, als tot diſſolutie der Schutterij der Stad *Rotterdam*, is geresolveerd en geprocèdeerd, en in het bijzonder:

Dat die recufatie is geſchied op een daartoe gedaan irregulier voorſtel van eenige Burgers, tegen d. gewoone ordre, in het Collegie van de Weth geadmitteerd, voor den aanvang der deliberationen
van

van die Vergadering, welke buitengewoon over de zaken der Schutterij was geconvoceerd. —

Dat dit voorstel is geëxamineerd bij een *informeel* befoigne, staande Vergadering, met adfistentie van niet meer dan *een* Schepen — in plaats van *twee* zoo als de ordre der Befoignes van de Wethouderfchap mede brengt — en dat wel van den Schepen *Hubert*, een der genen, welke zich aan Hun Ed. Gr. Mog. bij Requeste hebben geaddresfeerd om de Ampten van Collonellen en Capiteinen van de Burgerij, met die van Schepenen en Vroedschap der Stad *Rotterdam*, in compatibel te hebben verklaard, wiens Vader zich mede bevond onder die genen, welke het evengemelde voorstel en verzoek van recufatie en feclufie der voorn. twee Schepenen, in het Collegie van de Weth hadden gedaan, en die dus zoo min als de Heer Burgemeester *Boogaert*, wiens Zoon zich in hetzelfde geval, als de Vader van den Schepen *Hubert* bevond, voor geheel onzijdig omtrent het advifeeren en delibereeren over het voorstel der gemelde Burgers konden worden gehouden, en zich dienvolgende dan ook vooral daar van had behooren te onthouden.

Dat daarentegen de voorsz. twee pretentfelijk gerecufeerde Schepenen, even als de andere Leden van de Weth, tot de voorsz. extraordinair belegde Vergadering, over de zake en het Plan van difolutie der Schutterij, zijn geconvoceerd

teerd geweest, zonder iemands tegenzeggen, en mitsdien door hunne Mede-Leden erkend, als volkomen gequalificeerd om ook in die Vergadering, even zoo wel als in voorige, over deze zaak gehouden, de deliberatien daarover met hunne advifen en stemmen, als Leden van de Weth bij te wonen, conform de constante gewoonte en practijc, welke tot nog toe, bij het Collegie van de Weth is geobserveerd geweest, volgens welke het buiten voorbeeld is, dat Leden der Wethouderschap, als *Capiteinen van de Schutterij* zijn gerecuseerd of gefecludeerd geworden, van de deliberatien of befoignes, over het formeeren of introduceeren van reformes, veranderingen, of nieuwe Ordonnantien voor de Burger-Wacht en Schutterije der gemelde Stad.

Terwijl men verder voor rekening van de Wethouderschap zal overlaten, om te bewijzen, dat naar gronden van recht en billijkheid de eene helft van een Vergadering met de wederhelft in verschil zijnde, over wat zaak zulks ook zoude mogen zijn, bevoegd zoude wezen, en de faculteit hebben om in weerwil, en tegens de uitdrukkelijke oppositie en protesten der wederhelft aan, eenig wettig en deugddelijk besluit over zoodanig quaestius point te kunnen nemen. Zoo als nogthans met opzicht tot de decisie van het voorz. gedane voorstel der gemelde Burgers op den 28. December laatstleden is gebeurd; en dat wel bij overhaas-

haasting, en met een verregaande *præcipitance*; zonder aan die *prætenfelijk* gerecuseerde Leden, schoon zulks uitdrukkelijk hebbende verzogt, behoorlijke tijd of gelegenheid te geven om zich tegen die *prætenfe* aan hun geobjicieerde eenzijdigheid, te kunnen verantwoorden; hoedanigen *allegatie van eenzijdigheid* in eene Vergadering van een politieq Collegie als de Magistraat in het maken van *Domestique* Keuren of *Ordonnantien* in welke geene partijen zijn en dus geene *eenzijdigheid* maar wel verschil van opinien plaats kan vinden, *persé* geheel en al, is gedeplaceerd. En op welk respect de Vroedschap tot haar merkelyk voordeel meent te mogen nemen het *aveu*, welk in dit opzicht gevonden wordt in de meergemelde *Misfive* van Burgemeesteren, *dat*, namelijk de *quæstie over de voorsz. recusatie des noods aan de Justitie zoude hebben moeten worden gerenvoyjeerd*, *indien de gerecuseerde Leden daar op hadden geïnsisteerd*; als welk renvoy aan de Justitie de *notoire* onbevoegdheid van de andere Leden der Wethouderfchap, om de voorsz. *quæstie* in het voorsz. Collegie *illico* en *de plano*, zonder eenige bekwaame tijd tot verantwoording aan de gerecuseerde Leden over te laten, of *figuur* van *Proces*, *pretensfelijk*, te decideeren, ten allerklaarfte aantoonst. —

En uit al het welk dan ook kan worden opgemaakt, met hoe weinig *fchijn* van grond men bij
de

de meergemelde Misfve van Burgemeesteren aan Hun Ed. Gr. Mog. tragt te obtrudeeren: *dat diergelijke recusatie niet zoude zijn een nieuwigheid, maar een oud en constant Point van Ordre, in alle diergelijke gevallen pratenselijk geobserveerd, terwijl diergelijke handelwijs, indien ze al eens in het een of ander geval plaats mogt hebben gehad, — het geen tot hier toe nergens is bewezen. — als strijdig met de gronden van regt en billijkheid, en de goede Ordre, die in alle Collegien van dien aart behoort plaats te hebben, en die menigvuldige gelegenheden tot kulprij, een overheersching onder de Mede-Leden van dezelve, zoude aan de hand geven, dan nog, verre van de naam van een point van ordre te verdienen, in tegendeel, voor een kwade inkruiping en desordre, zoude behooren te worden gehouden en met alle kracht geweerd en tegen gegaan.*

Meer andere redenen van diverse natuur, welke de twee voorn. gefecludeerde Schepenen hebben gemeend te kunnen dienen tot justificatie van hun beklag over de voorsz. pretense recusatie en de conduites, bij hun met opzicht tot de voorsz. zaak gehouden, zal men vinden gededuceerd in een *pro Memoria*, welke bij de Misfve van de meergenoemde zes Schepenen van den 2. Januarij dezes jaars aan de Vroedschap is toegezonden, ten dezen gevoegd onder No. 9., van welke de Vroedschap de beoordeeling verder aan Hun Ed.

Gr.

Gr. Mog. zal overlaten. En voorts deze Memo-
rie besluiten, in vertrouwen, dat Hun Ed. Gr.
Mog., door de daarbij gededuceerde zaken en re-
denen, volkomen zullen zijn geconvinceerd van
de volstrekte noodzakelijkheid en verpligting, waar
in de Vroedschap zich bevonden heeft, om, hoe-
wel tegens hunne intentie en ondanks alle aange-
wende devoirs, om de voorz. qæstie door ee-
ne mutueele Condescendance buiten verder ver-
volg te houden, deze zake, offchoon anderzins
naar hun oordeel, *mere domesticq*, volgens de
daar toe door Heeren Burgemeesteren aangewezen
weg, te moeten brengen ter Tafel van Hun Ed.
Gr. Mog., en dat de Propositie tot dat einde ter
Vergadering van Hoogstdezelfen door de Gedeput-
teerden der Stad *Rotterdam*, in naam, en op expres-
se last van de Vroedschap derzelve Stad gedaan, na
een volledig onderzoek van zaken, zal worden
agervolgd door eene Resolutie van Hun Ed. Gr.
Mog., bij welke, conform het verzoek, bij de
voorz. Propositie gedaan, werde verklaard: dat
geene alteration of redressen in de forme of Or-
donnantien en Reglementen van de Schutterij der
voorz. Stad, eenige effect zullen forteeren, ten
zij dezelfen, voor af zullen zijn gebragt ter ken-
nis en deliberatie van de Vroedschap derzelve
Stad, en met derzelver advis, als naar ouder ge-
woonte, geconstateerd en gearresteerd zullen zijn,
en verder aan de Heeren Hun Ed. Gr. Mog. Ge-
com-

- committeerden te *Rotterdam* voorn. aangeschreven, om zich te onthouden van alle deliberatien, tendeerende tot het constateeren, reguleeren, arresteren en executeeren van Redresfen, Reglementen en Ordonnantien, relatief tot de Schutterij aldaar, maar al hetzelfde, als Stedelijk en Domesticq, geheel en al *privatelijk*, over te laten aan het bestuur van de Regeering derzelve Stad.

En wijders de prætense recusatie en seclufie van de twee Schepenen *Havart* en *de Mirell*, als *Mede-Leden van de Wethouderschap*, van de deliberatien over de te maken Redresfen, Reglementen of Ordonnantien voor de Schutterij der voorn. Stad, als notoir nul en onbestaanbaar, gecasseerd en te niet gedaan, met last aan Schout, Burge-meesteren en Schepenen aldaar, om dezelve te admitteeren tot alle deliberatien der gemelde Wethouderschap, over zaken, concerneerende de Schutterije derzelve Stad; en hunne uittebrengen Vota, even als van andere Leden van het Collegie van de Weth, in het arresteren, decideeren en resolveeren, van, en op dezelve zake in computatie te brengen.

* * *

Num. 1000

Num.

Num. 8 (*).

MISSIVE, van zes Schepenen der Stad Rotterdam, aan de Vroedschap derzelve Stad.

EDELE GROOT ACHTBARE HEEREN!

Op den laatsten Woensdag, den dag gesteld zijnde, om in het Collegie van de Wethouderschap te delibereren en adviseeren, over de Rapporten, door Commisfarissen in de Gecombineerde Vergadering van Heeren Gecommitteerden van Hun Ed. Gr. Mog., en de Wethouderschap uitgebragt, en overgenomen, en het overgeleverde Plan, nopens het redres der Schutterij, is even voor het houden der deliberation aan de Vergadering van de Weth, door den Heer Burgemeester *Boogaert* gecommuniceerd, dat eenige Burgers ter

Ka-

(*) De Bijlagen, No. 1, tot 7., zijn reeds geplaatst in het Vierde Deel van deze Verzameling, bladz. 392, 395, 399, 417 en 427, en in dit Deel, bladzijde 198 en 211; waarom wij dezelve hier achter wege laten, en onze Lezers derwaards wijzen.

V. DEEL.

Y

Kamer van Heeren Burgemeesteren verzocht hadden, in de Weth te mogen binnen staan, waartoe dan ook de Heer Burgemeester *Boogaert* propositie deed.

Offchoon het aan diverse Leden voorkwam, dat de gewoonlijke ordre vorderde, dat de zaken, waartoe de Vergadering was belegd, alvorens moesten afgedaan, en vervolgens partijen, die zich zouden addresseren zouden kunnen worden binnen gelaten, viel echter het besluit der Meerderheid, om conform de Propositie van den Heer Burgemeester *Boogaert*, de gemelde Burgers ilico te admitteeren, waarop voor ons Collegie gecompareerd zijn de Oud-Schepenen *Hubert*, *de Monchij*, *Verfolt van Soelen*, en nog eenige Burgers dezer Stad, dewelke aan de Weth, eerst bijmonde, en vervolgens in geschrifte, hebben gedaan een verzoek, tendeerende in substantie, tot exclusie van twee onzer, als actueele Capiteinen zijnde, van en uit de deliberation, en te neemen conclusie, over het punt van de geprojecteerde dissolutie der Schutterij, en de aftelling of continuatie der tegenwoordige Capiteinen van dezelve.

Hoe onverwacht ons dit verzoek voorkwam, wat representatien ook door ons wierden gedaan, zoo nopens het aanbelang van dit verzoek, het welk wel eene rijpe overweeging verdiende, als nopens de belemmering, welke daar door werd toegebracht aan de deliberatie, waartoe de Vergaderde

dering beleid was, wij hebben niet kunnen voorkomen, dat Heeren Schout en Burgemeesteren, nevens den Heer Schepen *Hubert*, schoon op onze instantie instemmende om het gemelde verzoek commissoriaal te maken, echter te gelijk hebben gepresseerd, dat daarop nog staande Vergadering rapport gedaan en Resolutie genomen zoude worden: en dat de deliberatie over de principale materie tevens zoude voortgaan, waar na de Heeren *Gevers*, Schout, *Vingerhoedt*, Burgemeester, en *Hubert*, Schepen, als Commisfarsiften, na eene afsentie van weinige minuten, een Rapport hebben uitgebragt, conform het overgeleeverde verzoek, en, niettegenstaande de Schepenen *Havart* en de *Mirell*, reeds hadden gedaan een Declatoir, waar door de gemoveerde difficulteit nopens het mede voteeren konde worden weggenomen, echter hebben geadviseerd, dat dezelve van de deliberatie over het Werk der Schutterij behoorden te worden geëxcludeerd.

De overige Heeren Burgemeesteren zich met dit Rapport geconformeerd hebbende, is het gevolg geweest, dat zes Leden van de Weth, na op de gezegde wijs twee hunner Mede-Leden te hebben geëxcludeerd, hebben geconcludeerd, om zich te voegen bij het Rapport, door de Meerderheid van het Befoigne in de Gecombineerde Vergadering gedaan, en het daarnevens ingebragt Concept-

Plan, met eenige zeer geringe veranderingen te approbeeren.

Wij hebben niet kunnen afzijn deze handelwijs, waar tegens wij als illegaal en (wat de Conclusie aangaat) volstrekt nul, ten ernstigsten hebben geprotesteerd, te brengen ter kennis van U Ed. Groot Achtbaren, als uitmakende een Lid der Souveraine Vergadering van Hun Edele Groot Mogenden, met gedienslig verzoek, dat Uw Edele Groot Achtbaren gelieven te ponderceeren, de gevolgen van zulk eene allerbedenkelijkste directie; waar door in eene Vergadering van Twaalf Leden, alle present zijnde, de helft van dezelve, door het onwettig uitsluiten van een of meer hunner Mede-Leden, zich de Meerderheid zouden arrogeeren, en de zaken, tegen het begrip van de wederhelft, doordrijven, terwijl wij aan de equiteit en het doorzicht van Uw Edele Groot Achtbaren geerne overlaten, om zoo veel in dezelve is, te beramen gepaste middelen, waar door de Executie van alzoo genomene Resolutien worden geprævenicerd. — En ten einde Uw Edele Groot Achtbaren, ten dezen de vereischte illucidatie niet te laten ontbreken, zoo voegen wij hier nevens de geauthentificeerde Copie van de Notulen, in de Vergadering van het College der Weth, over deze materie gehouden, benevens een Pro Memoria van de Schepenen Havart en de Mirell.

Wij

Wij bevelen Uw Edele Groot Achtbaren in de
bescherminge Godes , en blijven ,

EDELE GROOT ACHTBARE HEEREN!

(Onder stond)

Rotterdam Uw Edele Groot Achtbaren
den 2 Januarij Dienstwilligen ,
1786. (Was geteekend)

J. D. de Loches. *P. van Tzendoorn.*

Adrianus Havart. *W. Suermondt.*

Marinus Hoog. *F. de Mirell.*

(Onder stond)

Accordeert met deszels Origineel.

(Lager stond)

Bij mij als Secretaris.

(Was geteekend)

J. van Zuylen van
Nyeveld.

No. 2.

EXTRACT uit de *Resolutien van de Edele Groot Achtbare Heeren van de Weth. der Stad Rotterdam.*

Woensdag den 28. December 1785.

De Heer Burgemeester *Boogaert*, heeft ter Vergadering gecommuniceerd, dat zich heden ter Kamer van Burgemeesteren hadden gesiffleerd, eenige Capiteinen van deze Stads Schutterije, benevens eenige Burgeren, met verzoek van te mogen worden geadmitteerd in de Vergadering van de Weth.

Waarop zijnde gedelibereerd, is goedgevonden met de Meerderheid, dat gemelde Capiteinen en Burgeren zullen worden toegelaten in de Weth, voor het aanvangen der deliberatien, en zijn mitsdien ter Vergadering gecompareerd: de Heeren Collonel *Reepmaker*, Sergeant Major van *Hoogstraten*, mitsgaders de Capiteinen *Beelaarts* en *Ram*, welke ter Vergadering hebben voorgedragen, en vervolgens inscriptis overgegeven, het navolgend Declaratoir:

Edele

Edele Groot Achtbare Heeren!

De Ondergeteekende Capiteinen van dezer Stads-Schutterije van der zijde geïnformeerd zijnde, dat U Edele Groot Achtbaren, op heden extraordinaïr zouden vergaderen, om te delibereren over de disolutie of reforme onzer Schutterije, hebben zich verplicht geoordeeld het hunne aantewenden, om de moeite en zorgen van U Edele Groot Achtbaren ten opzichte van die Materie, zoo veel mogelijk te subleveeren, en ten dien einde de vrijheid te nemen aan U Edele Groot Achtbaren te declareeren: dat de bedenking, welke tegen de geprojecteerde disolutie der tegenwoordige Schutterije bij sommigen wel ligt zoude kunnen oprijzen, als of daar door aan de thans fungeerende Capiteinen eenige laste of onaangenaamheid zoude worden toegebracht, U Edele Groot Achtbaren geen oogenblik moeten weerhouden, zoo veel ons Ondergeteekenden aangaat, om tot dezelve disolutie te besluiten, indien U Edele Groot Achtbaren daartoe anders zouden kunnen inclineeren of overgaan; dewijl wij in dat geval zeer bereid en geneigd zijn, om in handen van U Edele Groot Achtbaren te re-

figneeren of neder te leggen die posten, welke U Edele Groot Achtbaren op ons hebben gelieven te confereeren, als stellende wij onze grootste glorie en genoeg, in, zoo wel door het afstaan, als door het waarneemen onzer posten, naar gelegenheid van tijden en omstandigheden, dienstbaar te zijn, ter herstelling of bevordering van de rust en het vertrouwen, welke in deze onze Stad te jammerlijk verbroken zijn, en niet spoedig genoeg kunnen worden gereftaureerd.

Wij hoopen dat U Edele Groot Achtbaren ons deze verklaring en aanbieding, als met een goede en zuivere intentie gedaan zijnde, niet in ondank zullen afnemen, en hebben de eer ons te noemen

Edele Groot Achtbare Heeren!

(Onder stond)

U Edele Groot Achtbaren gehoorzame Dienaren,

(Was geteekend)

J. Reepmaker, van Strevelshoek.

Samuël van Hoogstraten,

A. W. Beelaarts,

J. W. Ram.

Welk

Welk Declaratoir zijnde in overweging genomen; is goedgevonden en verstaan, hetzelve aan-
tenemen voor notificatie, en gemelde Heeren voor
hunne betuigde bereidwilligheid en geneigdheid,
om zoo veel in hun is, tot herstel of bevoor-
ding der rust binnen deze Stad, mede te willen
werken, te bedanken, gelijk dezelve Heeren dan
ook, weder binnen gestaan zijnde, bedántk zijn
geworden.

Zijn wijders ter Vergadering mede gecompa-
reerd, de Heeren *Hubert, Monchij, Verstolk,*
Boogaert, de Jongh, van den Bosch, vander Pot,
de Vogel, de Koker, Cremer en Beeldemaker,
welke bij monde van den Oud-Schepen *Aart Jo-*
han Verstolk van Soelen, hebben voorgedragen en
vervolgens overgegeven een schriftelijk verzoek,
van den volgenden inhoud:

Edele Groot Achtbaren Hee-
ren, Schout, Burgemeeste-
ren en Schepenen dezer
Stad.

Wij komen in kleine getale, om allen
schijn van onbehoorlijke demarches weg te
nemen, maar wij repræsenteeren een groot
gedeelte van die Inwoonders dezer Stad,

welke in dezelve het meest te verliezen hebben . en uit dien hoofde het hoogste belang stellen in het gewigtig onderwerp der deliberatien van deze buitengewoone Vergadering van U Edele Groot Achtbaren.

Wij komen echter niet, om de neutrale Leden van dit Collegie te prevenieeren , of derzelver vrije deliberatien eenigzins te geneeren , maar alleenlijk om dit allezins billijk en regtmatig verzoek te doen :

Dat op de vraag : of 'er eene generale disfolutie van dezer Stads - Schutterije behoore plaats te hebben , en de tegenwoordige Heeren Capiteinen , daar inne mede behooren te worden gecomprehendeerd ? — dan of die Heeren behooren te continueeren ? — niet mede uitgebragt , of immers niet mede gecomputeerd worden de stemmen dier beide Heeren Schepenen , die , teffens actueel Capiteinen zijnde , overzulks op dat point een personeel interesse hebben , en zekerlijk hunne continuatie of discontinuatie niet geheel onverschillig en zonder eenig bijzonder genoegens beschouwen kunnen , eene betrekking welke hen , naar alle rechten en de gezonde reden , onbevoegd maakt , om in deze hunne eigene zaak mede te helpen disponeeren.

Wij zouden dit voerstel onnoodig geacht ,

acht, en gefupponeerd hebben, dat die Heeren zich zelve, uit eige beweging, van deze deliberatien zouden hebben geabstineerd, indien wij niet in de laatste Memorie, ten name van Collonellen en Capiteinen dezer Stad, bladz. 4., hadden gevonden; dat de bedoelde twee Capiteinen, teffens Leden van de Wethouderschap zijnde, zich in de Vergadering van den Krijgsraad niet hadden geëxplicceerd, ten einde hunne advifen in de Weth niet te prejudicieren, en dat dus die Heeren of ten minsten de Heer *Havart*, die dezelve Memorie geteckend, en dus alle de partijdige argumentatien, daar inne vervat, openlijk goedgekeurd heeft, zich zelve zoo weinig kent, van des niet te min, zich neutraal genoeg te beschouwen, om mede te helpen decideeren eene quæstie, welke hij reeds zoo sterk heeft helpen bepleiten.

En, schoon de Heer *Mirell* zich buiten de *Befoignes* over die Memorie heeft gehouden, geeft echter zijne presentie op heden in deze Vergadering, ons genoegzame reden om te vermoeden, dat ook die Heer uit het oog verliest, hoe geheel vrij elk Lid van een Collegie, en speciaal van dit Collegie, en in dit tijdstip behoort te zijn, van alle Connexie zijner personele belangens of a-

gre-

grementen met de zaken, welke hij door zijn mede of tegenstemmen, bevorderen of belemmeren kan.

(Was geteekend)

<i>Pieter de Monchij.</i>	<i>J. Hubert.</i>
<i>N. M. Bogaert, van Al-</i>	<i>A. J. Verfolck, v. Soelen.</i>
<i>blasfm.</i>	<i>Daniel de Jongh.</i>
<i>Kornelis van den Bosch.</i>	<i>Gt. van der Pot, van</i>
<i>Jacob E. de Vogel.</i>	<i>Groeneveld.</i>
<i>T o Theo Cremer.</i>	<i>Pieter de Koker.</i>
	<i>J. Beeldemaker.</i>

Welk verzoek door den Heer *Gevers* is aangenomen, met Declaratoir, dat hij hetzelfde in deliberatie zoude brengen, ten einde daarop bij deze Vergadering zoude worden gerefolveerd, als bevonden zoude worden te behooren, in welk antwoord gemelde Oud-Schepen *Verfolck, van Soelen, cum suis*, hebben verklaard volkomen te berusten

Is vervolgens, na dat dezelve waren vertrokken, alvorens het verzoek in deliberatie te brengen, door den Heer *Gevers*, aan de Heeren *Havart* en *de Mirell* voorgeslagen, om aan het voorz. gedane verzoek te voldoen, en mitsdien aftezien, om in de deliberatien over de disolutie der Schutterije te adviseeren en te stemmen.

Waar-

Waarin door gemelde Heeren *Havart* en *de Mirell*, is gedifficulteerd, nadien zij verklaarden, zich in een zaak van die natuur, niet op staande voet te kunnen determineeren, maar tijd te verzoeken, om zich deswegens behoorlijk te kunnen explicceeren, het welk bij de Meerderheid zijnde geweigerd; is den inhoud van het gedane schriftelijke verzoek in deliberatie gelegd, en door de Heeren *Gevers*, *Boogaert*, *van Alphen*, *Vingerhoedt*, *van der Goes*, waar bij zich mede heeft gevoegd, de Schepen *Hubert*, gedeclareerd, dat zij, gouteerende de redenen van recusatie der Heeren *Havart* en *de Mirell*, in het voorfchreven schriftelijk verzoek voorkomende, van gedachten zouden zijn, dat dezelve niet zoude behooren te worden geadmitteerd, om in het werk concenterende de Schutterije derzelve Vota uittebrengen. —

De Heeren *de Loches*, *van Tzendoorn*, *Suermondt* en *Hoog*, hebben geïnsteerd, dat gemelde verzoek, volgens de order dezer Vergadering mogte worden gemaakt commissoriaal.

Waarop, na voorgaande deliberatie, bij den Heer *Gevers*, de vier Heeren Burgemeesteren en den Schepen *Hubert*, is goedgevonden en verstaan, dat het reeds meergemelde schriftelijk verzoek zoude worden geëxamineerd bij de Heeren *Gevers*, Schout, *Vingerhoedt*, Burgemeester, *de Loches*, en deze vervangende den Heer *de Mirell* en *Hubert*,
Sche-

Schepenen , mits daarop nog staande Vergadering te dienen van derzelve Consideration en Advies. —

En hebben nog voor het aangaan van het ge-decerneerd Befeigne , de Heeren *Havart* en de *Mirell* verklaard , dat , indien het konde strekken tot wegneeming der bezwaren hunner Mede-Leden , zij zich zouden voegen bij het Declaratoir , van den Collonel *Reepmaker* , cum suis , op heden gedaan.

De Heeren *Gevers* , Schout , *Vingerhoedt* , Burgemeester , en *Hubert* , Schepen , de Schepen *de Loches* geweigerd hebbende te vervangen , de plaats van de Schepen *de Mirell* , des tijds Commisfaris van de week , en welke hij voor zich niet had gerecuseerd , staande Vergadering , hebbende geëxamineerd den inhoud van het reeds meerge-melde scheiftelijk verzoek , hebben ter Vergadering gerapporteerd :

Dat zij , ingevolge en ter voldoening van evengemelde Refolutie commisforiaal , het verzoek , door den Heer Oud-Schepen *Versolk van Soelen* , aan het hoofd van nog tien andere Heeren , bij monde voorgedragen , en schriftelijk overgegeven , geëxamineerd en overwogen hebbende , geoordeeld hadden hetzelfde op goede gronden van regt en billijkheid gefundeerd te zijn , en dat zij Gecommitteerdens dierhalven van advies zijn , dat bij deze Vergadering behoort te

wor-

worden verstaan, dat de Heeren *Havart* en *de Mirell*, als actueele Capiteinen zijnde, niet kunnen worden geadmitteerd, om medetestemmen over de disolutie der geheele Schutterije, en gevolglijke demissie van alle de thans fungeerende Capiteinen, zonder dat daarin eenige verandering kan maken, dat de gemelde Heeren gezegd hebben, zich wel te kunnen en willen voegen bij het Declaratoir door de Heeren *Reepmaker*, *Beelaarts*, *Ram* en *van Hoogstraten*, op heden in deze Vergadering gedaan, om hunne Capiteins-Plaatsen, mede met genoegten te zullen resigneeren, indien de Weth tot de generale disolutie der Schutterije mogte inclineeren of overgaan, ——— dewijl zulks niet meer dan een blijk van schuldige deferance, voor de besluiten van dit Collegie zijnde geenzins wegneemt, maar integendeel versterkt de presumtie, dat die Heeren hunne posten liever zouden behouden, dan verlaten, dewijl zij anders wel zonder eenige conditioneele bijvoeging bij deze gelegenheid een gaaf verzoek van ontslag hadden kunnen doen, doch welk blijk van attachement aan hunne Capiteins-plaatsen, juist de reden uitlevert, waarom zij over hunne eigene continuatie of dis-continuatie niet behooren medetestemmen.

Waar-

Waarop zijnde gedelibereerd, en de Heer *Havart* hebbende verklaard, bereid te zijn, om ook in deze alle bedenkingen weg te nemen, zijn ontflag als Capitein te verzoeken, en de Heeren *de Loches*, *van Tzendoorn*, *Suermondt* en *Hoog*, gedeclareerd ongereed te zijn, om op dit point illico te advifeeren, is conform het voorfz Rapport bij de Heeren *Gevers*, *Boogaert*, *van Alphen*, *Vingerhoedt*, *vander Goes* en *Hubert*, goedgevonden en verftaan, offchoon de Heeren *Havart* en *de Mirell* hadden gedeclareerd, bereid te zijn bij het Declaratoir van den Collonel *Reepmaker*, *cum fuis*, zich te voegen, dat zij echter, uit hoofde van derzelver qualiteiten, als Capiteinen zouden worden gefecludeerd, om in deze Vergadering te voteeren, op de Rapporten en het Plan, concenterende het werk der Schutterij.

Tegens welke Resolutie door de Heeren Schepenen *de Loches*, *van Tzendoorn*, *Suermondt* en *Hoog*, als onwettig genomen, ten sterkfte is geprotesteerd van nulliteit, met reserve van zich daar nader op te zullen explicceeren.

En hebben de Schepenen *Havart* en *de Mirell*, mede afzonderlijk geprotesteerd tegens de illegale wijze, op welke zij, fchoon Leden van de Wethouderfchap, zijn ontzet geworden van het geven hunner Stem, in een zaak van dat aanbelang, als is de difolutie of confervatie van dezer Stads-Schutterije.

En

En voorts aan zich gereserveerd om daartegen zoodanige aantekening te doen, als zij zullen oordeelen te behooren.

Vervolgens in deliberatie gelegd zijnde, de ter gecombineerde Vergadering uitgebrachte en overgenomen Rapporten, benevens het Plan der dissolutie van dezer Stads-Schutterij, hebben de Heeren *Gevers*, *Boogaert*, *van Alphen*, *Vingerhoedt* en *van der Goes*, waarbij zich mede gevoegd heeft de Schepen *Hubert*, gedeclareerd, zich te conformeren met het bij de Meerderheid ter gecombineerde Vergadering uitgebragt Rapport, en voorts, onder beneficie van eenige opgegevene remarques, verklaard te gouteeren het daar nevens gevoegd concept Plan, met Declaratoir echter van te zullen maintineeren, de Resolutien op het stuk van de Wacht, met betrekking tot het niet admitteeren der Roomschegezinden, genomen.

De Heeren *de Loches*, *van Tzendoorn*, *Suermondt* en *Hoog*, hebben zich geconformeerd met het advis, vervat in het ter gecombineerde Vergadering uitgebragt Rapport der Minderheid, en is vervolgens bij de meergemelde Heeren *Gevers*, de Heeren Burgemeesteren, en den Schepen *Hubert*, goedgevonden en verstaan, dat ter gecombineerde Vergadering voor advis zal worden uitgebragt, dat, onder beneficie der opgegeve remarques, deze Vergadering zich conformeert met het Rapport van de Meerderheid der *Besoignes*, en

het Plan daarbij gevoegd, doch niet te min zal blijven maintineeren de Resolutie op het stuk van de Wacht, omtrent de Roomsch-Catholijken, genomen.

En hebben de Heeren *de Loches*, *Tzendoorn*, *Suermondt* en *Hoog*, geprotesteerd tegens de genomen Resolutie, zoo met betrekking tot de form, als de materie zelve, met Declaratoir van onverantwoordelijk gehouden te willen worden, voor de funeste gevolgen, die hieruit voor de Rust dezer Stad zouden kunnen resulteren, en voorts deze handelwijze voor Rekening te laten van die Heeren, die zoodanige conclusie, op zoo een onwettelijke wijze, hebben kunnen goedvinden te nemen.

De Heeren *Havart* en *Mirell*, hebben geprotesteerd tegens de form en wijze, waarop voorz. Resolutie, met recusatie van hunne vota, ter conclusie is gebracht.

En hebben de Heeren Schout en Burgemeesteren, benevens den Schepen *Hubert*, tegens de bovenstaande Protesten, hunne Contra-Protesten en Aanteekeningen gereserveerd.

Donderdag den 29. December 1785.

Ter Vergadering zijnde gecommuniceerd, dat eenige Burgeren gaarne, voor dat het geresolveerde

de van gisteren zoude worden geresumeerd, verlangden binnen te staan :

Is, na voorgaande deliberatie, bij de Meerderheid, goedgevonden, dat dezelve ter Vergadering zullen worden geadmitteerd, na dat de resumptie zal zijn afgelopen. — En is vervolgens het geresolveerde van gisteren geresumeerd en, na voorgaande deliberatie, gehouden voor gearresteerd; hebbende niet te min de Heeren *Havart* en *de Mirell*, bij de deliberationen over het voorz. geresolveerde, gedeclareerd, dat zij, na overweeging van de Resolutie, ten hunnen reguarde, bij de Heeren Schout, Burgemeesteren en Schepen *Hu- bert*, op gisteren genomen, dezelve bleven aanmerken als geheel illegaal en nul, naardien zij door hunne Mede-Leden niet konden worden gedeposfedeerd van het recht, het geen zij als Wet- houderen hebben, om over alle zaken, en voorāl in zaken van die aangelegenheid als is het disfol- veeren of continuëeren der tegenwoordige Schut- terij, hunne vota uitbrengen; en dat zij, niet zullende toelaten, dat hun dit recht op een speci- euse voordragt eeniger Burgeren, door hunne Me- de-Leden, met eene overhaaste en onwettige Re- solutie, zoude worden benomen, als nu verklaar- den, dat zij, met betrekking tot het werk der Schutterij, op gisteren in deliberatie gebragt, zich volkomen conformeerden met het advis door de Minderheid van het Besoigne over die materie ter

gecombineerde Vergadering uitgebragt , en dus met het geadviseerde van de Heeren *de Loches*, *van Tzendoorn*, *Suermondt* en *Hoog*.

De Heeren Schout, Burgemeesteren en de Schepen *Hubert*, hebben verklaard de uitgebragte adviſen van de Heeren *Havart* en *de Mirell* aantemerken, als geen relatie hebbende tot het geen op gisteren deswegens is geconcludeerd en gereſolveerd.

Zijn ter Vergadering gecompareerd de Heeren *de Groot*, *van Cattenburch*, *Buijs* en *Groeneveldt*, welke, bij monde van den Oud-Schepen *de Groot*, hebben voorgedragen en vervolgens overgegeven, een ſchriftelijk verzoek, van den volgendeſt inhoud:

*Edele Groot Achtbare Heeren,
Schout, Burgemeesteren en
Schepenen der Stad Rotterdam.*

De Ondergeteekende Burgers en Inwoonders dezer Stad, met de uitterſte ſurpriſe vernomen hebbende, dat op gisteren bij U Edele Groot Achtbaren, op verzoek van eenige hunner Medeburgen en Ingezetenen, zeggende te repræſenteren, een aantal andere Perſoonen, is gereſolveerd

veerd om de Heeren Regeerende Schepenen *Harvart* en *de Mirell*, ten aanzien van de deliberationen van U Ed. Gr. Achtb., wegens het bewuste Plan der Schutterij dezer Stad, te recuseeren, en dus te stellen buiten staat om deswegens te helpen concludceeren.

De Ondergeteekenden, Ed. Gr. Achtb. Heeren, komen wel niet in grooten getale, doch echter om waarteneemen, niet alleen hunne eigen belang en welvaart, maar ook dat van een oneindig grooter aantal Burgers en Ingezetenen, als door die genen van hunne Mede-Burgers en Ingezetenen, welke zich op gisteren in het Collegie van U Ed. Gr. Achtb. hebben gefisteerd, en nemen vervolgens de vrijheid U Ed. Gr. Achtb. eerbiedig onder het oog te brengen, dat, door bovengemelde recufatie, het Collegie van U Ed. Gr. Achtb. ten eenemale is geworden incompleet, en vermeenen, onder eerbiedige correctie, dat wanneer het Collegie van U Ed. Gr. Achtb. niet beftaat in het gerequireerde getal van twaalf bevoegde Leden, geene deliberationen, betrekkelijk de Burgers en Ingezetenen dezer Stad, kunnen plaats hebben, veel minder finaal geresolveerd of geconcludeerd.

En, op dezen grond, en meer andere redenen, zoo neemen de Ondergeteekenden verders de vrijheid U Ed. Gr. Achtb. te verzoeken, dat al het geen op gisteren, op instantie en verzoeken van gemelde Repræfentanten, in de Vergadering van

U Ed. Gr. Achthb., door gemelde recusatie is geresolveerd, moge worden gesteld buiten effect, en mitsdien als of 'er ten aanzien van het bewuste Plan der Schutterij, geene de minste Resolutie was genomen.

(Getekend)

J. Cornets de Groot.

Dirk Lodewijk van Cattenburch.

Anthony Buijs.

Gillis Groeneveld.

Welk verzoek door den Heer *Gevers* is aangenomen, met Declaratoir dat hij hetzelfde zoude brengen in deliberatie, ten einde daarop bij de Vergadering zoude worden geresolveerd, zoo als bevonden zal worden te behooren; in welk antwoord de gemelde Oud-Schepen *de Groot*, *cum suis* hebben verklaard volkomen te berusten, is voorts, na dat dezelve waren vertrokken, het voorsz. verzoek in overweging genomen, en door de Heeren *Bosgaert* en *Vingerhoedt* verklaard zijnde van oordeel te zijn, dat hetzelfde verzoek als rouleerende over een afgedane zaak, niet in deliberatie behoorde te worden gebragt, hebben de Heeren *Gevers*, *van Alphen*, *van der Goes* en *Hubert*, verklaard bereid te zijn, om daarop terstond te adviseeren, doch indien echter andere Leden van begrip mogten zijn, dat het gemelde verzoek moest

moest worden gemaakt commisforiaal, zij wel mogten lijden dat zulks geschieden, mits het Befoigne daarover nog staande Vergadering wierd gehouden en rapport uitgebragt.

De Heeren *de Loches*, van *Tzendoorn*, *Suermondt* en *Hoog*, hebben verklaard, zich op gisteren in een gelijk geval verzet te hebben tegens alle overhaaste handelwijze, en mitsdien van gedagte te zijn, dat het voorfz. stuk ordinario modo, behoorde te worden gemaakt commisforiaal, en gesteld in handen van Commisfarisfen van de week.

De Heeren *Havart* en *de Mirell*, bij de omvraag over dit point door de Heer *Gevers* zijnde gepraterieerd, hebben zich daar tegens ten sterksten verzet, en gedeclareerd van advise te zijn, dat het meergemelde stuk behoord te worden gemaakt ordinairio modo commisforiaal.

Doch de Heer *Gevers* hebbende verklaard, dat hij het advies van gemelde twee Heeren, in gene zaken, concerneerende de Schutterije, zoude vragen, en de conclusie hebbende opgemaakt, dat het reeds meergemelde verzoek ten fine van examen en rapport zoude worden gesteld, in handen van de Heeren *Gevers*, Schout, *Vingerhoedt*, Burgemeesters, en voorts met voorbijgang van de Heer *de Mirell*, (schoon Commisfaris van de week) in handen van de Heeren *de Loches* en *Hubert*, hebben alle de Schepenen, uitgezonderd

de Schepen *Hubert*, die zich heeft gevoegd bij de Heeren Schout en Burgemeesteren, geprotesteerd van overheersching en geweld.

En hebben de overige Heeren, hunne Contra-Protest gereserveerd.

Vrijdag den 30. December 1785.

In deliberatie zijnde gelegd de Concept-Publicatie, door de Heeren Gecommitteerden van Hun Ed. Gr. Mog., op heden, tot disfolutie van dezès Stads thans subfisteerende Schutterij, geconcipteerd, en ter gecombineerde Vergadering overgegeven, heeft de Heer Burgemeester *Boogaert* gecommenceerd dat, op instantien van een aanmerkelijk aantal Raden in de Vroedschap dezer Stad, gisteren door Heeren Burgemeesteren was aangenomen, van te zullen zorgen dat met de executie van het gerefolveerde, nopens het werk der Schutterij, niet zoude worden voortgegaan, voor dat aan dezelve gelegenheid zal zijn gegeven, omme zich deswegens te kunnen adresseeren aan de Vergadering van Hun Ed. Gr. Mog. — En hebben vervolgens de Heeren *Gevers*, *Boogaert*, *van Alphen*, *Vingerhoedt*, *van der Goes* en *Hubert*, gedeclareerd, dat zij zich met gemelde Publicatie, zoo als dezelve was leggende, volkomen konden conformeeren, en mitsdien van adviſe zouden zijn dat dezelve, ter zijner tijd, alzoo zoude kunnen worden gepubliceerd, en dat hier

van

van ter gecombineerde Vergadering op heden rapport zal worden uitgebragt.

De Heeren *de Loches*, *van Tzendoorn*, *Suermondt* en *Hoog* hebben, met inhæsie van hun bevoorens geprotesteerde op die materie, daarenboven gedeclareerd, dat zij nimmer zich zouden lenen, om bij het publiceeren van dezelve Publicatie te asfisteeren.

En hebben de Heeren *Havart* en *de Mirell*, door den Heer Hoofd-Schout, in het vragen hunner advies, wederom gepraeterieerd zijnde, zich tegen deze handelwijze nadrukkelijk verzet, en zich uitende op het point in deliberatie, tevens verklaard, dat gelijk zij alles hielden voor illegaal, nul en wederrechtelijk, zij zich ook geenzins zouden leenen, dat ten hunnen overstaan gemelde Publicatie worde gedaan.

Saturdag den 31. December 1785.

Het geresolveerde van den 29. en 30. dezer zijnde geresumeerd, is, na voorgaande deliberatie, gehouden voor gearresteerd,

Zijn ter Vergadering gecompareerd de Heer Colonel dezer Stads Burgerij *van Hogendorp*, *Lieutenants Colonels van Mierop* en *van Staveren*, Sergeant *Mojor van Basel*, mitsgaders de Capiteinen *Ombreen*, *de Monté*, *Havart* en *de Mirell*, welke ter Vergadering hebben voorgedragen en vervolgens inscriptis overgegeven de navolgende representatie:

Z 5

Ede-

Edele Groot Achtbare Heeren!

Vernomen hebbende, dat vier van onze Mede-Capiteinen, namenlijk de Heeren Collonel *Reepmaker*, van *Strevelshoek*, de Heer Sergeant Major van *Hoogstraten*, en de Heeren Capiteinen *Beelaarts* en *Ram*, hebben goedgevonden, zich op Woensdag morgen den 28. dezer, wanneer U Edele Groot Achtb. buitengewoon vergaderd waren, voor U Ed. Gr. Achtb. te fiftteren, ten einde hunne gereedheid te manifesteeren, om hunne Bediening van Burger-Capitenen in den schoot van U Ed. Gr. Achtb. te resigneren, wanneer U Ed. Gr. Achtb. ten nutte dezer Stad, mogte noodig oordeelen de tegenswoordige wettige Stads Schutterij te verlaten; zoo hebben wij het insgelijks van onzen pligt geacht, U Ed. Gr. Achtb. te adieeren, en plegtige verzekering te doen, dat ons niets, ook niet ons Goed en Bloed, te waardig is, om ter behoud of bevordering van rust, welvaart en vertrouwen onzer Burgeren opteofferen,

Dan, Ed. Gr. Achtb. Heeren! men houde het ons ten goede, hoe bereid wij ten allen tijde tot de betragting van dien pligt zullen gevonden worden; wij zouden oordeelen dezelve geheel te verzaken, wanneer

neer wij bij de protestatien van zoodanige bereidwilligheid, niet in het oog hielden de conservatie van onze eigene *eer*, en die menen wij Ed. Gr. Achtb. Heeren! is in dat oogenblik gelegen, in het behoud onzer Bedieningen van Capiteinen dezer Stads-Schutterij.

De *smaad*, waarmede sommige onzer zins een geruimen tijd beladen zijn, de moeite en verdrietelijkheden, die men die en deze, uit ons berokkend heeft, — de laster, waarmede men veelen onzer in openbare Geschriften vervolgd heeft, ten einde ons te ontzetten van die achting en dat vertrouwen onzer Mede-Burgen, het geen een onafscheidelijk vereischte in de Opperhoofden eener Schutterije is.

Dit alles, Ed. Gr. Achtb. Heeren! tot welk eene hoogte het ook mogt geklommen zijn, beneemt ons den moed niet, en, ons verlatende op het getuigenis van ons onschuldigend geweten, houden wij ons volkomen verzekerd, dat wij alle dien *smaad*, — alle die verdrietelijkheden, — alle dien laster zullen te boven komen, wanneer wij slechts ondersteund worden van die protectie, die U Ed. Gr. Achtb. en Heeren Burgemeesteren, inzonderheid aan hunne in Eed en Plicht, getrouwe Capiteinen (met eerbied

bied gezegd,) verschuldigd zijn, — en waarop wij meenen eene zoo billijke aanspraak te hebben, te meer, daar ons nog in versch geheugen legt, de gracieuse wijze, waarop de zeven eerst Ondergeteekenden, in de maand Meij van dit lopende jaar, bij monde van den tegenwoordigen Heer Hoofd-Officier *Gevers*, uit naam van U Ed. Gr. Achtb., ten deze zelve Vergadering in den dienst als Capiteinen zijn gecontinueerd, bij welke gelegenheid U Ed. Gr. Achtb. ons nieuwe verzekeringen gegeven hebben van derzelve contentement over dezen-onzen dienst, en zoo ons, als de destijds op nieuws aankomende Capiteinen, waaronder de agtste Ondergetekende zich toen bevond, aan te moedigen, om op dat zelfde voetspo or voorttegaan.

Twée onzer, de Capiteinen *Havart* en *de Mirell*, gedreigd met het harde lot om onzet te worden van hun Stemrecht als Medde-Wethouderen, over de belangens der Schutterij, hebben, tot wegneming van alle, schoon ongepaste en captieuse, aanleiding daartoe, zich gereed getoond, om zich met het Declaratoir van de Heeren *Reepmaker*, van *Hoogstraten*, *Beelaarts* en *Ram*, te conformeeeren; ja zelfs, heeft de Capitein *Havart*, zijne demissie in die qua-
li-

liteit positief gevraagd, doch ook daar mede niet kunnende voorkomen, dat hun het recht, om als Mede-Wethouderen in dezen te adviseeren gequerelleerd wierd, zijn zij te rade geworden, geen stap verder buiten den gewoonen weg te doen, en op het loflijk voetspoor onzer Voorzaten, als Leden van de Weth, de belangen der Schutterij, daar zij aan verbonden zijn, en die hun in de Vergadering van Collonellen en Capiteinen aanbevolen worden, uit al haar vermogen te ondersteunen.

In die gesteldheid van zaken, waarin de bewustheid van de betragting van onzen plicht, niet weinig foutien vindt in de wijze beraadslagingen van den Raad onzer Stad — in het gevoelen van de helft der Leden van U Ed. Gr. Achtb. Vergadering, en in het vertrouwen van het grootste gedeelte onzer Mede-Burgers, verklaren wij U Ed. Gr. Achtb., dat wij het als een vlek in den Tabbaard, die wij als Raden, of als Schepenen van deze Aanzienlijke Stad, verstaan worden te hebben aangenomen, zullen moeten aanzien, indien wij, zonder wettige aanklagten, zonder overtuiging van mal-versatie of dis-obedientien van het Hoofd onzer Schutterij worden gelicenteerd, — geexcuseerd, — gemit-

mitteerd, — of weggezonden, — alle welke benamingen mischien eenigzins in de form, maar geenzins in het effect der zaken zouden verschillen; dit alles onverminderd betuigen wij plegtig, en als in de tegenwoordigheid van God Almagtig, dat wij met alle oprechtheid, en met een belangelooze zucht tot het helpen wegnemen van wantrouwen, zonder het vertrouwen te verplaatzen, bezielde zijn en blijven, om (gelijk Collonellen en Capiteinen de eer gehad hebben, te declareeren; bij de eerste Memorie van confideration, ter Tafel van de Gecombineerde Vergadering overgebracht,) *aan de hand te geven, al wat geschikt zijn zal, tot wezenlijke verbetering der Schutterij, en daartoe zelf bedacht te willen zijn, op alle zoodanige voorzorgen als de Schutters zelve, wier vertrouwen dan nu zoo zeer vacilleert, gaarne zoude wenschen dat in acht genomen wierde, waartoe Collonellen en Capiteinen, zich genegen verklaard hebben, en wij ons nog verklaarer, om de bedenkingen van zulke uit hun, die in deze materie het meeste ervaren zijn, bescheidenlijk voorgesteld, in ernstige en welmenende overweeging te nemen, ten einde dezelve bekwaamlijk overwogen, en na den aart, van het geheele Lichaam der*
Schut-

Schutterij, toepasselijk gemaakt zijnde, 'op het favorabelst, aan U Ed. Gr. Achtbaren voortedragen.

Eene betuiging, die volkomen strookt met het Advis der wettige Meerderheid, van den Grooten Krijgsraad, op den 5. Julij laatstleden, expresfelijk geconvoceerd, om in deze materie te dienen van Advis, en bij welk Advis is opgemerkt, dat het een noodzaaklijk voorafgaand vereischte was, dat de conservatie van de tegenwoordige Schutterije, bij hare form en constitutie buiten discussie wierde gesteld, alvorens de Leden, den Grooten Krijgsraad componeerende, zich konden uitlaten over de verbeteringen, in de beheeringen en verdeelingen der Compagnien; mitsgaders in de principaalste punten van dienst.

En in der daad, Edele Groot Achtbare Heeren, dit vereischte was des te noodzakelijker, wanneer men in aanmerking nam, van welke protectie die Leden van den Grooten Krijgsraad, die tefens Gecommitteerden Schutters waren, en op de tegenwoordige disfolutie der Schutterij, en vooral op de remotie van de Leden van Regeering, als deszelfs Oppers-Hoofden, insteeden, jousifeerden,

waar-

waarover' wij het oordeel gaarne aan U Edele Groot Achtbaren zelve overlaten.

Wij besluiten deze onze repræsentatie daar mede , dat , zoo als wij tot hiertoe uit als ons vermogen aan onzen bezwo- ren Plicht van Stads - Capiteinen hebben getragt te voldoen ; wij alzoo zullen voortgaan met de wettige Resolutien van U Edele Groot Achtbaren Vergadering , als onze geheiligste ordres , natekomen , en het Gezag der Regeering te mainti- neeren.

Rotterdam den 31. December 1785.

(Geteekend,)

J. F. van Hogendorp , Col.

J. G. van Mierop , Lt. Col.

R. F. van Staveren , Lt. Col.

A. W. Senn van Bazel , Sergeant
Major.

Ad. J. Obreen , Capt

Johan Philip de Monté , Capt

Adrianus Havart , Capt.

F. de Mirell , Capt.

Waarop is goedgevonden en verstaan , gemel-
de Heeren voor hunne betuigde bereidwilligheid
en

en geneigdheid, om, zoo veel in hun was, tot hertfel of bevordering der Rust binnen deze Stad, mede te willen werken, te bedanken, zoo als dezelve Heeren dan ook, weder binnen zijnde gestaan, zijn bedankt geworden. — En is voorts geresolveerd, de Heeren *Gevers*, Schout, *Vingerhoedt*, Burgemeester, en de *Loches* en *Hubert*, Schepenen, te verzoeken en te committeeren, om de gemelde repræsentatie nader te examineeren, en de Vergadering te dienen van derzelver confideration en advis.

(Onder stond)

Accordeert met het voorschreven
Register.

(Geteekend)

J. van Zuylen van Nyevelt.

(Onder stond)

Accordeert met deszelfs
Origineel.

(Lager stond)

Bij mij als Secrétaris.

(Geteekend)

J. van Zuylen van Nyevelt.

* *

*

No. 9.

Pro Memoria.

Streckende tot Summiere aanwijzing der Gronden, waarop het gedrag, bij de Ondergeteekende Schepenen, Havart en de Mirell, in en ten aanzien van de Vergadering van de Weth, van den 28 dezer maand December 1785. en volgende dagen gehouden, berustende is, en (voor zoo veel des noods,) tot justificatie van hetzelfde gedrag.

Om de gronden van het gedrag van de Ondergeteekende Schepenen Havart en de Mirell, zoo concis mogelijk, te exposeeren, zoo wordt hier Primario en aanvankelijk aangemerkt, en als eene inconcusse waarheid gesupponeerd, dat de Ondergeteekenden (ieder voor zich,) als wettig geëligeerde en actueelijk fungeerende Schepenen, in die qualiteit tevens Leden zijn van 't Collegie van de Weth dezer Stad, als bestaande uit Schout,
Bur-

Burgemeesteren en Schepenen. Welke qualiteit en hoedanigheid ook aan de Ondergeteekenden nimmer betwist en gecontesteerd is geworden, maar in de volle, volkomene, gerüste, en vredige Posfessien 'en Exerctie, waarvan zij tot heden, zonder iemands tegenzeggen, geweest zijn, en nog zijn.

2. Dat zij Ondergeteekenden als Schepenen, en in die qualiteit Leden van de Weth, mits die het incontestabel recht hebben, en ook van het aanvaarden van hunne voorschreven Bediening af, (zoo wel, als hunne Mede-Broeders en Prædcesfeurs in Officio, zins onheuchelijke tijden,) altijd in de Posfessie vel quasi geweest zijn en nog zijn, van in de Vergaderingen van gemelde Collegien van de Weth, vrij en onverhindert te voteeren, te stemmen en te helpen delibeeren en concludeeren over alle zaken, materien en punten van discussie, welke tot het departement van hetzelfde Collegie behorende, aldaar ter Tafel en in deliberatie en omvraag, en tot conclusie gebragt zijn geworden.

3. Dat zulks wel speciaal plaats heeft, en ontegenzeggelijk blijkt, ten aanzien van de constitutie, Ordonnantien en Reglementen op de Burgerwacht, en alle punten van discussie daartoe relatief, voor zoo verre die tot hetzelfde departement behorende zijn zonder dat ooit iemand van Schepenen in der tijt, onder eenig pretext,

hoe genaamd, (in specie, niet thans opgeworpen voorwendfel,) van deliberatien, voteering en stemming over dezelve is uitgesloten geworden.

4. Dat gelijk de Ondergeteekenden dienvolgende zich veilig meenen te mogen beroepen, zoo op een altijd geadvoueerd en liquide recht, als op een deugdelijke en ongeinterrumpeerde Posfessie, waar van dezelve noch op frivole recusatoire verzoeken van eenige Burgers, noch door eene onwettige overstemming van hunne Mede-Broeders in Collegio, veel min door de feitelijke demarches van de andere helft concludeerende Vergadering, kunnen ontzet, beroofd en gedeposideerd worden, zij ook zoo, van hunne zijde, niet alleenlijk bevoegd, maar ook tevens, als beëdigde Schepenen en Leden van de Weth der Stad *Rotterdam*, verplicht zijn geweest, dit hun recht en Posfessie, (zoo veel in hun was,) vast te houden, te conserveeren, en niet over te geven, en daartoe de middelen bij hen geëmploijeerd, als de eenige in dat Cas gepaste, te adhibeeren en te werk te stellen.

5. Dat, wat betreft de gronden, quasi voor de recusatie en feitelijke exclusie der Ondergeteekenden uit en van het voteeren over de geprojecteerde disolutie der Schutterij, en het afstellen of continueeren van de tegenswoordige Capiteinen, geprætexeerd, dezelve geheel en al irrelevant, en
abu-

abusief, en contradictoir met het adveu en gedrag, zoo wel van de recuseerende Burgers, als van het gantsche Collegie van de Wethouderschap zijn, als aanlopende tegens alle Costumen en usantie en heenlopende, tot de verregaanste absurditeiten en wederrechtelikheden.

Irrelevant en abusief, in de eerste plaats, vermits de qualiteit van Capitein van de Burgerije, een geheel andere qualiteit zijnde, eene geheele andere *persona moralis* in den geenen, die haar bekleed, constitueert, dan de qualiteit van Schepen en Lid van de Weth (gelijk uit diverse objecten en relatien van ieder van dezelve qualiteiten *persè* kenbaar is,) waar van de eene aan de andere, al-zoo niet præjudicieeren kan, en dus geen motief opleveren, om de exercitie van de eene qualiteit, als de uitoeffening van de andere uitsluitende en belemmerende, aantemerkten.

Als notoirlijk na rechten zoude moeten zijn, om een fundament van recusatie op te leveren.

Gelijk zulks ten overvloede blijkt daaruit, dat iemand in zekere qualiteit, welke hij fustineert, geen gebruik kan maken van exceptien, welke hem in een andere qualiteit competeeren, en generaliter, in de eene qualiteit geen prærogativen fustineeren, of bezwaaren ontgaan, welke hem in een andere qualiteit toekomen of incumbereen mogen.

Daar, voor zoo veel men uit de qualiteit van

een Capitien tot het stellen van een particulier interest van den Persoon, in zijn privé, zoude willen argumenteeren, die conclusie ten eenemaal mank gaat, en inadmisibel in rechten is: zijnde het in de eerste plaats generaliter onwaar, dat het geen een publicque post, door iemand bekleed wordende aangaat, hem in zijn privé interesseeren zoude, terwijl in de tweede plaats tegens het in acht nemen en beöogen van een privaat interest, (voor zoo verre men dit wilde stellen 'er mede gemelleerd te kunnen zijn,) sufficientelijk bij de wetten voorzien is, door den Eed, bij de Leden van de Weth, (ieder in zijne qualiteit) gepresteerd, waarbij zij in effecte alle Particuliere inzichten afzweeren, en door welken zij als insusceptibel voor dezelve in het administreeën van hunne post, waartoe het voteeren in de Weth mede behoort, geconsidereerd moeten worden, bij de Weth zelve geconsidereerd worden, en ook zonder de vehemenste injurie niet anders *kunnen* geconsidereerd worden.

Zijnde nog boven dien hier omtrent te observeeren, dat deze allegatie of prætexie vrij singulier en inept is bij Leden, welke baarblijkelijk toonen, eene affcheiding van de posten, van Capitein en Schepen op 't oog te hebben, en die dus ten minsten geene partialiteit tegens zich supponeeren kunnen, of zij moeten teffens supponceeren, dat Schepenen, aan welken door de post van Capitein

pitein, geen voordeel wordt aangebragt, maar die door des Stads constitutie alleenlijk, tot aanne-
ming van dezelve als een last, ten dienste der
Burgerije, aan welke zij zich niet ontrekken kun-
nen, verplicht worden, niet eerder geneigd zou-
den zijn om zich van dien post te ontlasten, dan
om dezelve aan zich te houden.

Welke allegatie het nog des te impertinenter is
eenig crediet of effect te willen verleenen, na dat
de Ondergeteekenden als Capiteinen wel hebben
willen accedeeren tot het declaratoir van hunne
Mede-Capiteinen *Reepmaker, cum suis*, waarme-
de ten minsten de gemoveerde difficulteit alle mo-
gelijke schaduw van wezen ontnomen was.

En dat wel, daar de Ondergeteekenden zich als
Capiteinen in de gehoudene Vergadering van Col-
lonellen en Capiteinen, van alle explicatie van hun
gevoelen op dit sujet onthouden hadden, en dus
ook door geene adviſen in deze hunne qualiteit ge-
geven, gecenſeerd kopden worden zich de facul-
teit van in de Weth vrij te adviſeeren, benomen
te hebben.

*Contradictoir met het adveu en gedrag, zoo wel
van de zich het recuseeren aanmatigende Burgers,
als van het gantsche Collegie van Wethouderschap,
zijn die gronden in de tweede plaats; dewijl, in-
dien een gesuppoſeert defect van Neutraliteit, ge-
fundeerd op de suppoſitie van niet onverschillig te
kunnen zijn omtrent den post van Capiteijn het*

motif van de recusatie oplevert, dat zelfde principe dan ook niet alleen reciproque werken moet tegens de overige Leden van de Weth, die op even gelijken grond verdacht kunnen worden van voor of tegens de afscheiding van den post, van Capitein van de Regeering, al ware 't maar bij voorbeeld begrippen van de meerdere digniteit van hun post aan den eenen kant, of uit beooging van meerderen en meer onmiddelijken invloed op de Schutterij aan den anderen kant; maar ook tegens de Commissie of congregatie der Burgers, welke dit recusatoir verzoek hebben ingebracht, en allen daarvoor uitgekomen zijn, waar onder zich bevonden hebben de Vader van den Heer Schepen *Hubert*, en de Zoon van den Heer Burgemeester *Boogaert*, doch vooral tegen deze Heeren Burgemeester *Boogaert*, en Schepen *Hubert*, welke op denzelfden grond, als niet Neutraal op een punt, waar bij hun Zoon, en Vader respectvelijk zich zoo sterk interesfeerden, in dezelfde deliberationen te recuseeren waren geweest, maar die echter noch door de Commissie der Burgers, noch door hunne Mede-Leden, en even weinig door zich zelve van het delibereeren, voteeren en concluderen daarover, ja zelfs niet van de deliberationen vooraf over dat verzoek zelf gevallen, gerecuseerd, geëxcludeerd, of geëxcuseerd zijn geworden, maar in tegendeel zelfs een van hun, als Commissaris gedelegeerd zijnde, het Rapport gemaakt heeft,

heeft, het welk bij de met hem stemmende vijf Leden tot conclusie gebragt is — behalven dat de Heer Schepen *Hubert*, om het requesteeren over de pretense incompatibiliteit van diversche Ampten, van het voteeren over dit point niet uitgesloten is.

Aanlopende tegens alle cosfume en ufantie in de derde plaats; — Dewijl niet alleen (vooreerst) 'er geen voorbeeld is, dat Leden van de Weth, tevens Capiteinen zijnde (het geen ten minsten zedert hondert jaren heeft plaats gehad) ooit ge-excludeerd zijn van de deliberatien over het werk der Schutterij; maar zelfs (2.) de jongste Ordonnantie op de Burgewacht gecmaneed en gepubliceerd is ten overstaan en op autoriteit van Commisfariſen, van welke de een actueel Capitein van de Burgerij was.

Waarbij men (voor een derde,) voegen mag, dat de bevoegdheid van de Ondergeteekenden in het tegenwoordige werk der Schutterij tot dus verre altijd erkend, en door hun altijd gefungeerd, gevoteerd, gestemd, en mede geconcludeerd is geworden, zonder dat daarop bij iemand eenige aanmerking, veel min eenige oppositie, gevallen is; en zulks niet alleen in de gecombineerde Vergadering van Heeren Gecommitteerden van Hun Edele Gr. Mog. en Hun Ed. Gr. Achtb., waar de Ondergeteekenden zelfs tot het ſtellen van den dag mede geadvifeerd hebben, maar ook in 't Colle-

gie van de Weth, in alle over deze materie gehoudene befoignes, ook het schrijven over dit sujet aan de Vroedschap: ja hebbende zij zelfs dien zelfden morgen over het declaratoir hunner Medecapiteinen, even als gewoonlijk, nevens en met de overige Leden gevoteerd.

Het geen deze vreemdigheid des te aanmerkelyker, en tevens te bedenkelijker maakt; — dewijl daar uit dadelijk het vermoeden (om niets sterkers te zeggen) ontstaat van illegaale menées, zoo wanneer men in aanmerking neemt, dat dit idee van niet Neutraal te kunnen wezen, en daarom recusabel in het voteeren te zijn, niet schijnt opgekomen te wezen, (of anders zorgvuldiglijk bedekt gehouden is) dan na dat 'er bij Schout, Burgemeesteren, en den Heer *Hubert*, kennis verkregen was, dat de tweede Ondergeteekende, door wiens accessie zij verwagteden de Meerderheid te zullen hebben tegens de Heeren *de Loches*, *Tzendoorn*, *Suermondt*, *Hoog*, en den eersten Ondergeteekenden, (die zij uit bevoorens, bij het Rapport en in de deliberatien van de Weth, van dato den 20. September laatstleeden, gemanifesteerde sentimenten, rede hadden te verwagten, dat zich voor de geprojecteerde disolutie niet gunstig zouden verklaren, waaromtrent de tweede Ondergeteekende als toen gedeclareerd had zich niet te kunnen uitlaten) zich niet bij hun gecombineerde opinien zou kunnen voegen: waarop

toen

toen eensklaps de Burgers in kleinen getale , maar zeggende Repräsentanten van een menigte te zijn , op de baan gebragt wierden , onder welke , als gemarkueerd is , de straks gemelde Vader en Zoon van den Heer *Boogaert* en *Hubert* paroisfeerden , en op wier verzoek als toen , door gemelde Schout , Burgemeesteren en Schepenen *Hubert* , tot een dadelijk disponeeren gedrongen wierd , en ook buiten concurrentie van vier der Leden , behalven de Ondergeteekenden , welke daartoe noch gereed waren , noch behoeften te zijn , ilico , als vooreid is , gedisponeerd tot exclusie van de Ondergeteekenden.

Pasfeerende de Ondergeteekenden de diverse contradictien , welke in deze handeling doorsteeken , met voordacht ; hoe wel echter ten aanzien van den tweeden prætensen grond , quasi , bij dat recusatoire verzoek geposeerd , en welke dus verre klaarheids halven gerserveerd is , de verkeerde handel in dezen te veel in 't oog steekt , om niet met drie woorden te remarqueeren , dat de eerste Ondergeteekende , welke , als de Notulen moeten uitwijzen , in die Vergadering zelfs niet geadviseerd had , als de jongste der presente Leden in de Vergadering , bij absentie van den Secretaris , de Memorie bij het verzoek gememoreerd , in deszelfs plaats onderteekend heeft , en daarmee aan 't oordeel van al wat gezond verstand bezit overtelaten , of die Onderteekening voor een
ad-

adveu en overneeming van alles, wat bij die Memorie geposeerd wordt, dan wel voor een bloote Authentificatie te houden zij?

Waarbij wijders, in de vierde plaats, die gronden *als heenlopende tot de verstgaande ongerijmdheden en wederrechtelijkheden*, te wraken zijn — Want behalven dat het (1) een volstrekte contradictie in zich sluit, dat een tweede post, met welke iemand, uit hoofde van eene eerste post, welke hij bekleedt, verplicht is zich te belasten, (gelijk het met den post van Capitein is, als boven geremarqueerd staat) hem de Exercitie van dien Primairen post zou ontzeggen, het geen hier in effecte gefustineerd wordt. Zoo is het 2. ten eenemaal wederrechtelijk, iemand de Exercitie van zijn post te verbieden, zonder eenige Autoriteit van de Weth, op een bloot voorgeven, het welk zich tot eene Chimerique onderstelling reduceert, die bij de Weth gedefavoueeerd wordt; en hoedanige altijd, tegens ieder, en bij alle gelegenheden kan opgeworpen worden, om Leden, welke men zich imagineert niet gunstig te denken over deze of geene Propositie, die men voor heeft doortedringen, van de deliberationen over dat sujet uit te sluiten, in eene vrije Vergadering na willekeur te domineeren; het recht van Meerderheid en overstemming, den bodem in te slaan, en tegens de constitutioneele inrichtingen en requisiten der Collegien aan, de zaken, onder zoo veele of wel-

weinige Leden af te doen en tot conclusie te brengen als men goedvindt. — Waarbij men ontallijke andere even gelijke consequentien en parallelen zoude kunnen voegen.

6. Dat zelfs, indien 'er eens valable gronden waren (des neen) om de Ondergeteekenden van partijdigheid te beschuldigen, dan nog geenzins aan eenige Burgers, (zich qualificeerende wel in kleinen getale te komen, maar nochtans te representeeren een groot gedeelte van die Inwoonders der Stad, welk in dezelve het *meeste* te verliezen hebben, en uit dien hoofde het hoogste belang in 't sijn van de deliberatien der Magistraat te stellen) de bevoegdheid is toe te kennen, om verzoek te doen tot het excludeeren van eenige Leden dier Magistraat uit die deliberatien, dewijl wel in de rechtelijke decisie over het recht van Partijen, de recusatie van eenen Rechter op wettige gronden geoorloofd is, maar (eensdeels) de politicque deliberatien (als die van 't Collegie van de Weth) als niet disponeerende over iemands verkregen of eigen recht, ('t geen alleen aan de Collegien van Justitie behoort) hoe ze ook uitvallen, geen fundament van bezwaar opleveren of kunnen opleveren, ~~de~~ door exces van de limiten hunner magt, het welk voor af niet gepraesumeerd worden kan, of mag, en daarom ook geene remedien, daar tegens quasi gebruikt, wettigen. Terwijl (anderdeels) het recht van voteeren in de Magistraat

een

een personeel recht is, onaffcheidbaar van de qualiteit van Lid van 't Collegie der Magistraat, welke haar Ampt ongevraagd uitoeffent, anders dan in 't judicieele, waar de Rechter, Rechter over een bepaalde questie wordt, alleen door den wil van dien der Parthijen die hem adieert, welke wil en tegen Parthij niet moet kunnen præjudicieeren; terwijl ook (ten derden) in 't politicque om die zelfde reden, die Neutraliteit, (of eigenlijk onverschilligheid, want Neutraliteit refereert zich tot twee verscheide Perfoonen, daar de onverschilligheid omtrent alle objecten verfeert) over een geventileert punt *persè* niet noodzakelijk is, maar ieder voteerend Lid na zijn begrip, hoe dan ook de gronden en motiven van dat begrip zijn mogen, adviseert, zonder wegens de motiven van dat advies naderhand, (veel min vooraf) eenig onderzoek subject te zijn, in zoo verre zelfs, dat al hadden de Ondergeteekenden bevorens (het geen nooit geschied is) als Capiteinen in eene andere Vergadering gevoteerd, hun recht van voteeren in de Weth echter hetzelfde zou blijven. — Geflijk zulks ook defertis verbis, in de Memorie van Lieutenants en Vaandrighs &c. aangevoerd en be-roogd wordt; en zelfs tot in het nomineren en eligeeren van Capiteinen blijkt, het welk constan-
telijk door denzelfden Perfoon als Capitein in de Vergadering van Collonellen en Capiteinen, en
als

als Lid van d' Weth, in dat Collegie respectie-
lijk geschiedt.

Daar eindelijk in de vierde plaats te remarquee-
ren staat, dat zoo zeker als het is dat in judicio
de Litiganten integreerende Persoonen van het
geding zijn, en daar door een ontwijffelbaar recht
hebben om omtrent alles wat het geding concer-
neert, tot de uitspraak des Rechters toe, hunne
lustenue te voeren, en vóór te staan, het even
zeker is, dat gemelde Burgers, veel of weinig te
verliezen hebbende, eenig recht, om zich met de
bestelling der Magistratuure of het regelen van de
Magistraats deliberation te immisceeren, kan com-
peteeren, zelfs niet met verzoeken daar omtrent
te doen, kunnende de Magistraat zelfs daarop geen
reguard nemen.

7. Dat ook, de stap van de Burgers daar gela-
ten, het aan de Mede-Leden van de Ondergetee-
kenden geenzins competeert, noch kan compete-
ren, om, zoo 'er al quaestie viel over de vrijheid,
ja zelfs over radicale bevoegdheid van de Onder-
geteekenden, om op zeker sujet te voteeren, dat
geschilpunt te dirimeeren, en over het recht van
hunne Mede-Leden uitspraak te doen. — De-
wijl niet alleen gelijke op gelijke geen gezag heb-
ben, om hen van een recht, het welk ze nevens
hunne Mede-Leden reclameeren, te ontzetten of
uit te sluiten; maar (ten anderen) dit, zoo 'er
een

een vervallen zijn van het recht van stemming ge-
 fustineerd mogt worden, dit een object van judi-
 cieele decisie zou zijn, en zoo 'er een dubiteit
 over de extensie of applicatie, van het recht aan
 de qualiteit der Ondergetekenden gemoveerd wierd,
 het alleen aan den Souverain toekomt, op wiens
 autoriteit, door wiens wil, en op wiens man-
 daat, de Ondergeteekenden met deze hunne qua-
 liteit bekleed zijn, door zijne authenticque inter-
 pretatie en verklaringe van zijne wil en intentie,
 de duisterheid, welke 'er zijn mogt, weg te nee-
 men.

8. Dat de onbevoegdheid van het Collegie van
 de Weth, om op eenige gronden iemand hunner
 Mede-Leden uittesluiten, ook nog daar uit blijk-
 baar is, dat door zoodanig eene uitsluiting zelve
 het Collegie zelve onbevoegd wordt; — de-
 wijl, daar de Constitutie 12 Stemhebbende Leden
 tot uitmaaking van hetzelfde vordert, het alzoo
 uit een minder getal bestaat, welke slegts een deel
 van het Collegie zijnde, nergens de bevoegdheid
 verkregen heeft, om zich de rechten van het Col-
 legie te arrogieren.

9. Zullende de Ondergeteekenden hier niet bij-
 voegen, dat, in gevalle, (ondanks alle de hier
 aangevoerde Considerationen) het Collegie van de
 Weth al eens gesteld wierd daar omtrent te kun-
 nen disponeeren, het dan nog palpabel is, dat de
 dis-

dispositie niet door de helft der Leden, tegens de Protestation van de wederhelft, konde genomen worden.

Eene reflectie op zich zelve van het uiterste gewigt, maar die hier niet geurgeerd wordt, om dat in dit Collegie, blijkbaar het radicaal defect van bevoegdheid resideert, om, zelfs bij overstemming, al ware het van alle de overige Leden, tegens een iemand hunner, van de deliberation te excluderen, op wat fundament ook; — Zijn de de vraag, of de Ondergeteekenden in de behoorlijke en ongepræoccupeerde gemoedsgesteldheid zijn, om nopens het best der Stad, zonder respect of te rug zigt op hun interest, eer of genoegen, te adviseeren, dan niet, eene gewetensvraag, die hun alleen (ieder voor zich) aangaat, als eene zaak, tuschen hunne Conscientie en God, aan wien alleen zij het oordeel daarover toekennen, en waarin zij zich zelve, (ieder voor zich determineerende) pretendeeren, door niemand, en vooral niet, a priori, geoordeeld te worden.

10. Dat de Ondergeteekenden, na deze aanmerkingen, op de verkorting van hun recht, hun in dezen aangedaan, met ter zijdestelling (voor een oogenblik) van dat recht, hoe liquide ook, en in aangenome suppositie, dat de zaak twijfelachtig, ja hunne sustenue notoirlijk in alles ongefundeerd ware, (des geenzijs) echter niet voorbij

kunnen, ten aanzien van de feitelijkheid der deposideering, te remarqueeren.

Dat immers en in allen gevallen, een zoodanige quaestie ontstaande, de ondergeteckenden dan nog hadden behooren in staat gesteld te worden, om hunne belangen tegen der Burgeren verzoek, na behoorlijke perpenfie, aan het gewicht van de zaak geëvenreedigd, bij het Collegie der Weth, in te brengen en te adstrueeren, zonder het welk zelfs alle uitspraak, waarbij iemands recht gemeleerd is, *ipso Jure*, nul en van geener waarde is, maar dat nooit, (al ware de exclusie eens in hare gronden volmaakt te advoueeren, behoorlijk volgens een notoire en constitutioneele bevoegdheid van het Collegie met eenstemmigheid van alle de overige Leden gedaan,) de Ondergetekenden nog eenig Burger in ons Gemeenebest derwijze de facto van eenig recht kan of vermog gedeposideerd te worden.

11. Dat de Ondergeteckenden derhalven notoirlijk bevoegd zijn geweest, omme, niet alleen van hun voorschreven recht van voteering niet te glisseeren, maar ook van (zoo veel in hun was) tevens de posfessie te retineeren, door zoodanige middelen als daartoe gepast waren.

12. En dat niet alleen, maar ook als Schepenen en als zoodanige Leden van de Weth, die hunne qualiteit, en bediening, uit den boezem van den Souverain ontvangen hebben, en als eenne aan hen gedemandeerde Digniteit bij Eede verplicht

plicht en gehouden zijn te conserveeren , te handhaven , en ongefeletriseerd , of in dien boezem weder te leggen , of zoo aan hunne Succesfeurs te transmittieren , als zij ze ontvangen hebben.

En , voege men 'er bij , als Amptenaren van den Souverain en de Magistrature , en met de Exercitie daar van nevens hunne Mede-Leden belast , zonder door iemand anders dan dien Souverain van dezelve Exercitie of aandeel daar van te kunnen ontslagen werden : als beëdigde Amptenaren , zoo wel in de Magistrature als in de Justitie , bij Eede tot de volle en volleedige waarneming van hinnen post verplicht , waren zij , aan dien God , wien zij gezworeen , aan hunne Conscientie , dien zij met dien Eed belast , aan den Souverain , aan wien zij dien Eed gedaan hebben , en aan het dierbaar Vaderland en deze Stads-Burgerij , in het bijzonder , wier belangen aan hen mede zijn toevertrouwd , verplicht hunnen Post niet te abandonneeren , noch toe te staan , dat 'er zonder hen gevoteerd en geconcludeerd wierde.

Dat de Ondergeteekenden dan ook , alsnog niet kunnende nalaten zich met alle kracht te opposceeren , en tegens de voorsz. hunne , niet slegts wederrechtelijke en illegale daarop gevolgde uit kracht van dezelve exclusie gedane of nog te doene , en dus even nulle demarches , zich ten vollen gejustificeerd achten , ten aanzien van hunne gedane

):(388):(

Protestatie, als zijnde het eenige paraat en gebruikelijk middel om, tevens zich onverantwoordelijk te stellen, en zoo wel de posfessie als het recht te maintineeren.

(Onder stond)

Rotterdam den 2. Januarij 1786.

(Waren geteekend)

Adrianus Havart.

F. de Mirell.

(Onder stond)

Accordeert met deszelfs

Origineel.

(Lager stond)

Bij mij als Secretaris.

(Geteekend)

J. van Zuijlen van Nyevelt.

* *
*

Litt.

Litt. A. **EXTRACT**, uit de *Resol-*
tiën van de Vroedschap der
Stad Rotterdam, genomen
op

Den 12. September 1506.

Op dees tijd gestemmet ende geslooten Een-
drachtelijk, dat men Sinto Sebastiaans-Schutters
geven zal 's jaars elk Schutter, een Rijns gulde,
ende de Visfcherije van de Nieuwe Vest, des zoo
zullen zij gehouden wezen, elk Schutter te heb-
ben een Stale Boech, ende een omme gaande Tuijch,
tusfchen dit ende Kersavond.

Den 12. Julij 1510.

Is gestemmet met die meeste stemmen, dat die
Handboech-Schutters, hebben zullen die plaatse
daar die ouwe Raeme placht te staan.

Den 7. Februarij 1511.

Is gestemmet met die meeste stemmen, dat men

Bb 3

bin-

binnen den Stede zetten zal, *Vier Schutterijen*,
de Voetboech, de *Handboech*, een *Hoeckbus-Schut-*
terije, ende een *Clover-Schutterije*.

(Onder stond)

Accordeert met de voorz.

Resolutien.

Bij mij als Secretaris.

(Was geteckend)

J. van Zuijlen van
Nijevelt,

* * *

Litt. B. **EXTRACT**, uit de *Reso-*
lutien van de Vroedschap der
Stad Rotterdam, genomen
op

Den 3. Februarij 1536.

Nogh gestemt mette meeste stemmen, dat men die *drie* Schutterijen verlaten zal, en in bekwame tijden als het den Burgemeesteren metten Gerechten goeddunken zal, *twee* uit te *drie* maken zal, en men zal die Schutterijen vrijen van der Stede wegen, en die Gaegie aan der Stede houden, ter tijd toe, dat se geëijst zijn, en dan zal men hen een Gaegie toeschikken, bij goeddunken van de Heeren van de Weth, ende zijn dezelve verlaeten van het Kiesen van de Hoofdmannen, en verstoren en vervallen Schutters die bij den Gerechte altijd geordonneert zullen worden,

Litt. C. *Den 3. Januarij 1537.*

Gestemt dat men de Schutterijen haar Wedden

Bb 4

op

opzeggen zal, mits dat men elken Schutter geven zal jaarlijks een Carolij Gulden, en dat de Burgemeesters metter furplus brengen zullen die Dophe en 't eijnde dier tijde 't vqortz. furplus beleggen zullen tot Gefchut of anderzins distribueeren zoo oorbaarlijkſte weſen zal, tot lichteniſſe en vriendschappe en wélvaart der Stede.

Litt. C. *Den 29. April 1537.*

Gefemt eendrachtelijke, dat zoo wie in de Weth komen, zullen weſen, die zullen binnen veertien dagen de Schutterijen vernieuwen.

Litt. C. *Den anderen dag in Meije 1537.*

Op deze tijd is overgedragen dat men de Schutterijen verlaten zal, en twee daar uit maken, elk van LXXX. Perſoonen.

Waar of Sint Joris-Schutters gebruiken zullen de Cloemer.

Die Schutters van Sinte Sebastiaan, zullen gebruiken die Hoeckbosch.

Litt. D. *Den 19. Januarij 1549.*

Gefemmet met de meeste ſtemmen, dat men
fal

fel ordonneren Hondert Perſoonen tot Schutters,
met halve Haecken.

(Onder ſtand.)

Accordeert met de voorſz.
Reſolutionen.

Bij mij als Secretaris.

(Was geteekend)

*J. van Zuijlen van
Nijevelt.*

Litt. E.

EXTRACT, uit de Resolutien van de Vroedschap der Stad Rotterdam, genomen op

Den 24. Januarij 1557.

Voorts gestemmet dat die Burgermeesters en Wethouders, zullen onder hen met den Officier, inaken zeker Ordonnantie pœnael, dat die Schutters 's nagts wakende, niet en zullen mogen op te Wacht te drinken, ofte dronken daar op komen, noch ook omme gaande aan Huizen kloppen, 't zij eerlijk of oneerlijk, ende daar inne gaan, om cenige insolentien ofte onbehoorlijkheid te plegen, ten ware zij Onraad en vernamen, ende dat zullen zij gehouden wesen den Hoofdman aan te brengen, die daar inne zal alsdan doen als hem belast is.

Nogh geordonneerd, dat elcke Schutterije zal worden geaugmenteert, bij advis van de Burgermeesters alleen, ende niemand anders tot vijftig toe, ende dat van den aldaar bekwaamsten ende geschiksten, die daertoe kunnen gevonden zal, ende zullen van nu voorts aangesteld worden in elke

elke Schutterije, zesfe Hoofdmans, die haar leeyen langh zullen worden geperpetueert, daar die Burgemeesters 't zeggen af hebben zullen als boven, ende zal elcke Schutter na den ouden haercomen, hebben jaarlijks een Carolus Gulden.

Litt. F.

Den 7. Meij 1557.

Gestemmet dat men de Schutterije van Sint Sebastiaan, voor dees tijd zal bevrijen ter somme toe van 44. Carolus Guldens 18. Stuivers, alsoo dezelve overmits fware costen van Reparationen ende anders, ook dezelve Schutterije, *als nu geaugmenteert is van vijftig Persoonen*, ten achteren is, ende indien zij namaals weder ten achteren komen, zullen 't zelfde uit haar eige Goedt betalen, volgens haar Request.

(Onder stond)

Accordeert met de voorfz.

Resolutien.

Bij mij als Secretaris.

(Was geteekend)

*J. van Zuijlen van
Nijeveldt.*

* * *

Litt.

Litt. G.

EXTRACT uit de Resolutien van de Vroedschap der Stad Rotterdam, genomen op

Den 29. Augustus 1576.

Op te Requeste bij de Hoofdmans, van de Schutterije geprefenteert, nopende het onderhoud van een goede Wachte: Is gestemt, dat de voorsz. Hoofdmans tot behoeven ende onderhoud van een goede Wachte, — Provoost ende zijne Dienaars, mitsgaders Sloteldrager en Trommelslagers; ende is de voorsz. Schutterije gecon- fenteert het Pontgeld, ende hetzelfde beginnende te ontfangen, van agt dagen na Allerheijligen, eerstkomende, mits dat sij daar mede de voorsz. Prov. oosten, zijne Dienaars, Trommelslagers ende Wachtmeesters of Sloteldrager zullen betalen; ende ook de extraordinaris ende andere kosten die de Schutterije doende zijn, zoo wel in het Bier dat zij jaarlijks op hare Feesten genieten als anderzints, mitsgaders de Imposten ende Accijnfen van

van dien , behoudelijk nogtans dat hetzelfde Pond-
geld , bij de Magistraten dezer Stede zal worden
verhuurt , als naar oude herkomen.

(Onder stond)

Accordeert met de voorsz.
Resolutien.

Bij mij als Secretaris.

(Was geteekend)

*J. van Zuijlen van
Nijevelt.*

Litt. H.

EXTRACT uit de Resolutien van de Vroedschap der Stad Rotterdam, genomen op

Den 13. Julij 1579.

Is geresolveerd dat die Capiteinen dezer Stede van nu voortaan de loofse van haare Wachte fullen halen, uit monde van den Burgermeesteren dezer Stede, item dat dezelve Burgemeesteren zulks zij 't hen overdragen fullen, sal geeven de loofse ende andere de Slotel bewaarende.

Litt. H:

Den 22. Julij 1579.

Mijn Heeren Vroedschappen persisteren, bij naar luider voorgaande Resolutie, nopende de loofse gedaan, ende dat dienvolgende de Hoofdmans van de Schutterije dezer Stede, alle avond dezelve loofse halen zullen, tot mijn Heeren de Burgemeesters dezer Stede.

Ende beröerende de wagte bij de Burgemeesteren

ren in de poorte gesteld, zullen aldaar blijven den tijd van agt of tien dagen, ende soo verre binnen denzelven tijd, ofte ook daar naar eenige faulte in dezelve wagtens bevonden werd, sal men dezelve van haare Officie deporteren ende ook corrigeren naar gelegenheid der saken.

Item dat men dezelve wagte nu sijnde ofte na maals wefende, bij advijs van de Burgemeesteren ende Capitainen in andere poorten sal schicken naar gelegenheid der saken, ende ten meesten diensten ende verskerdheid dezer Stede.

Item zoo wanneer iemande bij de Wagte sal werden geapprehendeert, ter oorzake van eenige delicte, faulten of abuïsen, meriterende gevangenis, zullen de Hoofdmans ofte andere, van de Wachte alfulcke Gevangens, bij advijs van de Burgemeesteren, stellen in Stads Gevangenis, ende haarluider aanklagte van de delicte, faulten of abuïsen op 's anderen daags mijn Heeren den Burgemeesteren aandienen, omme voorts daarna in der zake gedaan te worden na behooren.

Litt. I. Den 13. Januarij 1580.

Op 't aangeven van den Capiteinen van de Schutterijen dezer Stede, verzoekende te hebben een Provoost of Executeur tot inninge van de boeten onder den Schutters vallende, hebben de voorz.

Vroed-

Vroedschappen verstaan, dat men dezelve Capiteinen aansleggen sal, dat zijluiden daartoe ommerkelijke redenen niet en kunnen verstaani, maar omme de voorz. Capiteinen te verskeren, dat int 't executeeren ende innen van de voorz. Boeten geen swarigheid en sal wesen, dat de Burgemeesters en elken Capitein gewaakt hebbende, alle dagen door haren Bode of Kamerbewaarder sullen af eischen overleveringe van de namen van de geenen die in Boeten vervallen sijn, ende hen sterk maken dat ingevalle dezelve den Capiteinen drie dagen daar naar geen contentement en doen, dat sij de Boeten voor den dag zullen doen executeren ende in handen van de voorschreve Capiteinen leveren.

Litt. I. Den 10. April 1580.

Op te Requeste bij de Hoofdmans van de Schuttersijen, den Vroedschappen dezer Stede gepresenteert, nopende het houden van de flappe en zeer kleine Wachte; mitsgaders 't executeeren van de Boeten der onwillige Wachters, waarover sij verfoekende zijn, dat een gequalificeert Perfoon, tot Executeur soude werden gestelt, of sulke andere beter middel geordonneert, als mijn Heeren bevinden zouden te behooren, zijn gecommiteert, *Pieter Granse, Jan Verboon* ende *Pieter Claasz. van der Horst*, die mette voorschreven Capiteinen

nen maken sullen, ten einde voorschreven seker Concept, ende 't selve mijn Heeren Vroedschap-
pen vertoont sijnde, daarin geordonneert ende ge-
daan te werden, naar behooren.

Alfoo *Kers Pietersz*, Doelknegt van Sint Joris-
Doele, niet bekwaam is omme dezelve langer te
bedienen, zoo werd hij bij deesse daar af ontsla-
gen, ende is mette meeste stemmen in sijne plaat-
se gestelt, *Vincent Claasz. Coppert*.

(Onder stond)

Accordeert met de voorz.

Resolutien.

(Lager stond)

Bij mij als Secretaris.

(Was geteekend)

J. van Zuylen van

Nyevelt

Litt. K. **EXTRACT** uit de *Resolutien van de Vroedschap der Stad Rotterdam, genomen op*

Den 19. October 1587.

Op huijden is bij Gecommitteerden dezer Stede, in de Vergaderinge van de Staten geweest zijnde; den voornoemde Vroedschappen voorgedragen de swarigheid ofte moeiterije, binnen der Seede van *Leijden* onlangs gerezen, ende omme alfulke of diergelijke inconvenienten binnen dezer Stede te verhoeden ende voorkomen, is bij de voorschreven Vroedschappen geresolveert ende besloten dat zekere Personen zullen werden gecommiteert, beneffens den Capitein van de Schutterije dezer Stede, die de Cedulle of Rolle van de Schutterije zullen visiteren, mede ook de Rolle van de Buurt-Wachte, omme de onbekwame Personen daar uit te stellen, ende weder in te voeren, alfulke Personen, als zij uit de Rolle van de Buurt-Wachten tot Schutteren bekwaam zullen vinden, item, dat de Schutteren, wiens Wachte sal wezen, gehouden zullen zijn voortaan alle nagten zelve persoonlijk te waken, sonder iemand anders in hare plaatse te mogen stellen, dan bij ziekte of absentie uit den Stede.

Dat voorts tot beter onderhoud ende versektheid derzelver Wachte, van nu voortaan van de
Hee-

Heeren Vroedſchappen, alle nagten op 't Stad-
huis dezer Stede, beneffens den Schutteren zul-
len waken, twee van dezelve Vroedſchappen voor
't eerſte, ende foo lange Burgemeesteren dezer
Stede zulks noodig achten fullen, maar daar
naar, ende wanneer Burgemeesteren oirbaar dun-
ken ſal, foo ſal alleenlijk een uit de voorchree-
ven Vroedſchappen, de voorchreeven Wachte
waarnemen, ende verſtaan de voornoemde Vroed-
ſchappen dat van de voorchreeven Wachte vrij
fullen wezen, de geenen die, overmits hare im-
potentië ende ouderdom, tot deſelve Wachte on-
bekwaam zijn, namentlijk *Hubert Sloot*; *Sebasti-
aan Robbertz. Bijlewerf*, *Dorrenboom*, *du Bije*;
Beijer, *Spronk*, mitsgaders die in commiſſie bui-
ten dezer Stede fullen vacceeren, zoo lange zij in
dezelve commiſſie buiten dezer Stede fullen we-
ſen, ende dan de voorchreve Schutterije te hel-
pen augmenteeren, redreſſeeren ende vermeerde-
ren, ſulx de gelegentheir van dien ſal vereiſchen;
ſijn beneffens de Capiteinen gecommitteert *Pieter
Franſe*, *Eſaias de Lindt*, ende *Reijer Arents-
zoone*

(Onder ſtond)

Accordeert met de voorſz. Reſolution.

(Lager ſtond)

Bij mij als Secretaris.

(Was geteekend)

J. van Zuylen van Nyerelt

Cc 2

Litt;

Litt. L.

EXTRACT uit de *Resolutien van de Vroedschap der Stad Rotterdam*, genomen op

Den 23. Januarij 1617.

Eindelijk is goedgevonden ende geresolveert, dat om de Wachte in beter ordre te brengen, Burgemeesteren, Schepenen ende Vroedschappen dezer Stede, mitsgaders ook eenige Oud-Schepenen uit 't Corpus dezer Stede, samen tot 30. of 31. in getalle, bij beurte alle nagten bij provisie zullen waken, ende over de Wachte presideeren, nemende elk een tot adjunct bij henluiden iemand van de suppoosten.

(Onder stond)

Accordeert met de voorsz.

Resolutien.

(Lager stond)

Bij mij als Secretaris.

(Was geteekend)

J. van Zuylen van Nyevelt.

Litt;

Litt. M. **EXTRACT** uit de *Resolutien*
van de *Vroedschap der Stad*
Rotterdam, genomen op

Den 15. Meij 1617.

En zijn Burgemeesteren, twee uit de Schepenen, bij het Collegie daartoe te deputeeren, mitsgaders uit de Vroedschappen, *Walenburg*, *Carre*, *Nobel* en *Hartigsvelt*, gecommitteert ende geauthoriseert, omme tot verseekertheid deeser Stede, en van de Bondgenooten, des noods zijnde, te stellen, alzulke ordre, als sij dienstig en geraden zullen vinden, ende dat sij tot dien einde zullen resumeeren ende arresteeren, de Ordonnantie op het stuk van de Wachte, Maandgelden, ende van de Dag- en Nachtwakers, in Gage van de Stad zijnde, ende het getal derselve mogen vermeerderen ofte veranderen, ende voorts in al het geene voorschreven is, met den aankleeven van dien, doen, ende resolveeren, als den nood ende dienste van de Stede vereischen zal.

(Onder ston d)

Accordeert met de voorsz. Resolutien.

(Lager ston d)

Bij mij als Secretaris.

(Was geteckend)

J. van Zuylen van Nyevelt.

C c 3

Litt.

Litt. N. **EXTRACT** uit de *Resolutie*
van de *Vroedschap der Stad*
Rotterdam, genomen op

Den 9. October 1617.

In deliberatie gelegd zijnde, het stuk van asfuerantie ende conservatie aan de Regeeringe deser Stede, mitsgaders de middelen om alle populaire factien bequamenlijk te weeren, is als nog eendrachtelijk bij alle de Vroedschappen gelaudeerd ende geapprobcert, de reformatie van de Schutters ende hare Wachte, bij de Gedeputeerden daar toe gecommiteert, gedaan, ende ook verstaan, hoognoodig te zijn de goede hand daar aan te houden, gelijk mede eenstemmig goedgevonden is, dat men de Waardgelders, jegenswoordig in ordre zijnde, en de daar van dese Stad, van oude tijden omme deselve tot defensie deser Stede, in de soulagement van de Burgerije te gebruiken, altijd in posfessie zijn geweest, gelijk ook andere Steden zijn doende, te continueeren, ende ons daar af bij geene middelen ofte inductie van anderen te laten deposfesseeren, alsoo derselver dienst dese Stad, tot haare gerustheid ende conservatie van haar oude Gerechtigheden, seer dienstig geacht werd, ende hebben Burgemeesteren verstaan, ende verklaart dese Resolutie gehouden te moeten werden secreet.

Zijn

Zijn ook de oude Gedeputeerden, op het redres van de Wacht, gelast te letten, of 'er eenig nader middel van verseekeringe deser Stede soude mogen zijn, en die te raamen, een bequame voet om met onse nabuurige Steden goede Correspondentie te mogen houden, ook letten op de sake van de Franfche Compagnie, binnen deser Stede logeerende, ende soo deselve eenig ander middel daartoe vinden, deselve te werk te stellen na haarluider discretie ende exigentie van sake, Burgemeesteren verstaan dese Resolutie secreet gehouden te moeten werden.

Naar dat in deese Vergadering versogt waren te komen, de Heeren Schepenen deser Stede, omme op de navolgende saake te helpen delibereeren ende deselve al t'samen waren gecompareert, uitgesondert *Pesfer* en *de Loo*, &c.

Zoo is bij Bailliuw, Burgemeesteren ende Schepenen voorgeleefen, de respective Eede, bij de Capiteinen ende Schutters, de Capitein van de Waardgelders, ende Waardgelders gedaan, van woorde te woorde, alhier gesteld.

E E D T *van de Capiteinen,*
van de Schutters.

Dat sweert gij, dat gij zult wesen Capitein, van de Schutters ende Burgeren deser Stede: Dat gij de Heeren Staaten van Holland ende West-Vriesland, als hoog-

ste Overheid van deselve Lande, ende voorts den Burgemeesteren ende Regeerders deser Stede, zult wezen gehouw ende getrouw.

Dat gij de Gerechtigheden deser Stede, ende de Authoriteit van de Magistraaten, zult voorstaan. Dat gij alle overlast, geweld, datelijkheid ende ongehoorzaamheid, onder wat prætext deselve soude mogen geschieden, zult helpen weeren:

Dat gij de Burgemeesteren deser Stede, zult obediëren in het geene sij U beveelen zullen: Dat gij met U Officiers ende Bevelhebberen zult houden goede Wachte: Dat gij U persoonelijk op de Wacht ende Ronde vinden zult, om de voorsz. Wachte te bezoeken ende wel te doen houden: Dat gij met eenige Schutters zult compossen, ofte dissimuleeren bij Uitkoope ofte andersints, om hen van de Wachte te absenteeren, ende de Ordonnantie op de Wachte ende Schutterije, gemaakt ende nog te maaken, getrouwelijk zult onderhouden ende doen onderhouden;

De Contraventeurs, zonder eenige gunste ofte dissimulatie afnemen, ende doen afneemen, de pene daar toe gesteld, ende voorts alles doen ende laten, dat een goed ende getrouw Capitein schuldig is, ende behoort te doen ende te laten, *Soo waarlijk, &c.*

E E D T

E E D T, *van de Schutters.*

Dat ſweert gij, dat gij Schutter weſen zult deſer Stede: Dat gij de Heeren Staa- ten van Holland ende West- Vriesland, als hoogſte Overheid van deſelve Landen, ende voorts Burgemeesteren ende Regeerders deſer Stede, zult weſen gehouw ende getrouw;

Dat gij alle overlaſt, geweld, datelijck- heid ende ongehoorſaamheid, onder wat prætext deſelve ſoude mogen geſchieden, zult helpen weeren, Dat gij de Gerechtig- heden deſer Stede, en de Authoriteit van de Magiſtraaten zult voorſtaan;

Dat gij de Burgemeesteren deſer Stede, Uwe Capitein ende ſijne Bevelhebberen zult obediëren, in het geene ſij U beveelen zullen.

Dat gij de Ordonnantie op het ſtuk van de Wacht, gemaakt ende nog te maaken, onderhouden zult, en dat gij voorts alles doen ende laten zult, dat een goed ende getrouw Schutter ſchuldig is, te doen ende te laten; *So waarlijk, &c.*

E E D T, *van de Capitein van de
Waardgelders ofte Soldaten,
in dienſt deſer Stede weſende.*

Dat ſweert gij, dat gij zult weſen Ca- pitein van een Compagnie Soldaten, aan-

genoomen ten dienste van het Land ende deser Stede: Dat gij de Burgemeesteren ende Regeerders deser Stede, zult wesen gehouw ende getrouw, dat gij de Authoriteit van de Magistraaten deser Stede zult voorstaan, ende alle overlast, geweld, datelijckheid ende ongehoorsaamheid, onder wat prætext deselve soude mogen geschieden, zult helpen weeren.

Dat gij de Burgemeesteren deser Stede, zult obediëren in het geene sij U beveelen zullen: Dat gij uw Persoonelijk op de Wachte ende Ronde vinden zult, om de voorz. Wachte te bezoeken, ende wel te onderhouden, dat gij de Ordonnantie op de Wachte gemaakt ofte nog te maaken, getrouwelijk zult onderhouden ende doen onderhouden; ende voorts alles doen ende laten zult, dat een goed ende getrouw Capitein in dienste ende Gagie deser Stede, schuldig is te doen en te laten, *Soo waarlijk, &c.*

EEDT, *van de Waardgelden
ofte Soldaten, in Steden
dienste zijnde.*

Dat sweert gij, dat gij dese Stede van Rotterdam zult wesen gehouw ende getrouw: Dat gij de Heeren Burgemeesteren de-

deſer Stede, in het geene ſij U gebieden zullen, gehoorsaam ende onderdanig weſen zult, ende ſoo gij verneemt, dat iemand ſuſpect van verraderije, dieverije ofte andere ſaaken, deſer Stede aangaande, door de Poorten paſſeerde, dat gij het ſelve Burgemeesteren te kennen geeven zult.

Dat gij geen Soldaten bij Compagnie ofte Trouppen van buiten komende, het zij om binnen der Stede te blijven, ofte daar door te paſſeeren, binnen de Poorte zult laaten komen, voor en aleer haare Patenten aan Burgemeesteren vertoond, ende het inkomen bij deſeive geconſenteerd zal zijn: Dat gij den Officier deſer Stede, tot allen tijde, des verſogt zijnde, zult aſſiſteeren, ende voorts alles doen ende laten zult, dat een goed ende getrouw Soldaat, zijnde in dienſte deſer Stede, ſchuldig ende gehouden is te doen ende te laaten; *Soo waarlijk, &c.*

Ende naar dat daarop behoorlijk is gelet ende deſelve rijpelijk geëxamineert, zijn deſelve Eeden als wel geſield, gelaudeert bij eendrachtige ſtemmen.

(Onder ſtond)

Accordeert met de voorſz. Reſolutie.

(Lager ſtond)

Bij mij als Secretaris.

(Was geteekend)

J. van Zuylen van Nyeralt.

Litt.

Litt. O. **EXTRACT** *uit de Resolutien
van de Vroedschap der Stad
Rotterdam, genomen op*

Den 15. November 1618.

Naar dat het volle Collegie van Schepenen in de Kamer van Vroedschappen ware verschenen, is, na gedaane omvraag, met meerderheid van Stemmen verstaan, dat men met den eersten sal procederen, tot electie van *twaaif* Stads-Capiteinen, in plaats van *deses*; ende zijnde daartoe met den aankleven van dien, uit de Vroedschappen neffens het Collegie van de Weth gecommiteert *Dullaert* ende *van Wielick*.

Den 30. December 1619.

Item dat de *twaaif* Capiteinen' van de Schuttenrijse deser Stede, wederom zullen werde vermindert tot *ses*; ende generale reformatie gedaan in het stuk van de Wachte, ende die onwillig zijn, op redelijk maandgeld gesteld, daartoe nevens de Heer Schout, Burgemeesteren en Schepenen, gecommiteerd zijn.

(Onder stond)

Accordeert met de voorsz. Resolutie,

(Lager stond)

Bij mij als Secretaris.

(Geteekend)

J. van Zuylen van Nyevelt,

Litt.

Litt. P.

EXTRACT uit de Reso-
lutien van de Vroedschap
der Stad Rotterdam, ge-
nomen op

Den 11. Junij 1622.

En voorts in deliberatie geleid zijnde , wat men in het toekomende sal dienen te doen , om gelijk misverstand te voorkomen , en de Stad te subleveren van voorfz. onkosten , is voorgeslagen de Capiteinen te verminderen van ses op vier , en dat men se alle of het meerendeel van dien uit de Vroedschap sêu kiezen.

(Onder stond)

Accordeert met de voorfz.
Resolutie.

(Lager stond)

Bij mij als Secretaris.

(Geteekend)

*J. van Zuylen van
Nyevelt.*

Litt.

Litt. Q. EXTRACT *uit de Reso-*
lutien van de Vroedschap
der Stad Rotterdam, ge-
nomen op

Den 26. Junij 1651.

Op occasie , dat de Brandmeesters verfoeken van het Maandgeld ontslagen te zijn, en op de confideratie of deselve in de Wacht zullen worden getrokken.

Ende voorts of niet behoort te werden gebefo-
 gneert op het afschaffen van de Maandgelden en
 op het heele stuk van de Wachten het vergrooten
 van de Wacht ende van de Burgerije, soo zijn
 daartoe gecommitteert de Heeren *Couwenhoven ,*
van Berckel, Hartman ende van Bergen.

Litt. R. *Den 16. Februarij 1652.*

Gebefoigneert zijnde bij Heeren Burgemeest-
 ren en Gecommitteerden van de Vroedschap, op
 den inhoude van de Resolutie van 26. Junij laats-
 leeden, beroerende het stuk van verbetering van
 de Wacht en de vergrooting van Burgerije &c. soo
 is

is bij de voorz. Heeren geoordeeld, dat de verandering van het heele stuk van Wacht en de Burgerije geheel noodzakelijk is, — dat het stuk van de Wacht zal dienen te werden geredresseert en de Compagnien van Burgerije vermeerdert, ende diensvolgens de Ordonnantie van de Wacht gecorrigeert, ende gemeikt daar uit zal moeten volgen, dat daar door de Maandgelden in hun reguard van veele Perfoonen, die in de Wacht zouden werden getrokken, soude komen te cesfeeren, soo hebben de voorz. Heeren daar tegen geconfidereerd, dat wederom in het reguard van anderen die op Maandgeld staan, en noodzakelijk buiten de Wacht zullen moeten blijven, merkelyk sal kunnen worden vergroot ende geaugmenteert, ende ingevalle de Heeren van de Vroedschap, het geen voorz. is souden goedvinden, dat de Burgemeesteren en de voorz. Gecommitteerdens souden zija geauthoriseert om op de mode en de maniere, van voorz. verandering, verbetering en vermeerdering van Wachte en de Burgerije met de Heeren Schepenen deser Stad te befoigneeren, en daarop een sekeren voet te arresteeren, waarop zijnde gedelibereert, soo is daarop verstaan ende geresolveert, dat de Heeren Burgemeesteren en de voorz. Gecommitteerdens *absolutelyk* zija geauthoriseert op het voorz. heele stuk te befoigneeren met de Heeren Schepenen, ende dat de ordre bij deselve conjunctum te beramen sal gaan ende gestelt

stelt werden op de naam van Bailliuw , Burgemeesteren en Schepenen , met advis van de Vroedschap.

Litt. S.

Den 16. Julij 1652.

In de voorsz. Vergadering in ernstige confideratie genomen zijnde het vergooten ende versterken van de Burgerije ende goede ordre te stellen op het stuk van de Wachte , omme te konnen dienen in alle voorvallende gelegentheden tot versekering ende ruste deser Stede , soo is verstaen en geresolveert , dat sonder onderscheid alle Manspersonen , Inwoonders deser Stede die boven de XX en beneden de LX jaren oud , en zulks mede de Advocaten en Doctoren in de Medicijnen , in de Wacht zullen worden getrokken , en dat over de Wacht deser Stede een bekwaam en gequalificeert Persoon , die respect heeft , ingeboren Burger deser Stede , als Major sal worden gesteld , en werd den dag om een foodanig Major te kiezen , gestelt op Maandag toekomende , gelijk mede verstaen en geresolveert is , dat ten selven dagen mede zal worden geprocedeert , tot verkiesinge van twee Collonels , uit de Vergadering deser Stede.

Litt. T.

Den 12. Augustus 1652.

Getreden zijnde tot electie van twee Collonels ,
zija

zijn daartoe gekozen , de Heeren *Hartman en Visch*.

Eerftelijk , bij de Heeren Burgemeesteren in propositie gebragt zijnde , alvorens te procedeeën tot het maken van twee Collonels , uit kragte van de Refolutie van den 6. defer maand , wat functie de Collonels zullen hebben , waar inne haare Bedieninge soude beftaan , ende hoe lange defelve fouden dienen , is na deliberatie goedgevonden en verftaan , dat de Collonels zullen worden geauthorifeert , omme de Krijgsraad te convoceeren met kennisfe van de Heeren Burgemeesteren ende aldaar ordinaris te prefideeren , ten ware de Heeren Burgemeesteren , ofte iemand van *defelve* geliefde in de Krijgsraad te compareeren , omme aldaar iets te proponeeren , (het welk Haar Ed. altoos zullen vermogen te doen ,) als wanneer defelvige zullen prefideeren , en dat d'felvige zullen vermogen te ordonneeren , de Wachten na der gelegenheid bij verdubbeling ende anders , als mede die te vifiteeren ende de Ronde doen , naar behooren , ende wijders dat defelve functie fal duuren , voor den tijd van twee jaren , doch dat de eerfte twee Collonellen , zullen dienen tot den 7. Meij 1655. toe , ende dat de gemelde Collonellen op den 7. Meij , als haare Bedieninge fal zijn geexpireert , telkens zullen werden verandert ofte gecontinueert.

Litt. U.

Den 22. Februarij 1654.

Geconfidereert zijnde, dat de Heer *Virulij*, als Gaarder van het Maandgeld, jaarlijks eenig merkelyk overschot heeft, boven het geen hij daar uit is betalende, ende gedelibereerd of de Vergadering soude goedvinden, dat het subsidie van Capiteinen van de Burgerije, bejragende *f* 1500. 'sjaars, mitsgaders de Gagie van den Major op hem soude kunnen worden geasigneert, soo is hetselve alsoo goedgevonden, en dat beide dese Parthijen daarop zullen worden geaffecteert.

(Onder stond)

Accordeert met de voorz.

Resolutie.

(Lager stond)

Bij mij Secretaris.

(Was geteekend)

*J. van Zuylen van
Nyevelt.*

Litt.

RAPPORTEN, over het
Redres der Schutterij, ter vol-
doening aan de Resolutie com-
missioriaal van de Gecombineer-
de Vergadering, in dato 4.
Meij 1785., in dezelve Ge-
combineerde Vergadering, in-
gebragt den 13. December
1785.

De Heeren van Halteren, Vischer, Postij Turcq, Baelde, Gevers en Vingerhoedt, uitmakende de Meerderheid der Gecommitteerden tot het Redres der Schutterij binnen deze Stad, hebben, ingevolge en ter voldoening van de Resolutie Commissioriaal dezer Vergadering, in dato 4. Meij laatstleden, tot Vergadering gerapporteerd.

Dat zij Heeren Gecommitteerden met alle mogelijke attentie hebben geëxamineerd:

Het Request van Gecommitteerden van een aantal Schutteren, der respect Burger-Compagnien, aan deze Gecombineerde Vergadering, op den 17. December 1784. gepresenteerd. ———

Het Concept-Plan van provisioneele Verbetering der Schutterij; benevens

De Concept-Ampliatie van de Ordonnantie op de Burgerwacht, welke op den 30. December 1784. ter Vergadering zijn geëxhibeerd. —

De Memorie van gebreken, en het Ontwerp van een verbeterd Plan der Schutterij hier ter Stede, door bovengemelde Gecommitteerden van een aantal Schutteren geformeerd en ter deze Vergadering op den 11. Februarij 1785. ingediend, en den 15. daaraanvolgende gelezen. —

Het Request, door Gecommitteerden uit het ge-
wezen Vrij-Corps met de daaraan geannexeerde
Bijlagen, ter dezer Vergadering op den 4. Maart
laatsleden geprefenteerd en overgegeven —

Het Request, door Gecommitteerden uit de ge-
zamentlijke Tekenaars van het Request op den
15. Julij 1784, aan Hun Ed, Gr. Mog. geprefen-
teerd, op den 17. Maart 1785. ter dezer Verga-
dering ingediend. —

De Confideratien van Collonellen en Capitei-
nen der Schutterij dezer Stad, met twee Bijlagen
aan deze Vergadering op den 13. April 1785. ge-
fuppéditeerd. —

Alsmede 12. Qualificatien van de Schutterij uit
de respective Burger-Compagnien op hunne Ge-
committeerden, op den 28. April 1785, ter dezer
Vergadering geëxhibeerd.

Alle welke Stukken aan Hun Heeren Gecom-
mitteerden, bij bovengemelde Resolutie, zijn ter
hand gesteld, met verzoek omme dezelyen te exa-
mi-

mineeren en deze Vergadering te dienen van der-
zelve confideratien en advis.

Noodig hebben geoordeeld, de bovengemelde
Memorie van gebreken en het Ontwerp van een
verbeterd Plan der Schutterij, door Gecommitteer-
den van een aantal Schutteren, op den 11. Fe-
bruarij 1785. ter Gecomcombineerde Vergadering in-
geleverd, te stellen in handen van den Grooten
Krijgsraad der Schutterij dezer Stad, ten einde
Hun Heeren Gecommitteerden tot het Befogne,
concerneerende het redres der Schutterij, ten spoe-
digften te dienen van deszelfs confideratien en
advis;

Dat, zulks gefchied zijnde op den 9. Meij de-
zes jaars, aan Hun Heeren Gecommitteerden op
den 6. Julij daar aanvolgende, is ter hand gefield
een Extract uit het Register der Resolutien van
den Grooten Krijgsraad, inhoudende deszelfs con-
fideratien en advis.

Dan, dat uit het hoofd en flot van gemelde Ex-
tract gebleeken zijnde, dat van de 28. Leden,
welke de Vergadering van den Grooten Krijgsraad
hadden gecompofeerd, *Vijf* Leden zich van het
mede ftemmen hadden geëxufeerd, *Twee* de ge-
arresteerde confideratien en advis hadden aange-
zien; en *Acht* van een contrarie gevoelen waren
geweest; en dat gevolgeijk gemelde confideratien
en advis flegts behelsden het fentiment en de ge-
voelen van 13. Leden, (van welke naderhand ge-
ble-

bleken is, dat nog *Twee* niet gestemd hebben.) zij Heeren Gecommitteerden vermeend hadden ten verzoocke van de dissentieerende Leden van voorz. Grooten Krijgsraad, met het entameeren en voortzetten der befoignes over dit gewigtig stuk te moeten supersedeeren, tot dat dezelve mede hunne consideratien en advis zouden hebben ingeleverd.

Dat de gemelde Consideratien en Advis van de *Acht* dissentieerende Leden, (waarbij de evengemelde *Twee*, welke op den 5. Julij niet mede hadden gestemd, alsmede nog *Vier* anderen, welke den gemelden Krijgsraad niet hebben bijgewoond, zich gevoegd hadden) met zes Bijlagen, kort daarna, en wel op den 15. Julij aan Hun Heeren Gecommitteerden gesuppediteerd, en op den 21. daar aan volgende gekeezen zijnde, 'er een geruimen tijd is verlopen, alvorens dezelve waren afgedrukt, en door ieder van de Leden van het Besoigne nader geëxamineerd; en dat daar door veroorzaakt is, dat de Besoignes over het allezints gewigtig stuk van 't Redres der Schutterij niet eerder, dan op den 7. September laatstleden met eenige vrugt hebben kunnen worden aangevangen.

Dat het aanbelang van de zaak; de volumineusheid der stukken daartoe betrekkelijk, (welke nog vermeerderd is, door eene nadere Memorie van Collonellen en Capiteinen aan de Wethouderschap overgegeven, en wegens dezelve op den 2. November, door den Heer *Ceyers*, aan het Besoigne

gecommuniceerd,) het Examen der Resolutien zoo van het Collegie der Weth als van de Vroedschap dezer Stad, tot de Schutterij betrekkelijk; als mede van de Lijsten der Manschappen, welke in deze Stad gevonden worden; de verdere bezigheden van Hun Heeren Gecommitteerden; en vooral de van den beginnen af aan zich manifesteerende contraria begrippen van eenige Leden van het Befoigne aanleiding gegeven hebben tot vermenigvuldiging der deliberatien, het uitbrengen Rapport, niet dan op gisteren tot conclusie heeft kunnen worden gebracht.

Dat zij Heeren Gecommitteerden onnodig oordeelen bij hetzelfde te deduceeren het nu van het redres der Schutterij, (waar van de noodzakelijkheid ook door die geenen, welke derzelver tegenwoordige Constitutie in het favorabelst licht beschouwen, niet wordt in twijfel getrokken) maar zich verplicht achten bij het suppediteeren van Hunne consideratien en advis, tot voorligting van deze Vergadering kortelijk openteleggen.

- 1ste. De Gebreken, welke zij in de tegenwoordige Schutterij hebben gevonden.
- 2de. De Redresfen, welke in dezelve behoren plaats te hebben.
- 3de. De Middelen, door welke naar Hunne gedagten, die noodzakelijke Redresfen zoude kunnen worden geëffectueerd.

- x. Dat wat belangt het eerste point, aan Hun Heeren Gecommitteerden, onder veelvaldi-ge mindere, zijn voorgekomen de volgende voornome in het coglopende gebreken.
- a. Dat in het lighaam der Schutterij gevonden worden zeer veele Perfoonen daartoe niet behoorlijk gequalificeerd, en daartoe ten eenenmalen ongeschikt. Men bedoelt hiermede de zodanigen, die wegens hunnen lagen stand, slegte opvoeding en gering vermogen geen genoegzaam inzien noch intrest in Stads welvaart hebben; die dus, van den wenk van anderen afhangende, door een blinden of verkeerd bestuurden ijver zeer gevaarlijke Leden zijn van een lighaam, van welks gezonde en onbedorvene zamestelling de rust der Stad afhangt, in een woord het meerendeel der tegenwoordige Rotsgezellen, die zich sedert eenige Jaaren zo merkelyk hebben gefignaleerd.
- b. Dat in tegendeel, onder de fatsoenlijkste Leden, veelen, welke bekwaam en geschikt zijn om Schutterlijke dienften te praeſteeren, als Wacht-Vrijen worden geconfidereerd: bij voorbeeld de Zoonen der Regenten, Leden en Ministers van kleine Collegien &c.
- c. Dat de respective 12. Compagnien thans over 't generaal te ſterk in Manſchappen zijn, om op eene geſchikte wijze te kunnen worden geëxerceerd en beheerd.
- d. Dat

d. Dat de respective Schutters, in de tegenwoordige 12. Compagnien zijn verdeeld, volgens de Wijken, waar in zij woonen; waar uit proflueert:

— Dat ieder nacht het Wijk, waarvan de Schutters waken, geheel en al van weerbaare Manschap is ontbloot; 't welk in cas van brand in zodanig Wijk ten hoogsten nadeelig voor de wakende Schutters zoude kunnen zijn.

== Dat de Compagnien uit hoofde van de verschillende grootte en Volkrijkheid der Wijken, zeer ongelijk zijn in getal van Manschappen.

=== Dat 'er een merkelyk onderscheid tuschen dezelve plaats heeft, in zoo verre, dat sommige Compagnien voor *goede*, sommige voor *slegte* worden gehouden.

=== Dat 'er zoo niet gehee, ten minste halve Compagnien zijn, op welken uit hoofde van de Meerderheid der kwalijk denkenden en handelenden geen het minste betrouwen kan worden gesteld.

Men overweege de Conduites van eenigen derzelven op den 3. en 4. April; het gebeurde op den 10. Julij 1784; en het geen de Magistraat bij deszelfs Be-
richten heeft geposeerd.

e. Dat volgens de tegenwoordige Constitutie

der Schutterij, aan 't hoofd der Compagnien veele Capiteinen zijn geplaatst, welke uit hoofde van andere Ampten of Bedieningen, bij gelegenheid van Brand of Alarm, wanneer hunne praesentie allernoodzakelijkst is, elders moeten vaceeren:

Men bedoeld de Vroedschappen die veeltijds ter Dagvaart gecommitteerd worden.

De Regeerende Schepenen die in cas van Brand of Alarm, in de Weth moeten zijn, &c. &c.

- f. Dat dezelve Capiteinen veeltijds te voren nimmer Leden van de Schutterij geweest zijnde, als ten eenemaale ongeoffend, — aan hunne Mede-Burgers onbekend, — en toevallig aan het hoofd van eene Compagnie geplaatst, niet zeldzaam de liefde en het vertrouwen der respective Schutteren ontbeeren; en daar door gelegenheid geven, tot het verval der Compagnien, waar van zij het Commando bekomen, uit hoofde van eenen anderen post, welke hun van hetzelfde behoorde uittessuiten; En: —
- g. Dat dezelve Capiteinen, welke doorgaands eene Compagnie uit noodzakelijkheid, tegen hunnen wil bekomen, en met tegenzin waargenomen hebben, na een dienst van 4, 5, à 6. Jaaren niet alleen hunne demissie obtineeren, maar ook gewoonlijk een

gedeelte hunner Opper- en Onder-Officieren, fomtijds zelfs eenige Adelborften in hunne demissie doen deelen, een misbruik waardoor de Schutterij van haare beste Manschap na een' te korten dienst beroofd wordt.

2. Dat wat betreft het *tweede* point, het aan Heeren Gecommitteerden is voorgekomen, dat de evengemelde notoire gebreken alle behooren, en ook zeer gevoeglijk kunnen worden geredresseerd:
- a. Door het lighaam der Schutterij te zuiveren, van de heffe des Volks, 't welk zich thans onder dezelve bevindt: als mede van alle Perfoonen, die niet op zich zelven staan; door de geringheid van hun beroep, en hun vermogen te afhankelijk; of door hunne gedeclareerde denk- en handelwijze ongeschikt zijn, om den post van Schutter waarteneemen; en tot dezelve alleen aantemen, de zoodanigen, welken uit hoofde van hunnen stand en vermogen in de welvaart en rust dezer Stad geïnteresseerd, en een volkomen vertrouwen zoo van de Regeering als van de Burgerij waardig zijn.
- b. Door alle fatzoenelijke Liederen, oud tuschen de 18. en 55. Jaaren, binnen deze Stad woonachtig, bekwaam en geschikt om Schutterlijke diensten te præsteeren, in de

Schutterij te trekken; geene willekeurige Vrijdommen te verleenen; maar die welke bij de Ordonnantie, zonder genoegzaame reeden, verleend zijn, voor 't vervolg in te trekken; 't welk te noodzakelijker is, ten einde ten allen tijde uit de fatsoenlijkste Liederen bekwame Officiëren te kunnen vinden.

- c. Door het getal der Compagnien te vermeerderen, en dezelve van 12. tot 24. te brengen; bestaande ieder uit circa 100. man, welke gevoeglijk kunnen worden geëxerceerd en beheerd, en genoegzaam zijn tot het waarneemen van de Wachten.
- b. Door geene bijzondere Wijken aan de respective Compagnien te affecteeren, maar tot Schutters in iedere Compagnie aante nemen *een vierentwintigste gedeelte* der gequalificeerde Burgers uit alle de Wijken;—komende deze verdeeling aan Heeren Gecommitteerden ten uiterste nuttig voor, niet alleen om daar door een nader verband tusschen de respective Schutters, in diverse Wijken wonende, te effectueeren; maar tevens allezints noodzakelijk, om dat door dezelve alle de gebreken onder dit Articel op gegeven worden gecorrigeerd,

— Immers door deze verdeeling wordt ieder nagt elk bijzonder Wijk slegts ontbloot van

een vierentwintigste gedeelte van deszelfs
weerbaare Manschappen, en de daar in 't
huis blijvende drie-vierentwintigste gedeel-
tens zijn genoegzaam, om in cas van
Brand in hetzelfde de nodige assistentie te
bieden,

Door deeze verdeeling worden:

- == Alle de Compagnien egaal van Manschap-
pen.
- == En vervalt het hatelijk onderscheid tus-
schen goede en slechte Compagnien.
- == Daer door zal ook het vertrouwen op alle
de Compagnien kunnen hersteld worden,
nademaal in alle dezelve het gering getal
van kwalijkgezinden, welke 'er onverloop-
telijk in mogte gevonden worden, door
het meerdergetal van allezints vertrouwde
Schutteren zal worden in teugel gehou-
den.

Dat Heeren Gecommitteerden echter niet wil-
len ontveinsen, dat deze verdeeling en inrichting
der Schutterij, waar van de nuttigheid een ieder
moet in het oogloopen, aan eenige oppervlakkige
zwaarigheden schijnt onderhevig te zijn. En wel:

- 1, Dat de Compagnie Schutters, welke ieder
avond de Wacht betrekken moet, door de
geheele Stad verspreid wordende, niet op
de gewone wijze bij trommelslag kan wor-
den geadverteerd,

Dan

Dan deze bedenking is van weinig aanbelang, alzoo de Compagnien eens geformeerd zijnde, ieder Schutter, 't zij door eene gemaakte Rooster, 't zij door den Schutterlijken Almanak kan worden onderrigt, op welke dagen van 't geheele jaar zijn waakbeurt invalt, en de Provoosten en Tambours, ingevolge gemelde Rooster, zulks mede nagaande, ieder dag de Schutters die ter Wacht moeten trekken, mondeling of schriftelijk nader hunne Wacht kunnen aanzeggen; terwijl men ook, op eene nog eenvoudiger en gemaklijker wijze, door het plaatsen van het Nummer der Compagnie, welke dien avond de Wacht moet houden, 't zij aan de Beurs alleen, 't zij op deze en eenige andere der meest gefrequenteerde plaatsen van de Stad, de respectieve Schutters van hunne Waakbeurten zou kunnen onderrigten.

2. Dat de Vaandrighs Quartieren voor veele in andere Wijken wonende Schutters afgelegen zouden zijn,

Dan hier aan zoude almeede zeer gemakkelijk kunnen geremedieerd worden, bij aldien de Stads Beurfe tot eene vaste Versamel- of Parade-Plaats voor alle de Compagnien wierd gesteld, op welke dezelve zouden kunnen vergaderen, — gedurende de Vergadering voor de ongemakken van weêr en wind gedekt, — en tegen alle aandrang van 't Volk beveiligd zijn.

3. Dat

3. Dat de respective Compagnien niet bij trommelflag kunnende omgeslagen worden, en de Schutters die ter Wacht moeten komen, door de geheele Stad verspreid zijnde, 'er in cas van Brand of Alarm, meerder tijd zal verloopē, alvorens de nodige Compagnien behoorlijk in de wapenen kunnen komen, en de plaats alwaar de Brand voorvalt, of eenig Tumult ontstaat, bezetten:

Dan deze zwarigheid kan almeede ligtelijk worden opgelost, door te bepalen:

Dat in cas van Brand of Tumult alle de Wacht doende Schutters uit het Wijk alwaar zulks voorvalt (of schoon tot diversche Compagnien behoorende) bij Trommelflag in dat Wijk te doen, daadelijk bij elkanderen komen, en onder het opzigt van den oudsten daar praesent zijnde Officier de nodige bezetting doen. —

Dat in cas van Brand of Tumult op het eerst gegeven sein van 't kleppen van de groote Kerksklok de Compagnie, geduurende welker Wacht zulks voorvalt, daadelijk ten Stadhuize vergadere. —

En dat boven dien de Drie Compagnien, welke de naastvoorgaande nagten de Wacht gehad hebben, op de Beurs, als eene generale Loopplaats zig verzamelen als een Piquet, 't welke van alles voorzien, immediaat tot versterking van de Hoofd-Wacht, bij Brand, Tumult, of daar het elders

nodig mogte zijn kan worden geemploijeerd en dadelijk subintreert in de plaats van de Vier Compagnien welke thans in geval van klein Alarm moeten opkomen.

Terwijl in cas van generaal Alarm, waarbij de geheele Schutterij moet opkomen, alle de Schutters, schoon door de geheele Stad verspreid, door het luiden van de Stadhuis en groote Kerksklokken, en het rondflaan der Trom door de geheele Stad, even gemakkelijk als tegenwoordig zullen kunnen worden gewaarschouwd, om op de bij de Ordonnantie te fixeeren Loop-Plaatsen te vergaderen.

Dat de verdere hier voren Sub. e, f, g, opgegevene gebreeken almeede noodzakelijk redres behoeven; en wel

e. Dat tot Capiteinen behooren te worden geselecteerd de zoodanigen, welke zich ten allen tijde aan het hoofd hunner Compagnien kunnen plaatsen; en dat gevolgelyk daartoe niet zullen kunnen worden genomineerd, alle zoodanige Regenten, Officianten of Bedienden van hogere en mindere Collegien, welke uit hoofde van hunne Posten of Bedieningen de ordinaire Waakbeurten, niet kunnen waarneemen, of in cas van Brand of Alarm elders moeten vacceeren of gerequireerd kunnen worden.

f. Dat

f. Dat dezelve Capiteinen behooren te worden gekoozen, uit zoodanigen der Fatzoenelijkste en Kundigste Ingezeetenen, welke te vooren eenige Schutterlijke dienften hebben gepræsteerd, en dat aan de Schutters, welke onder hun bevel gesteld worden, eenig aandeel in derzeiver verkiezing zal gegeven worden.

g. Dat voortaan geen Capiteinen, Luitenants Vaandrighs, noch Onder-Officieren zich van den Dienst zullen mogen onttrekken, alvorens den ouderdom van 50. Jaaren te hebben bereikt, ten ware 'er wettige redenen tot eene vroegere demissie exteerden.

Dat wat betreft het 3. *Point* zij Heeren Gecommitteerden geen zwarigheid maken te declareeren, dat (daar de rust en het onderling vertrouwen binnen deze Stad nimmer zal kunnen worden hersteld noch bevestigd, ten zij de Schutterij op zoodanigen respectabelen voet gebragt worde, dat de Regeering op dezelve een volledig vertrouwen kan stellen, en dat de goede Ingezetenen daar in een vaste waarborg voor hunne veiligheid, — de kwaadwilligen een gevreesden teugel vinden) naar Hunne gedagten, in de tegenwoordige tijds omstandigheden, met geene kortduurende en weinig batende palliatieven kan worden genoeg genoomen, maar dat de in het ooglopende gebreken, met tak en wortel uitgeroeid en de Schutterij *uno eodem-*

eademque actu uit derzelver verval hersteld, en op zoodanigen bestendigen voet moet gebragt worden, welke aan de voorgemelde oogmerken volkomen beantwoordt.

Dat zij Heeren Gecommitteerden, de zaak uit dit oogpunt beschouwende, het Concept-Plan van Provisioneele verbetering der Schutterij, als mede de Concept-Ampliatie van de Ordonnantie op de Burgerwacht, ter Gecombineerde Vergadering op den 30. December 1784. geëxhibeerd; de Consideratien van Collonellen en Capiteinen ter gemelde Vergadering op den 13. April 1785. ingegeven; alsmede de Consideratien en het Advīs van de *zoogenaamde* Meerderheid van den Grootten Krijgsraad, op den 6. Julij laatstleden aan Hun Heeren Gecommitteerden gesuppediteerd als onvoldoende moeten afkeuren; wijl daarbij gesupponeerd en geurgeerd wordt, dat het tegenwoordig lighaam der Schutterije bij zijne *Form* en *Constitutie* behoort te worden geconserveerd, en bij de eerstgemelde twee stukken, geenē de minste middelen van redres, om de Gebreken in den grond te genezen, worden aan de hand gegeven. Terwijl zij Heeren Gecommitteerden van begrip zijn, dat de hier voren opgegevene menigvuldige Gebreken, in het tegenwoordige lighaam der Schutterij en derzelver actueele beheering, dus in hare *Form* en *Constitutie* resideerende, die *Form* en *Constitutie* zelveu moet worden aangetast en ge-

gedredesfeerd; en dat het dus volstrekt noodzakelijk is, om de tegenwoordige Schutterij, niet te *abolieren* of te *casfeeren*, als of dezelve misdaan had, maar te *verlaten* of te *disfolveeren*, uit hoofde van de Gebreken in hare *Form* en *Constitutie*; en een nieuwe mingebrekkige, en luisterrijker Schutterij op te rigten.

Dat zij Heeren Gecommitteerden, zich tot de voorz. Disolutie niet bij overijling hebben bepaald, maar zich na een serieuus onderzoek gedrongen vinden, om voor dezelve te adviseeren, nademaal dit middel aan Hun is voorgekomen, niet alleen minder hatelijk dan eenę aftelling van eenigen der tegenwoordige Hoofden, en de remotie van zeer veele ongeschikte Leden der Schutterij, maar ook alleen geschikt en adæquaat, omme de tegenwoordige gebreken *simul & semel* den bodem in te slaan, en *funditus* te extirpeeren; en dat zij in dit Hun gevoelen te meer versterkt zijn door dien noch Collonellen en Capiteinen, bij hunne Consideratien op den 13. April, ter dezer Vergadering ingegeven; noch de Meerderheid van den Grooten Krijgsraad, bij derzelver Consideratien en Advis, op den 6. Julij aan het Besoigne gesuppediteerd; noch de dissentieerende Leden van het Besoigne eenige plaufible redenen hebben bij gebragt, waarom men thans dit middel, 't welk te meermalen binnen deze Stad is geadhibeerd, niet

zoude gebruiken, veelmin, gelijk behoorlijk was, eenige andere middelen voorgeslagen, door welke een prunt, bestendig, en genoegzaam redres der Schutterij zoude kunnen worden geëffectueerd; als hebbende de voorname, ja bijna eenige grond van het *Disfensus* van gemelde Heeren bestaan, in eene verkleefdheid aan het oude gebruik, in een vreeze van misnoegen aan de Burgerij te veroorzaaken, en in een 'akelig denkbeeld van funeste gevolgen, welken uit de meergemelde disolutie en daar door opgevat ongenoegen zouden resulteeren; dan waar aan de Meerderheid van het Besoigne heeft geoordeeld niet te moeten deferreeren, nademaal zij (daar latende de particuliere discoursen in gezelschappen, of publicque plaatzen, gevoerd door dezen of geenen, die door de odieuse naamen van *Casfatie* of *Abolutie* was in het harnas gejaagd, en de daar uit ontleende raisonnementen) heeft gemeend, te moeten vaststellen, dat de bovengemelde disolutie der tegenwoordige en oprichting van eene Nieuwe en Verbeterde Schutterij, gearresteerd wordende bij Heeren Gecommitteerden van den Souverain en de Wethouderschap dezer Stad, overeenkomstig *met* de denkbeelden van meer dan 500. Leden uit de tegenwoordige Schutterij; *met* het verzoek van alle de Leden van het gewezen Corps Vrijwillige Schutters; *met* het begrip van de Requestranten, wel-

welke zich op den 15. Julij 1784., aan H. m. Ed. Gr. Mog. hebben geaddresseerd; *met* het advies van de meeste Leden van den Grooten Krijgsraad; geen het minste misnoegen bij eenig weldenkend Burger zal kunnen verwekken, veel min oorzaak geven tot eenige funeste gevolgen voor de rust en tranquiliteit binnen deze Stad; maar dat dezelve veel eer door allen, die een waar belang in Stads welvaart stellen, als het geschikste middel om door eene respectable Schutterij de rust en het onderling vertrouwen binnen deze Stad te herstellen, en te bevestigen, zal worden beschouwd, — met dankbaarheid aangenomen, — en thans zoo wel als in vorige tijden, zonder eenige confusie, misnoegen, of funeste gevolgen geëffectueerd.

Dat zij Heeren Gecommitteerden hier omtrent bepaald zijnde, nader hebben overwogen het Plan van eene verbeterde Schutterij, op den 11. Februarij laatstleden, door *P. Stolker*, *C. S.*, ter Gecombineerde Vergadering geëxhibeerd, en daar in wel zeer veele nuttige schikkingen ontdekt, doch 't zelve over 't geheel te gecompliceert gevonden, om in alle deelen te kunnen worden uitgevoerd; en dus noodzakelijk geoordeeld te formeeren, en ter overweeging van deze Vergadering over te geven, een Nader Plan (*), het welk

(*) Dit Plan is hetzelfde, welke, met eenige weinige

welk Hun Gecommitteerden eenvoudiger en al-
zints uitvoerlijk voorkomt, en tot een Basis zal
kunnen verstrekken ter oprichting van eene nieu-
we

veranderingen, den 30. December 1785, in de Ge-
combineerde Vergadering, onder den naam van ONT-
WERP EENER VERBETERDE SCHUTTERIJ,
is gearresteerd en hierna op bladz. 219. en vervolgens
geplaatst, zijnde de eenige veranderingen van aanbelang
de volgende: — 1ste. Dat in dit Plan bepaald was:
„Dat tot Collonel, Majors, Capiteins, Lieutenants en
„Vaandrighs zoude worden genomineerd, uit de Fat-
„zoenlijkste, Kundigste en Geoeffendste der Burgerij,
„welke bevorens reeds Schutterlijke Diensten hebben
„gepresteerd, de zoodanigen welke tot eenige der Protes-
„tantsche Gezindheden behooren, en &c” Welke onder-
haalde woorden in het gearresteerde Ontwerp zijn weg-
gelaten, waardoor dus die Posten voor de Roomsche
Gezinden mede verkrijgbaar zijn gemaakt. Zie hier
achter bladz. 226. En — 2de. „Dat, volgens dit Plan,
„alleen de nu nieuw te creëren 24. Capiteinen, 24.
„Lieutenants en 24. Vaandrighs, direct bij de Gecom-
„bineerde Vergadering zouden worden aangesteld.”
„En voorts door dezelve (even gelijk een voorslag
van Vier Persoonen tot Majors) zoude moeten wor-
„den geformceerd een Nominatie van Drie Persoonen,
„uit welke bij de Gecombineerde Vergadering, een
„Collonel zoude worden geëligeerd en aangesteld;”
en dat daarentegen in het gearresteerde ONTWERP be-
paald wordt: „Dat de aanstelling van den Collonel me-
„de

we Schutterij, waarin de hier voren aangewezen gebreken zijn gecorrigeerd, en de wettige bezwaren van de Burgerij, zoo veel doenlijk weggenomen.

Dat zij Heeren Gecommitteerden niet zijn getreden in alle de Details, welke de aart der zake konde aan de hand geeven, om dat dezelve Details, wanneer het geëxhibeerde Plan bij deze Vergadering mogt worden goedgekeurd, zeer gevolglijk, zoo uit de Generalia in het Ontwerp voorkomende, als uit de tegenwoordige Ordonnantie op de Schutterij, zullen kunnen worden gesuppleerd, en gebragt in eene nieuwe Ordonnantie, welke alsdan, voor de verbeterde Schutterij, zal moeten worden geformeerd; en waar toe zij Heeren Gecommitteerden Hunne medewerking aanbieden.

Dat hoe zeer zij Heeren Gecommitteerden zorgvuldig vermijd hebben in hunne Befoignes te verhandelen eenige zaken, welke als *mere Domestique* zoude kunnen worden beschouwd, zij echter niet willen nalaten aan de Wethouderschap, en in het bijzonder aan Heeren Burgemeesteren voortedragen, sommige poincten, welke gevoeglijk bij het vernieuwen der Schutterij zouden kunnen worden ge-

de direct bij de Gecombineerde Vergadering zoude geschieden." Zie hier achter blad. 229.

geredresfeerd, en dat zij mitsdien niet onvoegzaam oordeelen om aan derzelver aandagt te beveelen de volgende Consideratien.

1ste. Of het niet nuttig zoude zijn een gedeelte der Manschappen, welke volgens het overgegeven Ontwerp uit de Schutterij zullen uitvallen, op eene andere manier te emploijeeren; bij voorbeeld:

Tot versterking van de Manschappen aan de Brandspuit geaffectueerd; tot eene Brandwacht, ter bezetting van de Poorten, waar van in dat geval de Schutterij zoude kunnen worden geëxcuseerd; of op eenige andere convenabele wijze. —

2de. Of het niet ten hoogsten noodzakelijk zou zijn om de Vertrekken, tot het verblijf der Schutterij, gedurende derzelver Wachten, geschikt, zoo veel het locale toelaat, te verbeteren, ten einde daar door de Fatsoenlijkste Burgers tot het waarnemen der Wachten te animeeren; en of niet behoort te worden gezorgd, dat dezelve Vertrekken, behalven den Ingang onder het Bordes van het Stadbuis, nog van eene andere Vrije Uitgang worde voorzien.

3de. Of niet, tot luister en aanmoediging der Nieuwe Schutterij, aan dezelve eenige geringe Voorrechten behoorden te worden ingewilligd; bij voorbeeld: —

Aan

Aan den Collonel der Schutterij eene Zitplaats in de Kerken, in de Oud-Schepensbank; — aan de Officieren en Onder-Officieren, welke hunnen tijd hebben uitgediend, het behoud hunner Plaatsen in de Kerken; — aan de Weduwen van Officieren, Onder-Officieren en Schutters, welke gedurende 15. Jaaren in de Schutterij hadden gediend, Vrijdom van Maandgeld.

4de. En eindelijk of niet Heeren Burgemeestren, bij gelegenheid der vacatuure van den Post van Drilmeester of Adjutant der Schutterij, welke ter Hunner begeevening staat, zouden kunnen resolveeren, om voortaan *twee* Adjudanten of Drilmeesters aan te stellen, ten einde daar door de Exercitie der Schutterij gefaciliteerd werde.

Dat zij Heeren Gecommitteerden met de even-gemelde Confideratien dit Hun Rapport, zouden kunnen besluiten, indien zij niet nodig oordeelden als nog deze Vergadering te moeten onderhouden over een point, het welk niet minder door de æquiteit, als het belang van zoo veele Perfoonen, als daar bij zijn geïnteresseerd, de serieuze attentie van deze Gecombineerde Vergadering meriteert; zij bedoelen de admisfie van Roomschegezinde Schutters tot de respective Officiers-Posten in de Schutterij. — Zij hadden gaarn gewenscht hieromtrent aan de zoo regtmattige doleantien, in de Memorie van Gebreken door *P. Stolker*, *C. S.*

voorkomende, te hebben kunnen voldoen; — en daar zij dezelve ten hoogsten billijken, te mogen adviseeren, om ook ten dezen de oude overblijffels van intolerantie en wrevelige Religie-haat weg te nemen; doch zij moeten bekennen eene zwarigheid te hebben gevonden, die zij niet kunnen nalaten teffens voor deze Vergadering open te leggen, hier in bestaande: — dat bij eene Resolutie van de Vroedschap dezer Stad, in dato 28. April 1725., de Roomschegezinden niet alleen van alle Ampten, Officien en Beneficien worden uitgesloten; maar dat dit Verbod ook wordt geextendeerd, tot de Posten van Officieren van de Burger-Wacht, mitsgaders Tambours en andere Bedienden daar aan behoorende.

Dit zij Heeren Gecommitteerden, zich niet zullen elargeeren over deze Resolutie, noch over de Applicabiliteit der gronden, welke voor 60. Jaaren aanleiding tot het neemen derzelve mogen gegeven hebben, op de tegenwoordige tijdsomstandigheden; maar zich vergenoegen in ernstige overweeging te geven, of niet thans, bij eene totale hervorming der Schutterij, de gepaste gelegenheid geboren is, om te effectueeren, dat aan Burgers, die gewillig alle Lasten dragen, om Land en Stad te onderhouden; en zich in dezen ook geneegen en volijverig toonen met hunne Mede-Burgers voor de veiligheid dezer Stad te waken, niet langer

ger die Voorrechten onthouden worden, waarop zij een billijke en wettige aanspraak maken; en daar door weggenomen die hatelijke onderscheidingen, welke meer als te lang een ongepast en ongelukkig mistrouwen gevoed hebben.

Dat zij Heeren Gecommitteerden, hier mede vertrouwende aan de intentie der Vergadering te hebben voldaan, dit hun Rapport besluiten met dezen oprechten wensch, dat *Rotterdam*, in eene wel ingerichte Schutterij, spoedig een Waarborg harer veiligheid en inwendige rust vinden moge.

De Heeren *de Loches*, van *Tzendoorn* en van *Zuylen van Nyevelt*, zich bij het Rapport der gehouden *Befoignes*, op heden door hunne Medegecommitteerden, over de Redresfen en Verbeteringen der Schutterij dezer Stad uitgebragt, niet hebbende kunnen voegen, hebben mitsdien voor hun Rapport ter Vergadering voorgedragen.

Dat reeds bij den aanvang van de voorschreve *Befoignes*, wanneer als een præälabel point de Disfolutie van de Schutterij, en eene erectie van 24. Compagnien is voorgesteld, door hun is gedeclareerd, dat zij Heeren Gecommitteerden in het begrip stonden, dat niet eene gantsche verandering, maar eene gepaste Verbetering, — niet eene geheele Vernietiging van de thans subfisteen-

rende Schutterij, maar een Redres der abuijzen, welke in dezelve zouden worden bevonden, als het principe en fundament der Besoignes, in het oog behoorden gehouden te worden.

Dat de Meerderheid der Leden van het Besoigne in een ander begrip staande, zonder dit principe geheel te rejecteeren, hetzelfde van den beginnen wel heeft gecontesteerd, en gedurende den loop der deliberatien wel heeft blijven contesteeren, doch niet dan bij resumptie der gehoudene deliberatien, tegen 't gemelde principe aan, finaal heeft geresolveerd, om aan U Ed. Mog. en Ed. Gr. Achb. te adviseeren, voor eene Dissolutie van de tegenwoordige Schutterij, en eene erectie van vier-en-twintig Compagnien.

Dat de onzekerheid van den grondslag, op welken de deliberatien over eene materie van dat belang moesten rouleeren, hen, gedurende den loop der gemelde deliberatien, meer dan eens heeft doen insteeren, dat deswegens een' vasten en zekerder voet mogt worden bepaald, dan dat zij Heeren Gecommitteerden zulks niet hebbende kunnen verkrijgen, hunne gedachten, met inhaësie van hun bevoorens gemanifesteerd principe, op veele der in deliberatie gebragt wordende punten, wel hebben geuit, doch geenzins hebben toegestemd in eenige conclusien, in zoo verre die relatief zijn tot eene geheele Vernietiging, of eene

to-

totaale Verandering der thans subfisteerende Schutterij.

Dat zij Heeren Gecommitteerden voorzich van gedachten zijn geweest, dat, ten minsten vooreerst, tot eene proeve, in dezer Stads-Schutterij behoorden te worden ingevoerd, alle zoodanige Veranderingen en Verbeeteringen, als met behoud van haare Constitutie, de tegenwoordige gesteldheid derzelve zoude mogen vereischen, naardien het Hun Heeren Gecommitteerden is voorgekomen, dat door eene totaale Vernietiging derzelve, en eene erectie van 24. Compagnien, de rust en het onderling vertrouwen binnen deze Stad, niet zouden worden bevorderd.

Dat zij Heeren Gecommitteerden, dienvolgens vermeen, voor hun Advis, ter Vergadering van U Ed. Mog. en Ed. Gr. Achtb. te moeten uitbrengen.

Dat ten fine voorsz., conform het op den 5. Julij laatstleden wettig uitgebragt Advis van den Grooten Krijgsraad dezer Stad, binnen een zekeren te bepalen tijd, van gemelden Grooten Krijgsraad, of wel van Collonellen en Capiteinen der Schutterij, zoude behooren te worden gerequireerd opgave van alle zoodanige nodige Redresfen en Verbeeteringen, als met instandhouding der 12. Compagnien, en de tegenwoordige qualiteiten der respective Capiteinen, (zoo als de
Schut-

Schutterij nu zedert 100. Jaren is geconstitu-
eerd geweest,) in de beheering en verdeeling
van de voorschreve Compagnien, en in de prin-
cipale pointen van dienst, gevoeglijk zouden
kunnen worden geïntroduceerd en in train ge-
bragt, ten einde, na examen en overweeging
van dezelve, als dan te resolveeren, zoo als be-
vonden zal worden te behooren.

Litt. V.

EXTRACT uit de Reso-
lutien van de Vroedschap
der Stad Rotterdam, ge-
nomen op

Den 30. Meij 1672.

De Heeren Burgemeesteren en Regeerders de-
zer Stad, hebben alhier ter Vergadering kennelijk
gemaakt, dat de Heeren van de Weth, hebbende
een Befoigne aangelegd, omme het stuk van de
Wacht in een goede Ordre en Reglement te bren-
gen van opinie zijn, dat zulks best zoude kunnen
worden geëffectueerd en tot een gewenscht oog-
merk gebragt, bijaldien de Leden van de Vroed-
schap haar tot Kapiteinen van de Burgerije *ad vi-
tam* zoude willen laten employeeren, met dien
verstande nogtans bijaldien zijluijden tot Burge-
meesteren zoude mogen worden gecreëerd, dat in
zulken geval, gedurende de voorsz. hunne Bedie-
ning als Burgemeesteren, zijluijden van de actu-
eële Bedieninge als Capitein geëxcuseerd en mid-
delerwijle hunne Compagnien door een Lieutenant
zoude werde geregeerd: verzoekende daarop te ver-
staan, de intentie van deze Vergaderinge ende of

de Leden van dezelve zig tot die voorz. functie als Capitein zouden willen laten emploijeren : waar op zijnde gedelibereert , is goedgevonden en verstaan , alvorens daarop te resolveeren de Heeren *Sonmans, Kouwenhoven en Vredenburg*, te verzoeken en te committeeren , gelijk deselven verzocht en gecommiteerd worden mits dezen , omme het voorz. werk door een befoigne met de Heeren Commisfariſfen uit de Weth , nader te examineeren en dezen Vergadering daarop te dienen , van hunne confideration en advis , omme bij dezelve rapport gehoord , daarop gedelibereerd en geresolveerd te worden , zulks men naar exigentie van zaken zal bevinden te behooren.

(Onder ſtond)

Accordeert met de voorz.
Resolutien.

(Lager ſtond)

Bij mij als Secretaris.

(Was geteekend)

*J. van Zuylen van
Nyevelt.*

* *

*

Litt,

Litt. W.

EXTRACT uit de Resolutien van de Vroedschap der Stad Rotterdam, genomen op

Den 5. Meij 1673.

Laaststelijk gedelibereerd zijnde, of niet dienstig zoude zijn, dat het getal van de Capiteinen van de Burgerije van deze Stad, in plaats van *twaalf* tot *vier en twintig*, ofte meerder getale zoude worden vergroot, zulks dat iedere Compagnie boven de Officieren zoude groot zijn ten minsten *honderd* ofte *honderd en tien* Koppen: is geoordeeld en goedgevonden dat het voorsz. getal der Capiteinen, door de Heeren van de Weth, zoodanig zal worden vergroot, dat ieder Compagnie zal zijn op *honderd* ofte *honderd en tien* Koppen.

(Onder stond)

Accordeert met deszelfs

Origineel.

(Lager stond)

Bij mij als Secretaris.

(Geteekend)

J. van Zuylen van Nyevelt.

Dd 3

Litt.

Litt. X. **EXTRACT** *uit de Reso-*
lutien van de Vroedschap der
Stad Rotterdam, genomen op

Den 16. Februarij 1702.

Gehoord het rapport van de Heeren Burge-
meesteren en verdere Commisfarisfen, hebbende
ingevolge ende tot voldoeninge van de Resolutie,
Commisforiaal van den 30. Januarij laatstleden,
overlegd en overwogen, of niet een zekere vaste
voet zoude kunnen en behooren te werden gear-
resteerd, omtrent het aanstellen, continueeren of
discontinueeren van de Collonellen en andere Of-
ficieren van de Burgerij, die uit deze Vergadering
werden geëligeerd. — Is na voorgaande delibera-
tie goedgevonden ende verstaan, dat de Leden
van deze Vergaderinge; jegenswoordig Officieren
van de Burgerij wezende, zullen worden verzogt
daarin te willen continueeren dat de deliberatien o-
ver het aanstellen of continueeren van Collonellen
zal blijven bij het jegenswoordige gebruik, dat
van de Capiteinen uit deze Vergadering genomen,
de twee Oudste in rang als Capiteinen zullen zijn
Collonellen van de Burgerije. — Dat bij Burge-
meesteren, in der tijd de zaak in de Weth daar-
heen

heen zal werden gedirigeerd: ten einde altoos zes Capiteinen uit deze Vergadering werden genomen, en de vier jongste in rang als Capiteinen van dezelve zes Capiteinen mogen werden aangesteld tot Lieutenant-Colonnellen en Sergeanten-Majors, en dat bij vacature worde aangesteld zoodanigen Heer uit deze Vergadering, als bij deze Vergadering zal worden goedgevonden, daartoe te dispicieeren: dat ten dien einde bij Vacature daartoe verzogt zullen werden de Leden, die in de Vergadering in rang na den Heer die de jongste Sergeant-Major zal wezen, zullen volgen, en zoo alle dezelve zich mogten excuseeren, het — jongste Lid van deze Vergaderinge daartoe zal zijn geobligceerd; en wijders in achtinge genomen zijnde, dat de Heer *Bidloo*, zijnde de jongste in deze Vergadering, te vooren was Capitein van de Burgerije, is goedgevonden en verstaan, dat de zaak in de Weth, daar heen zal worden gederigeerd, ten einde den gemelden Heer *Bidloo*, tot Sergeant-Major mag worden aangesteld.

(Onder stond)

Accordeert met de voorz.

Resolutien.

(Lager stond)

Bij mij als Secretaris.

(Was geteekend)

*J. van Zuylen van
Nyvelt.*

Litt.

Litt. Y. **EXTRACT** uit de *Resolutien van de Vroedschap der Stad Rotterdam*, genomen op

Den 9. April 1714.

Is gehoord het rapport van de Heeren Burge-meesteren en verdere Commisfarisfen, hebbende ingevolge ende tot voldoeninge van de Resolutie commisforiaal van den 11. Maart 1713, overlegd en overwogen, of het Tractement van vijftien honderd Guldens 's jaars, aan Collonellen en Capiteinen, bij Resolutie van deze Vergadering van den 10. Februarij 1653. toegelegd, niet behoorde te worden verhoogd, tot verval van extraordinaris Onkosten, die zoo uit hoofde van het jaarlijks Drillen, als anderzints genoodzaakt zijn te supparteeren: Waarop gedelibereerd zijnde, is goedgevonden en verstaan, dat het gemelde Tractement van vijftien honderd Guldens 's jaars, zal worden verhoogd op drie honderd Guldens 's jaars, ingang nemende den Eerste November, des voorledene jaars 1713., met dien verstande, dat nooit eenige extraordinaris subsidie, onde wat pretext het mogte wezen, aan de Collonellen en Capiteinen zal worden toegestaan.

(Onder stond)

Accordeert met de voorsz Resolutien.

Bij mij als Secretaris

(Was geteekend)

J. van Zuylen van Nyevelt.

Einde van het Vijfde Deel.

